

εργατική

Κάθε Τετάρτη. Εφημερίδα
της Αντικαπιταλιστικής Αριστεράς

αλληλεγγύη

No 1662, 5 Μάρτη 2025

www.sekonline.gr

τιμή 2 ευρώ

ΤΕΜΠΗ-ΠΥΛΟΣ
Κοινός αγώνας

σελ. 12, 13

ΤΡΑΜΠ-ΠΟΥΤΙΝ-ΕΕ
Όχι στο τρίγωνο
του πολέμου

σελ. 2

ΤΕΜΠΗ-ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΕΣ ΙΔΙΟΙ ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ

8 ΜΑΡΤΗ συνεχίζουμε για να τους ΑΝΑΤΡΕΨΟΥΜΕ

Φωτ.: Τατιάνα Μπότση/Ευρακίνισσι

Η μητέρα της δολοφονημένης Κυριακής Γρίβα στο βήμα της Πανεργατικής 28Φ *Γυρίστε στις σελ. 6, 7, 8, 9, 10, 11, 16*

ΤΡΑΜΠ-ΠΟΥΤΙΝ-ΕΕ

Ιμπεριαλιστικό τρίγωνο ανταγωνισμών στις πλάτες των Ουκρανών

Οι εικόνες και οι διάλογοι από τον δημόσιο καυγά του Ζελένσκι με τον Τραμπ και τον αντιπρόεδρό του Βανς την Παρασκευή 28/2 στον Λευκό Οίκο, έγιναν πρώτη είδηση στα ΜΜΕ όλου του κόσμου. Ο Ζελένσκι είχε πάει στην Ουάσινγκτον για να υπογράψει τη συμφωνία για την εκμετάλλευση των σπάνιων ορυκτών που βρίσκονται στο υπέδαφος της Ουκρανίας σε συνεργασία με τις ΗΠΑ. Ο Τραμπ έλεγε ότι μια τέτοια συμφωνία θα ήταν και εγγύηση ασφαλείας για την Ουκρανία. Ο Ζελένσκι έκανε αρχικά τον δύσκολο, αλλά αποφάσισε να υπογράψει. Όμως ζητούσε περισσότερο από μια οικονομική συμφωνία. Και πήρε ένα μάθημα ιμπεριαλιστικής ωμότητας από τον Τραμπ. Το μάθημα δεν έμεινε στα λόγια. Τη Δευτέρα, οι ΗΠΑ ανακοίνωσαν ότι διακόπτουν τη στρατιωτική βοήθεια στην Ουκρανία μέχρι νεότερας.

Ο Τραμπ δηλώνει ότι ένα «ντηλ» με τον Πούτιν για την ειρήνευση στην Ουκρανία είναι εύκολη υπόθεση. Δεν είναι, αλλά εντωμεταξύ ασκεί μια πίεση στους ευρωπαίους συμμάχους, ότι πρέπει να πληρώσουν για την «ασφάλεια». Και να αναλάβουν τη διατήρηση μιας στρατιωτικής «δύναμης σταθεροποίησης» στην Ουκρανία όταν ευοδωθούν οι διαπραγματεύσεις με τον Πούτιν. Αλλά και να πληρώσουν γενικότερα για το προνόμιο της αμερικάνικης συμμαχίας στα πλαίσια του ΝΑΤΟ με μεγάλη αύξηση των στρατιωτικών δαπανών.

Ακούγονται ισχυρισμοί ότι ο Τραμπ είναι «απομονωτιστής» και σκοπεύει να εγκαταλείψει την Ευρώπη στη τύχη της και απροστάτευτη απέναντι στις σκοτεινές ορέξεις του Πούτιν. Ο Ρασμούσεν, ο πρώην γενικός γραμματέας του ΝΑΤΟ έγραφε στο περιοδικό Economist «Η Ευρώπη πρέπει να χωνέψει το γεγονός ότι δεν είμαστε απλά υπαρκτά ευάλωτοι αλλά απ' ότι φαίνεται είμαστε και μόνοι». Ο Μερτς, που θα γίνει καγκελάριος της Γερμανίας, δήλωσε ότι «οι Αμερικάνοι δεν νοιάζονται για την Ευρώπη».

Οι ΗΠΑ δεν έχουν εμπλακεί στην Ευρώπη από αγάπη για τις φιλελεύθερες «αξίες» της. Η Ευρώπη αντιπροσωπεύει το 21% του παγκόσμιου ΑΕΠ. Η ιδέα ότι οποιαδήποτε αμερικανική κυβέρνηση θα άφηνε τη Ρωσία να κυριαρχήσει σε αυτή τη βασική οικονομική περιοχή είναι γελοία. Ο «θαυμάσιος ωκεανός» στον οποίο έχει αναφερθεί ο Τραμπ χωρίς τις ΗΠΑ από την Ευρώπη και στα μέσα του 20ου αιώνα, αλλά αυτό δεν εμπόδισε τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό να μπει σε δυο παγκόσμιους πολέμους για να αποτρέψει μια άλλη δύναμη, τότε ήταν η Γερμανία, να κυριαρχήσει στην «Ευρασία».

Ο Τραμπ θα μειώσει σίγουρα τον αριθμό των αμερικανικών στρατευμά-

των στην Ευρώπη και θα συνεχίσει να αποσπά περισσότερες αμυντικές δαπάνες από τους συμμάχους του. Αλλά η δομή διοίκησης του ΝΑΤΟ δίνει στο Πεντάγωνο το μεγάλο πλεονέκτημα του αποτελεσματικού ελέγχου των ενόπλων δυνάμεων της ηπείρου. Και τον χρειάζεται αυτόν τον έλεγχο, γιατί οι μεγάλες αναμετρήσεις είναι μπροστά του και έχουν όνομα: Κίνα.

Αντιπαράθεση

Ο Μάρκο Ρούμπιο, ο υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, έδωσε μια συνέντευξη στο Breitbart News, τη «ναυαρχίδα» της αμερικάνικης ακροδεξιάς στο χώρο των ΜΜΕ. Δήλωσε ότι «θα έχουμε ανταγωνισμό και ακόμη και πιθανή άμεση αντιπαράθεση -όχι στρατιωτική, ελπίζω, αλλά με άλλο τρόπο, με τους Κινέζους». Οπότε «μια κατάσταση όπου οι Ρώσοι είναι μόνιμα ένας υποδεέστερος εταίρος της Κίνας και πρέπει να κάνουν ό,τι τους λέει η Κίνα, επειδή εξαρτώνται από αυτήν, δεν νομίζω ότι αυτό είναι καλό αποτέλεσμα για τη Ρωσία και δεν είναι καλό αποτέλεσμα για την Αμερική, την Ευρώπη ή τον κόσμο».

Αυτό επιβεβαιώνει τις εκτιμήσεις ότι το φλερτ του Τραμπ με τον Πούτιν είναι μία στρατηγική που έχει αποκληθεί «αντίστροφη στρατηγική Κίσιγκερ». Ο Νίξον και ο Κίσιγκερ το 1971-2 ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις με την Κίνα του Μάο Τσετούνγκ για να μπορέσουν να απεμπλακούν από τον πόλεμο στο Βιετνάμ.

Ξεκίνησαν επίσης τη διαδικασία μέσω της οποίας η Κίνα έγινε ουσιαστικά σύμμαχος των ΗΠΑ κατά της Σοβιετικής Ένωσης στην τελική φάση του Ψυχρού Πολέμου.

Τώρα ο Τραμπ και ο Ρούμπιο θέλουν να απομονώσουν την Κίνα σπρώχνοντας τη Ρωσία μακριά της. Αναμφίβολα υπάρχουν εντάσεις που ανακύπτουν από τις διεισδύσεις του Πεκίνου στην Κεντρική Ασία, τη Σιβηρία και τη ρωσική Άπω Ανατολή. Παρ' όλα αυτά, το τέχνασμα του Τραμπ δεν έχει σοβαρές πιθανότητες επιτυχίας. Το κοινό μέτωπο κατά των ΗΠΑ που βασιζόταν στη ρωσική ενέργεια και τα κινεζικά προϊόντα υψηλής τεχνολογίας είναι πολύ βολικό τόσο για τον Πούτιν όσο και για τον Σι Τζινπίνγκ. Και βέβαια η Κίνα δεν μένει με σταυρωμένα τα χέρια. Σύμφωνα με το περιοδικό Economist (1/3/2025) ο Τσου Μπο, πρώην ταξιαρχος του κινεζικού στρατού και νυν ακαδημαϊκός, πρότεινε η Κίνα να ηγηθεί της «ειρηνευτικής δύναμης» που θα αναπτυχθεί στην Ουκρανία.

Όλα αυτά είναι ακόμα στο επίπεδο των εκτιμήσεων και των «σχεδίων επί χάρτου». Ειρηνευτική συμφωνία δεν υπάρχει ακόμα. Ο Ρούμπιο στην ίδια συνέντευξη μίλησε αόριστα για «τρεις φάσεις» μέχρι κάποτε να επιτευχθεί η συμφωνία της μοιρασιάς. Ο πόλεμος συνεχίζεται με τις δυο πλευρές να τροποδοτούν τα χαρακτηριστικά διαρκώς με «κρέας για τα κανόνια».

Λεάνδρος Μπόλαρης

Ζελένσκι και Τραμπ. Φωτό: Brian Snyder/Reuters

Όχι στην ΕΕ του πολέμου

Ε.Ε.-«Χαλύβδινος σκαντζόχοιρος»

Αυτή τη φράση χρησιμοποίησε η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, η πρόεδρος της Κομισιόν, μετά το τέλος της συνόδου που συγκάλυψε εκτάκτως την Κυριακή ο Στάρμερ, ο πρωθυπουργός της Βρετανίας, στο Λονδίνο. Οι επικεφαλής και εκπρόσωποι κυβερνήσεων και «θεσμών» που συγκεντρώθηκαν εκεί παρηγόρησαν με παχιά λόγια τον Ζελένσκι μετά την ταπεινώσή του στον Λευκό Οίκο.

Αλλά από άποψη ουσίας δεν κατέληξαν σε τίποτα χειροπιαστό. «Διαρροές» αναφέρουν ότι η Βρετανία και η Γαλλία προτείνουν ένα μήνα ανακωχή σε αεροπορικές επιχειρήσεις και σε βομβαρδισμούς υποδομών, για να φανεί αν ο Πούτιν είναι «ειλικρινής». Τίποτα δεν βγήκε και από αυτή την πρόταση.

Στις 6 Μάρτη θα γίνει και η έκτακτη σύνοδος κορυφής της Ε.Ε. Το θέμα της είναι η «αμυντική» αναβάθμιση της Ε.Ε. Εδώ κολλάνε και οι δηλώσεις της ντερ Λάιεν. Η Ε.Ε. πρέπει να μετατρέψει την Ουκρανία σε «χαλύβδινο σκαντζόχοιρο». Αλλά πρέπει να γίνει κι η ίδια τέτοιος σκαντζόχοιρος: «Πρέπει επειγόντως να επανεξοπλισουμε την Ευρώπη... Είναι πλέον εξαιρετικά σημαντικό να αυξησουμε τις επενδύσεις στην άμυνα για παρατεταμένο χρονικό διάστημα. Πρόκειται για την ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και πρέπει... να προετοιμαστούμε για τα χειρότερα».

Είναι πραγματική πρόκληση. Αυτή τη στιγμή οι χώρες της Ε.Ε. σπαταλάνε το 1,8% του ΑΕΠ σε πολεμικές δαπάνες, περίπου 340 δις δολάρια. Αυτό που συζητάνε οι κυβερνήσεις της είναι ότι το ποσοστό αυτό πρέπει να φτάσει στο 3,5% ακόμα και 4,5% του ΑΕΠ της Ε.Ε. Δηλαδή περίπου 850 δισεκατομμύρια δολάρια. Και αυτό το άλμα πρέπει να γίνει σε λίγα χρόνια.

Να «σφίξουν τα ζωνάρια»

Και οι καυγάδες αρχίζουν για το πως επιτευχθεί αυτός ο στόχος. Με χαλάρωση των περιόρων «δημοσιονομικών κριτηρίων» για τα ελλείμματα; Με ένα κοινό ταμείο για την «άμυνα» που θα χρηματοδοτείται όπως το Ταμείο Ανάκαμψης με ομόλογα που θα εκδώσει η Ε.Ε.; Οι προτάσεις πάνε κι έρχονται. Αλλά όλες έχουν κάτι κοινό. Ότι και να γίνει, πρέπει να «σφίξουν τα ζωνάρια». Χρειάζονται περικοπές στις δημόσιες δαπάνες. Κι όταν λένε δημόσιες δαπάνες εννοούν ακόμα λιγότερα λεφτά για δημόσια υγεία, παιδεία, μισθούς και συντάξεις. Όπως λέει ο Economist που γενικά δεν μασάει τα λόγια του, οι υποστηρικτές της λεγόμενης στρατηγικής αυτονομίας της Ευρώπης πρέπει «να επιμείνουν στην ανάγκη περικοπών στις δαπάνες του κοινωνικού κράτους και στις γεωργικές επιδοτήσεις» αλλιώς «λένε λόγια του αέρα».

Ο Μητσοτάκης δεν προσκλήθηκε στο Λονδίνο. Το ΠΑΣΟΚ έσπευσε να τον κατηγορήσει γιατί «η Ελλάδα αντί να πρωταγωνιστεί, απουσιάζει» ενώ αντίθετα προσκλήθηκε η Τουρκία. Στην ίδια γραμμή και ο ΣΥΡΙΖΑ: «αποτυχία» φωνάζει, ενώ η Τουρκία παίρνει Eurofighter και Meteor. Η Νέα Αριστερά θυμήθηκε ότι μετά την Συμφωνία των Πρεσπών η Ελλάδα έπαιρνε βροχή τις προσκλήσεις για συμμετοχή σε διεθνείς συναντήσεις.

Αυτά λέγονται τη στιγμή που οι πολεμικές δαπάνες φτάνουν το 3,5% του ελληνικού ΑΕΠ. Ο Μητσοτάκης θα πάει στη Σύνοδο Κορυφής προβάλλοντας αυτό το «επίτευγμα», αυτό που προβάλλει και στον Τραμπ δηλαδή. Η άλλη όψη είναι τα ρημαγμένα σχολεία και νοσοκομεία, είναι η ιδιωτικοποίηση των σιδηροδρόμων, είναι το έγκλημα των Τεμπών.

Η πάλη για να φύγει αυτή η κυβέρνηση των δολοφόνων, για να μπουν οι ζωές μας πάνω από τα κέρδη, να κρατικοποιηθούν χωρίς αποζημίωση οι σιδηρόδρομοι πάει χέρι-χέρι με το αίτημα λεφτά για την παιδεία, την υγεία όχι για στρατιωτικές δαπάνες και πολέμους.

28/2, Γενική Απεργία, Αθήνα. Φωτό: Γιώργος Πίπτας

Να κλιμακώσουμε, για να τους αποτελειώσουμε

Η συγκλονιστική Πανεργατική απεργία στις 28 Φλεβάρη και τα ανεπανόληπτα συλλαλητήριά της είναι ένα συντριπτικό χτύπημα στην κυβέρνηση των δολοφόνων. Ούτε οι θηριωδίες των ΜΑΤ ούτε οι υποκρισίες του Μητσοτάκη δεν μπορούν να τη σβήσουν και να κλείσουν το τεράστιο ρήγμα που άνοιξε. Έγινε θρύψαλο το παραμύθι ότι η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας διατηρεί τον έλεγχο, έστω και με μειωμένα ποσοστά, επειδή τάχα «δεν έχει αντίπαλο».

Έχει αντίπαλο τον κόσμο που πλημμύρισε τους δρόμους και έβαλε λουκέτο σε όλους τους εργατικούς χώρους με τη δύναμη της εργατικής τάξης. Άνοιξε διάπλατα το ταξικό ρήγμα που μας χωρίζει από το στρατόπεδο των κερδοσκόπων που σκοτώνουν κόσμο με τα εγκλήματά τους στα Τέμπη, στην Πύλο, στη Γάζα, στις γυναικοκτονίες. Διαψεύστηκαν όλοι οι «αναλυτές» που μας βομβάρδιζαν με «θεωρίες» ότι ο κόσμος «βρίσκεται στον καναπέ», ότι η Αριστερά «έχει τελειώσει» και ο Μητσοτάκης «είναι κυρίαρχος του παιχνιδιού».

Στην πραγματικότητα, η μαζική αυτή έκρηξη ήρθε την ώρα που ο Μητσοτάκης και η Νέα Δημοκρατία χάνει και το «αφήγημα» ότι είναι δήθεν «εγγυητές της σταθερότητας». Όπως όλοι οι σύμμαχοι του Τραμπ, στην πράξη βρίσκονται σε φάση αποσταθεροποίησης, οικονομικά, πολιτικά και στρατιωτικά.

Είναι χαρακτηριστικές οι εικόνες από τους Ευρωπαίους φίλους του Μητσοτάκη που πηγαίνουν σε έκτακτες συναντήσεις κορυφής για να κλιμακώσουν την εμπλοκή τους στους ιμπεριαλιστικούς πολεμικούς ανταγωνισμούς. Ο Τραμπ αποφάσισε ότι είναι η ώρα να μοιράσουν την Ουκρανία με τον Πούτιν και οι ηγέτες της ΕΕ τρέχουν να διεκδικήσουν δικό τους μερίδιο απαιτώντας από τα κράτη-μέλη να ανεβάσουν τους εξοπλισμούς και να δώσουν στρατιώτες για μια «ειρηνευτική» δύναμη. Μόνο περισσότερα εγκλήματα και περισσότερους νεκρούς ετοιμάζει η «σταθερότητά» τους.

Γι' αυτό, τώρα είναι η ώρα για να κλιμακώσουμε τον αγώνα ώστε να τους αποτελειώσουμε. Άμεσα, δίνοντας συνέχεια στις πανεργατικές κινητοποιήσεις. Η απεργιακή 8 Μάρτη για την απελευθέρωση των Γυναικών είναι το επόμενο βήμα, όπως ήταν και το 2023 αμέσως μετά το έγκλημα στα Τέμπη. Και ακολουθεί η διεθνής μέρα δράσης στις 22 Μάρτη ενάντια στους δολοφόνους των προσφύγων στην Πύλο και συνολικά ενάντια στον ρατσισμό και την Ακροδεξιά που σηκώνει κεφάλι. Παράλληλα, απλώνουμε την απεργιακή δράση σε κάθε χώρο και κλάδο, όπως κάνουν για παράδειγμα οι εργαζόμενοι στα Νοσοκομεία που απεργούν πανελλαδικά στις 19 Μάρτη.

Πρόγραμμα διεκδικήσεων

Κλιμακώνουμε τη δράση, κλιμακώνουμε και το πρόγραμμα των διεκδικήσεών μας. Δεν είναι ώρα για κριτικές στον Μητσοτάκη από τα δεξιά, όπως κάνει η κοινοβουλευτική αντιπολίτευση που καταγγέλλει την απουσία του Μητσοτάκη από τις συναντήσεις κορυφής των Ευρωπαίων ηγετών για την Ουκρανία. Ούτε ένα ευρώ για τους εξοπλισμούς, ούτε ένας φαντάρος στα πολεμικά σφαγεία!

Όπως τονίζει η ανακοίνωση του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος αμέσως μετά τον «σεισμό» της 28 Φλεβάρη:

«Δεν περιμένουμε δικαίωση του αγώνα από κοινοβουλευτικές διαδικασίες για επιτροπές και προτάσεις μομφής. Όχι μόνο γιατί τον έλεγχο της Βουλής τον έχει η ένοχη πλειοψηφία της Νέας Δημοκρατίας που τρέχει να σώσει το τομάρι της, αλλά και γιατί η κοινοβουλευτική αντιπολίτευση ακόμα και τώρα δεν τολμάει να ανταποκριθεί στον κόσμο που έκανε τη μομφή στην κυβέρνηση στους δρόμους.

Οργανώνουμε τη συνέχεια και την κλιμάκωση της πάλης με όλα τα αιτήματα που έχουν αναδείξει οι αγώνες της εργατικής τάξης και μπορούν να επιβάλλουν τη δικαίωση:

- Τέρμα στις φονικές ιδιωτικοποιήσεις. Κρατικοποίηση των τρένων χωρίς αποζημίωση για

την HellenicTrain και κάτω από τον έλεγχο των εργατών. Οι σιδηροδρομικοί που προειδοποιούσαν για την ασφάλεια των δρομολογίων μπορούν και πρέπει να κάνουν κουμάντο και όχι οι κερδοσκόποι. Το ίδιο ισχύει για τους ήρωες της Υγείας και για τους εκπαιδευτικούς. Δημόσια και δωρεάν Υγεία και Παιδεία και όχι «χορηγούς» και «Ωνάσεια».

- Τέρμα στις σεξιστικές διακρίσεις και επιθέσεις. Η απελευθέρωση των γυναικών, των ΛΟΑΤΚΙ, των Τρανς είναι υπόθεση όλης της εργατικής τάξης. Οι υπουργοί του Μητσοτάκη που βρίζουν τις Μητέρες των Τεμπών είναι οι ίδιοι που θέλουν τις γυναίκες φορτωμένες με τα βάρη της οικογένειας για την αναπαραγωγή του εργατικού δυναμικού που εκμεταλλεύονται. Όλες/ολοί/όλα μαζί θα τους ανατρέψουμε.

- Τέρμα στις ρατσιστικές πολιτικές που θέλουν να στρέψουν την οργή μας ενάντια σε πρόσφυγες και μετανάστες. Τις δουλειές και τα μεροκάματά μας τα ρημάζουν τα Μνημόνια, οι τραπεζίτες και οι καπιταλιστές μαζί με την κυβέρνηση που τους υπηρετεί και όχι οι πρόσφυγες και μετανάστες. Σύνορα ανοιχτά για την προσφυγιά, όχι στην ΕΕ-φρούριο.

- Τέρμα στους εξοπλισμούς και την πολεμική εμπλοκή δίπλα στο ΝΑΤΟ, τις ΗΠΑ και το Ισραήλ. Οι γυναίκες της Παλαιστίνης με την αλύγιστη αντίστασή τους είναι πρωτοπορία και για τις χαροκαμένες των Τεμπών και για τις προσφύγιες της Πύλου. Μαζί θα διαδηλώνουμε και στις 8 Μάρτη και στις 22 Μάρτη, τη διεθνή μέρα δράσης ενάντια στον ρατσισμό και τον πόλεμο.

Τώρα είναι η ώρα για να δυναμώσουμε την Αριστερά της Ανατροπής, την Αριστερά της εργατικής επανάστασης και του Σοσιαλισμού. Για να κάνουμε την ανατροπή της κυβέρνησης των δολοφόνων αφετηρία για την ανατροπή του συστήματος της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης. Για μια κοινωνία όπου η εργατική τάξη έχει την εξουσία και τον έλεγχο ώστε να βάζει τις ζωές πάνω από τα κέρδη».

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ

Παλεύουμε για

Τον σοσιαλισμό, μέσα από την ανεξάρτητη δράση της εργατικής τάξης

Ο καπιταλισμός δεν παίρνει διορθώσεις. Πρέπει να ανατραπεί με την εργατική δράση. Δεν υπάρχει κοινοβουλευτικός δρόμος προς μια τέτοια αλλαγή. Το κοινοβούλιο, ο στρατός, η αστυνομία, η δικαιοσύνη, όλο το αστικό κράτος λειτουργεί για να προστατεύσει τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης.

Οι εργάτες δημιουργούν όλο τον πλούτο μέσα στον καπιταλισμό. Μια νέα κοινωνία απαλλαγμένη από την εκμετάλλευση, ο σοσιαλισμός, μπορεί να δημιουργηθεί μόνο όταν οι εργάτες πάρουν συλλογικά στα χέρια τους τον έλεγχο όλου του κοινωνικού πλούτου και προγραμματίσουν την παραγωγή και την διανομή σύμφωνα με τις ανθρώπινες ανάγκες.

Τον διεθνισμό

Στην παγκόσμια οικονομία κυριαρχούν οι μεγάλες πολυεθνικές. Μόνο εάν παλέψουμε όλοι μαζί σε παγκόσμιο επίπεδο, μπορούμε να σταματήσουμε τους πλούσιους και δυνατούς που κυριαρχούν πάνω στον πλανήτη.

Η πάλη για τον σοσιαλισμό μπορεί να πετύχει μόνο εάν είναι παγκόσμια.

Αυτό δείχνει και η εμπειρία της Ρωσίας όπου ακόμα και μια νικηφόρα αλλά απομονωμένη επανάσταση όπως ο Οκτώβρης του '17 ηττήθηκε κάτω από την πίεση της παγκόσμιας αγοράς. Αυτό άνοιξε τον δρόμο για την επικράτηση του Στάλιν και την μετατροπή της Ρωσίας σε κρατικό καπιταλισμό. Του ίδιου τύπου καθεστώτα δημιουργήθηκαν αργότερα στην Ανατολική Ευρώπη και την Κίνα.

Ενάντια στον ρατσισμό,

τον ιμπεριαλισμό και την καταπίεση

Είμαστε αντίθετοι σε οποιαδήποτε προσπάθεια που έχει στόχο την διαίρεση της εργατικής τάξης. Είμαστε αντίθετοι σε μια Ελλάδα – φρούριο, κομμάτι μας Ε.Ε – φρούριο, που καταδικάζει πρόσφυγες και μετανάστες να πεθαίνουν στα σύνορά της και να αντιμετωπίζουν ρατσιστικές διακρίσεις αν καταφέρουν να τα περάσουν. Υποστηρίζουμε το δικαίωμα όλων των ανθρώπων, ανεξάρτητα από χρώμα, φυλή και φύλο καθώς και όλους τους καταπιεσμένους να οργανώνουν την αντίστασή τους. Υποστηρίζουμε όλα τα αυθεντικά εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα. Παλεύουμε για την πραγματική κοινωνική, πολιτική και οικονομική ισότητα των γυναικών και για το τέλος όλων των διακρίσεων ενάντια στους ομοφυλόφιλους, γυναίκες και άντρες. Παλεύουμε ενάντια σε ένα σύστημα που καταστρέφει τον πλανήτη μέσα από το κυνήγι του κέρδους και τους ανταγωνισμούς.

Το επαναστατικό κόμμα

Αυτοί που μας κυβερνάνε είναι δυνατοί γιατί είναι οργανωμένοι, γιατί ελέγχουν τον πλούτο, τα ΜΜΕ, τα δικαστήρια και τον στρατό. Για να συγκρουστεί μ' αυτή την δύναμη, η εργατική τάξη χρειάζεται να είναι κι αυτή οργανωμένη. Το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα, έχει σαν στόχο να φέρει τους ακτιβιστές του κινήματος μαζί με την εργατική τάξη. Το επαναστατικό κόμμα είναι αναγκαίο για να δυναμώσει το κίνημα, να οργανώσει τον κόσμο μέσα σ' αυτό και να βοηθήσει να αναπτυχθούν εκείνες οι ιδέες και εκείνες οι στρατηγικές που θα μπορέσουν ν' ανατρέψουν συνολικά τον καπιταλισμό.

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΧΑΪΝΤΑΡ «Το Ενωτικό Κίνημα για την Ανατροπή να βγει πρώτη δύναμη»

Πολλές φορές στις ανακοινώσεις των σωματείων αναφέρεται η πρόταση “για να μην γίνουν τα νοσοκομεία μας Τέμπη”. Τι σημαίνει για το κίνημα των υγειονομικών η πανεργατική-σεισμός της 28ης Φλεβάρη;

Η μάχη για να σώσουμε το ΕΣΥ συνδέεται με τη μάχη για δικαιοσύνη για το έγκλημα στα Τέμπη με τέσσερις τρόπους. Πρώτον μιλάμε για την ίδια εγκληματική πολιτική της κυβέρνησης της ΝΔ: περικοπές, διάλυση, ιδιωτικοποιήσεις. Δεν είναι πολύ διαφορετική η εικόνα των νοσοκομείων από αυτήν του σιδηρόδρομου. Τα ασανσέρ που πέφτουν και οι ελλείψεις γενικότερα σε υποδομές είναι μεγάλο πρόβλημα, αλλά όχι τόσο όσο η υποστελέχωση σε όλες τις ειδικότητες του προσωπικού που οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε νεκρούς κάθε μέρα στα νοσοκομεία. Την εποχή της πανδημίας έβγαζε μάτια το πόσο δολοφονική ήταν η διαχείριση της κυβέρνησης που την ανάγκη για περισσότερες κλίνες την μετέτρεψε σε δώρο για τους κλινικάρχες, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει διαθεσιμότητα για τον πολύ κόσμο. Στα ίδια είμαστε και τώρα που δεν υπάρχει προσωπικό να καλύψει τον όγκο των περιστατικών.

Δεν έχουν περάσει πολλές μέρες που ασθενής στο Δαφνί έχασε τραγικά τη ζωή του σε μία ψυχιατρική κλινική με 31 νοσηλευόμενους, αλλά με μόνο δύο νοσηλευτές. Με την εφαρμογή του νόμου Βαρτζόπουλου, η Ψυχική Υγεία θα “νοσήσει” ακόμα πιο βαριά με τον διαχωρισμό της από το ΕΣΥ και με την παραπέρα συρρίκνωσή του. Ταυτόχρονα, είναι στον αέρα όλες οι θεραπευτικές ομάδες της Απεξάρτησης. Τόσοι άνθρωποι που έχουν ξεκινήσει τον αγώνα τους ενάντια στις εξαρτήσεις μπορεί να μείνουν χωρίς την επιστημονική φροντίδα που τους παρέχόταν και τη χρειάζονται. Το σίγουρο είναι ότι τα προγράμματα που θα ωφεληθούν θα είναι αυτά που δίνουν λεφτά στις φαρμακοβιομηχανίες. Όλα αυτά σημαίνουν ότι οι ιδιωτικές κλινικές ετοιμάζονται να πάρουν ακόμα μεγαλύτερο κομμάτι της πίτας και ότι οι πιο φτωχοί δεν θα μπορούν να λάβουν τις υπηρεσίες που έχουν ανάγκη.

Δεύτερον, αυτή η σαρωτική είσοδος της εργατικής τάξης στο προσκήνιο είναι αποτέλεσμα των αγώνων πολλών κομματιών της, που έσπασαν τη βιτρίνα της “παντοδύναμης” κυβέρνησης και συγκρούσαν μαζί της. Οι υγειονομικοί αναμφισβήτητα βρεθήκαμε στην πρώτη γραμμή αυτής της αναμέτρησης. Για να κρατήσουμε όρθια τη δημόσια Υγεία, για να διεκδικήσουμε μαζικές προσλήψεις και να κρατήσουμε τους συμβασιούχους συναδέλφους στη δουλειά, για να μην περάσουν τα απογευματινά επί πληρωμή χειρουργεία και κάθε μορφή ιδιωτικοποίησης και για άλλα τόσα. Επιμεινάμε ότι η σύγκρουση πρέπει να είναι απεργιακή και συνεχής. Αν εξαιρέσουμε τα Τέμπη, οι μαζικότερες πανεργατικές κινητοποιήσεις που έχουν γίνει σε πολλές περιοχές της χώρας ήταν για την υπεράσπιση των τοπικών νοσοκομείων, από τη Δράμα μέχρι τον Άγιο Νικόλαο της Κρήτης.

Σε εκλογές προχωρούν οι νοσοκομειακοί γιατροί της Αθήνας και του Πειραιά την Πέμπτη 27 Μάρτη για να εκλέξουν το νέο διοικητικό συμβούλιο της Ένωσης Ιατρών Νοσοκομείων Αθήνας-Πειραιά (ΕΙΝΑΠ) και συνέδρους για την Ομοσπονδία Ενώσεων Νοσοκομειακών Ιατρών Ελλάδας (ΟΕΝΓΕ). Οι υγειονομικοί του Συντονιστικού Νοσοκομείων συμμετέχουν στο Ενωτικό Κίνημα για την Ανατροπή. Ο Νεκτάριος Χαϊνταρ, μέλος ΔΣ του Ενιαίου Συλλόγου Εργαζομένων ΨΝΑ Δαφνί και υποψήφιος με το Ενωτικό Κίνημα για την Ανατροπή, μίλησε στον Μάνο Νικολάου.

Η τρίτη σύνδεση είναι η ίδια η οργάνωση και η συμμετοχή στην απεργία στις 28/2 στα νοσοκομεία. Ήταν συγκλονιστικό αυτό που έγινε. Οι εικόνες οργάνωσης της απεργίας ήταν πρωτόγνωρες τις προηγούμενες μέρες και έτσι φτάσαμε στη μέγιστη συμμετοχή. Όλες οι τακτικές λειτουργίες σταμάτησαν σε όλα τα νοσοκομεία και όχι μόνο σε αυτά που είχαν παράδοση οργάνωσης απεργιών. Ακόμα και πληρώματα του ΕΚΑΒ αρνήθηκαν να κάνουν διακομιδές για επεμβάσεις που δεν ήταν επείγουσες.

Η τέταρτη σύνδεση είναι η μάχη για την ανατροπή όχι μόνο της πολιτικής της, αλλά και της ίδιας της κυβέρνησης. Αυτή τη στιγμή έχει αλλάξει μαζικά το “ρεφρέν”: από το “θέλω να ανατραπεί” που φαινόταν μακρινό φτάσαμε στο “μπορεί να ανατραπεί” και μάλιστα άμεσα.

Μέσα σε αυτή τη συγκυρία θα πραγματοποιηθούν οι εκλογές στην ΕΝΑΠ. Ποιο είναι το διακύβευμά τους και γιατί κάποιος/α να ψηφίσει το Ενωτικό Κίνημα για την Ανατροπή;

Είναι διπλή η μάχη που δίνουμε σε αυτές τις εκλογές. Θέλουμε να καταδικαστεί η κυβέρνηση με ένα μαζικό “μαύρο” στην παράταξη της τη ΔΑΚΕ και ταυτόχρονα να ενισχυθεί το πιο

μαχητικό κομμάτι των γιατρών, δηλαδή το Ενωτικό Κίνημα για την Ανατροπή.

Δεν γίνεται να συνεχίσει μια χειροκροτήτρια του Άδωνι, να είναι πρόεδρος στην ΕΙΝΑΠ και η ΔΑΚΕ πρώτη δύναμη. Ο Άδωνις οργανώνει με νύχια και με δόντια τη διάλυση της δημόσιας Υγείας και η ΔΑΚΕ είναι η “πέμπτη φάλαγγα” μέσα στα νοσοκομεία. Δεν είναι απλά απολογητές της πολιτικής της ΝΔ, αλλά απεργοσπαστικός μηχανισμός εκφοβισμού και τρομοκρατίας, το μακρύ χέρι των διορισμένων διοικήσεων. Γι’ αυτό ανοιχτά και καθαρά λέμε ότι θέλουμε να την τσακίσουμε.

Από την άλλη, η απάντηση με μία πρόταση στο γιατί να ψηφιστεί μαζικά το Ενωτικό Κίνημα είναι γιατί οργανώνει από τα κάτω την απεργιακή κλιμάκωση, που είναι ο μόνος τρόπος για να νικήσουν οι αγώνες. Απέναντι στις φωνές που ό,τι κι αν συνέβαινε μιλούσαν για “αρνητικούς συσχετισμούς” και ότι “δεν μας παίρνει”, οι δυνάμεις μας έπαιρναν πρωτοβουλίες για να ξεδιπλωθεί η διάθεση του κόσμου για να παλέψει. Όλο το προηγούμενο διάστημα οι εμπειρίες και τα παραδείγματα για το πώς μπορούμε να το καταφέρουμε αυτό ήταν πάρα πολλά. Νοσοκομείο το νοσοκομείο προσπαθήσαμε να στήσουμε απεργιακές επιτροπές και να εμπλέξουμε ένα ευρύτερο κομμάτι κόσμου στην οργάνωση του χώρου του. Κάνουμε συγκεκριμένο το πώς οργανώνεται από τα κάτω μια απεργία κλείνοντας την τακτική λειτουργία και επιβάλλοντας στις διοικήσεις ποιο θα είναι το προσωπικό ασφαλείας. Έτσι παίξαμε καθοριστικό ρόλο για να μαζικοποιηθούν οι συνελεύσεις, αλλά και οι συγκεντρώσεις είτε στα προαύλια είτε κεντρικά.

Αυτήν όμως τη στιγμή πρέπει να περάσουμε στην αντεπίθεση, ειδικά τώρα με τα εκατομμύρια του κόσμου που κατέβηκαν στον δρόμο.

Να θυμηθούμε ότι η ομοσπονδία μας η ΟΕΝΓΕ μας χρωστάει μια κλιμάκωση πάνω από δύο χρόνια. Τον Νοέμβριο του 2023 κάλεσε μια 48ωρη προειδοποιητική απεργία διεκδικώντας διπλάσιο προσωπικό, διπλάσιους μισθούς κλπ. Προειδοποιητική σημαίνει ότι αν δεν νικήσει, θα κλιμακώσει. Η απεργία έγινε και ήταν η μαζικότερη και πιο επιτυχημένη απεργία στην Υγεία των τελευταίων δεκαπέντε χρόνων. Αλλά δεν συνέχισε, η προειδοποίηση έμεινε στα χαρτιά.

Επίσης χρειάζεται να θυμηθούμε ότι στην Ψυχική Υγεία, παρά τον μαζικό και σημαντικό αγώνα που δώσαμε, δεν σταματήσαμε τον νόμο Βαρτζόπουλου, καθώς δεν κερδίσαμε ότι θα βγει ένα κίνημα απεργιών διαρκείας. Η ηγεσία του ΠΑΜΕ, έχοντας τον έλεγχο στην ΟΕΝΓΕ και τον Σύλλογο Εργαζομένων στο ΨΝΑ, ουσιαστικά σαμπόταρε αυτή την προοπτική και, όπως και οι άλλες παρατάξεις, είχε τη γραμμή της υποχώρησης στην πράξη, παρά τα μεγάλα λόγια. Καλές οι κριτικές στον Γιαννάκο (ΠΑΣΚΕ) της ΠΟΕΔΗΝ, αλλά η ΟΕΝΓΕ με ηγεσία το ΚΚΕ δεν έκανε ούτε μισή στάση εργασίας παραπάνω.

Το Ενωτικό Κίνημα για την Ανατροπή φέρνει και όλες τις πολιτικές μάχες μέσα στα νοσοκομεία. Χρειάζεται η σύγκρουση με την εμπλοκή στον πόλεμο και για λευτεριά στην Παλαιστίνη, σύγκρουση ενάντια στον δολοφονικό ρατσισμό που πνίγει πρόσφυγες όπως στην Πύλο, σύγκρουση με τον σεξισμό και την κάλυψη των πλούσιων (εκ)βιαστών -και γι’ αυτό οργανώνουμε την 8 Μάρτη ως μέρα απεργίας. Έτσι μόνο μπορείς να παλέψεις την κυβερνητική πολιτική και το σύστημα που υπηρετεί.

Υπάρχει ανταπόκριση στις πρωτοβουλίες και τις προτάσεις του Ενωτικού Κινήματος για την Ανατροπή από τον κόσμο στα νοσοκομεία; Ποια είναι η εκτίμησή σου για τη δυναμική που υπάρχει στις εκλογές της ΕΝΑΠ;

Την πολύ θετική ανταπόκριση για αυτά που λέμε και για αυτά που οργανώνουμε τη λαμβάνουμε από το πλήθος των συναδέλφων που κατεβαίνουν μαζί μας στη συνέλευση και στην πορεία, που οργανώνουμε μαζί την απεργία, που μιλάμε στις “γύρες” που κάνουμε κάθε βδομάδα στους χώρους μας. Αυτό το επιβεβαιώνουν και τα αποτελέσματα στις κάλπες μέχρι τώρα. Τα σχήματα στα οποία συμμετέχουν οι δυνάμεις του Συντονιστικού Νοσοκομείων συγκεντρώνουν πάνω από 20% των ψήφων στις εκλογές που έχουν γίνει στα νοσοκομεία τα τελευταία δύο περίπου χρόνια. Στις περισσότερες εκλογικές αναμετρήσεις είμαστε η δύναμη που ενισχύεται και σε ψήφους και σε έδρες. Στις εκλογές της ΕΙΝΑΠ παλεύουμε για να βγούμε πρώτη δύναμη. Εκεί πρέπει να βάλουμε τον πήχη. Και γιατί μπορούμε και γιατί είναι αναγκαίο. Για να μην αφήσουμε τις κρίσιμες καμπές στους αγώνες μας να χαράμιζονται από τρικλοποδιές των γραφειοκρατικών ηγεσιών.

19 Μάρτη - Απεργία στην Υγεία

Τη σκυτάλη της απεργιακής σύγκρουσης παίρνουμε στα νοσοκομεία όλης της χώρας στις 19 Μάρτη, στην πανελλαδική πανυγειονομική απεργία της ΠΟΕ-ΔΗΝ, μετά την ιστορική απεργία για τα Τέμπη στις 28 Φλεβάρη. Πανελλαδική Συγκέντρωση θα πραγματοποιηθεί στις 8.30πμ στην Πλατεία Μαβίλη και θα ακολουθήσει πορεία στο Υπουργείο Οικονομικών και Υπουργείο Υγείας.

Τα εκατομμύρια των εργαζομένων και της νεολαίας που διεκδίκησαν δικαιοσύνη και δήλωσαν απερίφραστα ότι οι ιδιωτικοποιήσεις δολοφονούν άνοιξαν νέους δρόμους για τις διεκδικήσεις μας σε όλα τα επίπεδα.

Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας βρίσκεται πιο απομονωμένη από ποτέ, απονομιμοποιημένη από τη συντριπτική πλειοψηφία της κοινωνίας, ένα ζόμπι. Η ανατροπή της είναι επιθυμία όλων και είναι εφικτή. Οι υγειονομικοί ξέρουμε πολύ καλά ότι οι πολιτικές τους τόσα χρόνια στην υγεία έχουν σκορπίσει το θάνατο και για αυτό συνεχίζουμε με την πιο μεγάλη αποφασιστικότητα για την ανατροπή τους.

Τα "Τέμπη" τα βλέπουμε κάθε μέρα σε όλες τις βαθμίδες της Υγείας. Ο Άδωνις Γεωργιάδης άλλαξε το εφημεριακό καθεστώς της 1ης ΥΠΕ και τώρα θέλει να το αλλάξει και στην 2η ΥΠΕ, προσθέτοντας ώρες εφημεριών σε βαριά υποστελεχωμένα νοσοκομεία, αντί να κάνει μαζικές προσλήψεις. Χαρίζει εκατομμύρια σε ιδιώτες εργολάβους και ρίχνει στο ναδίρ την ασφάλεια και την ποιότητα της υγείας. Επιμένει να θεω-

26/1, Συλλαλητήριο στο Σύνταγμα. Φωτό: Στέλιος Μιχαηλίδης

ρεί ότι η Υγεία πρέπει να είναι κερδοφόρα ως μια οποιαδήποτε άλλη μπίζνα των καπιταλιστών, αλλά ματαιοπονεί. Ούτε τα εμφράγματα, ούτε οι καρκίνιοι, ούτε οι αιμορραγίες δεν πρόκειται να γίνουν ποτέ κερδοφόρα πεδία. Η πρόληψη και η θεραπεία τους θα είναι πάντα κοινωνικό αγαθό και οι ζωές των ασθενών μας μετράνε το ίδιο όσο φτωχοί και να είναι, σε όσο απομακρυσμένο σημείο και αν μένουν ή όποια καταγωγή, θρησκεία, φύλο ή σεξουαλικότητα και αν έχουν.

Έφτασαν στο σημείο να ανακοινώνουν το κλείσιμο όλων των χειρουργικών αιθουσών στο μεγαλύτερο ογκολογικό νοσοκομείο της χώρας, στον Άγιο Σάββα και να εξαγγέλλουν τη μεταφορά τους, έντεκα χιλιόμετρα πιο πάνω, στο Σισμανόγλειο! Η άμεση απάντηση από το σωματείο εργαζομένων έβαλε φρένο σε αυτά τα σχέδια αλλά η μάχη συνεχίζεται για την εξασφάλιση της απρόσκοπτης χειρουργικής αντιμετώπισης των καρκινοπαθών. Η δραματική υποστελέχωση των ψυχιατρι-

κών νοσοκομείων έφερε σαν αποτέλεσμα τη δολοφονία μιας ασθενούς από έναν άλλο ασθενή. Το υπουργείο αντί να κάνει προσλήψεις θέλει να κλείνει στη φυλακή τους ασθενείς. Αντίστοιχα οι εικόνες υποστελέχωσης στα νησιά του Αιγαίου εν μέσω σεισμικών δραστηριοτήτων έφεραν στην επιφάνεια την εγκατάλειψη των δομών υγείας στην περιφέρεια.

Οι υγειονομικοί έχουμε βρεθεί στην πρώτη γραμμή της σύγκρουσης με αυτήν την κυβέρνηση και τις

πολιτικές που ιδιωτικοποιούν και συρρικνώνουν τη δημόσια Υγεία. Έχουμε βρεθεί απέναντι στις μετακινήσεις προσωπικού σε όλη τη χώρα και τις αυθαιρεσίες των κάθε λογής διοικητών. Έχουμε συμβάλλει καθοριστικά στο ξεσκέπασμα της συγκάλυψης των δολοφονικών πολιτικών και στην υγεία. Από την πανδημία που μας έλεγαν ότι δεν χρειάζονται ΜΕΘ για διασωληνωμένους ασθενείς μέχρι σήμερα που μας λένε ότι τα νοσοκομεία βρίσκονται στην καλύτερη κατάσταση τους.

Απαιτούμε από την ΟΕΝΓΕ, την ΕΙ-ΝΑΠ και όλες τις ενώσεις των Γιατρών να προκηρύξουν απεργία μαζί με όλο το υπόλοιπο Υγειονομικό προσωπικό. Οργανώνουμε την απεργία στις 19 Μάρτη όπως οργανώσαμε την πανεργατική στις 28 Φλεβάρη. Με γενικές συνελεύσεις και την δράση των επιτροπών αγώνα εξασφαλίζουμε όχι μόνο την ενημέρωση όλων των συναδέλφων, αλλά και ότι βάζουμε λουκέτο σε όλες τις τακτικές λειτουργίες των νοσοκομείων μας. Εξασφαλίζουν τα σωματεία μας το προσωπικό ασφαλείας και όχι οι διοικήσεις. Και κατεβαίνουμε μαζικά και οργανωμένα με τα πανό των σωματείων μας στην απεργιακή συγκέντρωση στην Πλατεία Μαβίλη στις 8.30πμ, και αντίστοιχα σε όλες τις πόλεις.

Ανοίγουμε από τώρα τον δρόμο για τα επόμενα βήματα απεργιακής κλιμάκωσης. Διεκδικούμε να κλιμακώσουμε με απεργίες με διάρκειας, για να σώσουμε τα νοσοκομεία μας, για να τελειώνουμε με την κυβέρνηση των δολοφόνων.

Συντονιστικό Νοσοκομείων

Στον αέρα είναι ακόμα το σχέδιο για το πού θα μεταφερθούν τα χειρουργεία του νοσοκομείου Αγ. Σάββα, του μεγαλύτερου ογκολογικού νοσοκομείου της χώρας ώστε να γίνει η ανακατασκευή των χειρουργικών αιθουσών. Απέναντι στο "πάμε κι όπου βγει" της Α' ΥΠΕ και του Υπουργείου Υγείας, οι εργαζόμενοι του νοσοκομείου -που γνωρίζουν πολύ καλύτερα από διοικητές-μάντζερ και υπουργούς που έχουν σκοπό να επιβάλουν περικοπές- έκαναν συνέλευση για να μην γίνουν Τέμπη τα ογκολογικά χειρουργεία.

Μετά την πρώτη νίκη με την αναδίπλωση του υπουργείου και τη δέσμευση ότι η μεταφορά δεν θα γίνει στο Σισμανόγλειο, οι εργαζόμενοι απαιτούν από τη διοίκηση του νοσοκομείου να δοθεί η νέα πρόταση για τη μετακίνηση των χειρουργείων στο σωματείο, ώστε να γίνει συνέλευση και να εκφέρουν άποψη οι εργαζόμενοι. Ουσιαστικά προσπαθούν να οργανώσουν με εργατικό έλεγχο τη μετακίνηση με όλους τους αναγκαίους όρους για την ασφάλεια του συνόλου των ασθενών και του προσωπικού.

Η Κατερίνα Πατρικίου, πρόεδρος του συλ-

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΓ. ΣΑΒΒΑΣ «Να μη γίνουν Τέμπη τα ογκολογικά χειρουργεία»

λόγου εργαζομένων του νοσοκομείου σε συνέντευξή της στον ρ/ς Αθήνα 9.84 δίνει όλη την εικόνα:

«Καταρχάς να πούμε ότι η ανακατασκευή και ο εκσυγχρονισμός των χειρουργείων είναι ένα έργο απαραίτητο και αναγκαίο, που το ζητάμε κι εμείς οι ίδιοι οι εργαζόμενοι. Το έργο δεν αφορά μόνο τα χειρουργεία, αλλά και τα λεβητοστάσια και τα μηχανοστάσια. Το έργο έχει ξεκινήσει και η σύμβαση με τον εργολάβο έχει υπογραφεί εδώ και μήνες. Αυτό που αναδεικνύουμε είναι ότι τόσο καιρό δεν έχει φτιαχτεί ένα εμπεριστατωμένο επιστημονικό σχέδιο, βιώσιμο και ασφαλές, για το πώς θα λειτουργήσουν και δεν θα χαθεί κανένα χειρουργείο για τους ογκολογικούς ασθενείς μας το

επόμενο διάστημα. Μιλάμε για επτά μήνες, δηλαδή για εκατοντάδες χειρουργεία.

Η πρώτη λύση που άτυπα μας δόθηκε μετά από σύσκεψη που έγινε στην 1η ΥΠΕ ήταν να μεταφερθούν οι χειρουργικές κλινικές, χειρουργοί και νοσηλευτικό προσωπικό, στο Σισμανόγλειο. Εμείς στη συνέλευσή μας κάναμε αυτό που δεν έχει κάνει το υπουργείο και η ΥΠΕ. Μαζέψαμε τους αναισθησιολόγους, τους χειρουργούς, τους νοσηλευτές, την αποστείρωση, τους επεμβατικούς, όλους όσοι είναι στην "αλυσίδα" για να γίνει σωστά ένα χειρουργείο και συζητήσαμε τι χρειάζεται να γίνει, ώστε να γίνει η μετακίνηση με ασφάλεια. Μάθαμε επίσης ότι στο Σισμανόγλειο υπάρχουν κλειστές χειρουργικές αίθουσες, ανακαι-

νισμένες και εξοπλισμένες, που όμως δεν έχουν προσωπικό για να δουλέψουν, οπότε να τις δώσουν στον Άγιο Σάββα να μεταφέρει το προσωπικό του. Σε μία πρόταση δύο φριχτά πράγματα. Το ένα ότι οι ασθενείς θα κάνουν προεγχειρητικό έλεγχο και εισαγωγή στον Άγιο Σάββα και την επόμενη μέρα θα χειρουργούνται στην άλλη άκρη της Αθήνας στο Σισμανόγλειο. Και το δεύτερο, ότι αν είχε προσωπικό το Σισμανόγλειο θα μπορούσε να προσφέρει στην κοινωνία παραπάνω χειρουργεία δωρεάν και όχι επί πληρωμή απογευματινά.

Με την ανακοίνωσή μας θέλαμε να ενημερώσουμε τον κόσμο ότι αυτή τη στιγμή πάνε να κλείσουν τα χειρουργεία του κεντρικού κτιρίου του Αγ. Σάββα και είμαστε πραγματικά στο "πάμε κι όπου βγει". Στο άλλο κτίριο του νοσοκομείου, στο Κουρκούλειο, θα γίνονται κανονικά τα χειρουργεία, έχει ήδη πλήρη λειτουργία από το πρωί μέχρι το βράδυ και δεν φαίνεται να μπορεί να υποστηρίξει παραπάνω χειρουργεία. Σε 40 μέρες πρέπει να παραδοθούν τα χειρουργεία άδεια από μηχανήματα για να ξεκινήσουν τα έργα και σχέδιο ακόμα δεν υπάρχει».

M.N.

Σε όλο τον κόσμο

Σε όλο τον κόσμο απλώθηκαν οι συγκεντρώσεις που ένωσαν τη φωνή τους με τη Γενική Απεργία της 28ης Φεβράριου.

Πανό με το σύνθημα «Δεν έχω οξυγόνο» σηκώθηκε από διαδηλωτές ακόμα και στην παγωμένη Ισλανδία. Και δεν ήταν το μόνο απομακρυσμένο μέρος που έγινε κάτι τέτοιο. Τόκιο, Ρίο ντε Τζανέιρο, Σεούλ, Πόλη του Μεξικό, Σίδνεϋ, Μελβούρνη, Ροβανιέμι, Αριζόνα, Βοστώνη, Νέα Υόρκη είναι μερικά μόνο από τα εκατοντάδες σημεία διεθνώς που έγιναν κινητοποιήσεις. Προφανώς σε πολλές πόλεις της Ευρώπης, σε κάποιες μάλιστα με χιλιάδες κόσμο, ενώ συγκινητικό ήταν το μήνυμα που ήρθε από την Παλαιστίνη και γνωστοποίησε με ανάρτησή της η Παλαιστινιακή Παροικία Ελλάδας: «Από την αιμοραγούσα Παλαιστίνη, είμαστε με τις οικογένειες των θυμάτων των Τεμπών! Είμαστε υπέρ της αλήθειας και της δικαιοσύνης παντού».

Στη Βρετανία «5.000 διαδήλωσαν στο Λονδίνο με συνθήματα “Δεν ήταν ατύχημα ήταν δολοφονία - Κάτω Η Νέα Δημοκρατία” και “Μητσοτάκη παραίτησου”. Μεγάλη ήταν η συμμετοχή της νεολαίας» μεταφέρει στην Εργατική Αλληλεγγύη η Δέσποινα Καραγιάννη. «Κρατήθηκε ενός λεπτού σιγή και διαβάστηκαν τα ονόματα των θυμάτων των Τεμπών. Ομιλίες έγιναν από συγγενείς και φίλους των θυμάτων, συνδικαλιστές, πανεπιστημιακούς, το Greek Solidarity Network UK ενώ φοιτήτρια από τη Σερβία συνέδεσε τους αγώνες που γίνονται στις δύο χώρες. Μοιράστηκε μαζί κά η προκήρυξη της Εργατικής Αλληλεγγύης για επανακρατικοποίηση των σιδηροδρόμων χωρίς αποζημίωση της Hellenic Train με εργατικό έλεγχο. Ο Μητσοτάκης στη Βρετανία έχει πλέον το παρατσούκλι crime minister, αντί για prime minister». Πολυπληθείς συγκεντρώσεις έγιναν επίσης στο Λιντς, στο Μάντσεστερ, στο Νιούκαστλ, στο Μπρίστολ, στην Οξφόρδη, και άλλα σημεία της Μ. Βρετανίας καθώς και στο Εδιμβούργο στη Σκωτία, στο Δουβλίνο της Ιρλανδίας κ.α.

Στη Γαλλία, «πολλές εκατοντάδες κόσμου συγκεντρώθηκαν στη Ρεπουμπλικ, στο Παρίσι, έπειτα από κάλεσμα της Πρωτοβουλίας Ελλήνων Φοιτητών/ριών και Εργαζομένων» λέει η ανταπόκριση του Ιάννη Δελατόλα. «Τα συνθήματα μάλλον είναι τα ίδια με αυτά που ακούγονται στις διαδηλώσεις στην Ελλάδα. Μίλαγαν ενάντια στη συγκάλυψη, να γίνουμε η φωνή των θυμάτων, ενάντια στην ιδιωτικοποίηση του ΟΣΕ. Πολλά αυτοσχέδια πλακάτ που διεκδικούσαν την παραίτηση του Μητσοτάκη και Δικαιοσύνη για τους 57».

Στη Γερμανία έγιναν συγκεντρώσεις στο Βερολίνο, το Ντίσελντορφ και άλλες πόλεις. Πάνω από 1.000 άτομα διαδήλωσαν στην Place du Luxembourg στις Βρυξέλλες, ενώ στη Γενεύη της Ελβετίας εκατοντάδες συγκεντρώθηκαν στο μνημείο της “Σπασμένης Καρέκλας” απέναντι από το κτήριο του ΟΗΕ.

Η συγκέντρωση στην Λευκωσία «σχολιάστηκε από πολύ κόσμο σαν η μεγαλύτερη που έγινε μετά τα μεγάλα συλλαλητήρια του '74, και πράγματι έτσι ήταν» μεταφέρει από την Κύπρο ο Ντίνος Αγομαμίτης. «Χιλιάδες κόσμος συμμετείχε στις εκδηλώσεις που έγιναν με αίτημα να αποδοθεί δικαιοσύνη και να τιμωρηθούν οι υπεύθυνοι για αυτή τη μεγάλη τραγωδία. Παρά το ότι ψιχάλιζε την ώρα της εκδήλωσης, συγκεντρώθηκαν πάνω από 8.000 άτομα στο χώρο κάτω από την Πλατεία Ελευθερίας, που είναι στεγασμένος. Η εκδήλωση είχε έντονο παλμό, ο οποίος πυροδοτούνταν από τις αναφορές των ομιλητών στις ευθύνες των κυβερνώντων για το δυστύχημα. Συγκλονιστική ήταν η παρέμβαση του πατήρ Χριστόδουλου Παπαϊωάννου, πατέρα του Κυπριανού Παπαϊωάννου, που είναι ένας από τα τρία θύματα που είναι Κύπριοι, που παρά το ότι μίλησε για τις “χριστιανικές αρετές της μετάνοιας και της συγχώρησης”, ξεσήκωσε τον κόσμο δηλώνοντας ότι “δεν θα σταματήσουμε, αν δεν τιμωρηθούν οι δολοφόνοι των παιδιών μας”. Παρόμοιες εκδηλώσεις, με τον ίδιο δυναμικό χαρακτήρα και μεγάλη συμμετοχή έγιναν και στη Λεμεσό, Λάρνακα και Πάφο».

Αλληλεγγύη

Στη Σερβία, που είναι σε εξέλιξη εδώ και μήνες το κίνημα που διεκδικεί δικαιοσύνη για το έγκλημα στο σιδηροδρομικό σταθμό του Νόβισαντ, έγινε διαδήλωση στο Βελιγράδι. «Ο αγώνας σας είναι και αγώνας δικός μας» έγραφε το πανό που μπήκε στην κεφαλή. Ο φοιτητής του σχολής Μηχανολόγων του Πολυτεχνείου Αλεξάνταρ δήλωσε ότι «οι Σέρβοι φοιτητές τιμούν σήμερα τα 57 θύματα της τραγωδίας στα Τέμπη μαζί με τα 15 θύματα στο Νόβι Σαντ. Είναι ανάγκη να επιδεικνύουμε την αλληλεγγύη μας οι δύο λαοί, ιδίως τώρα που περνάμε δύσκολες στιγμές» σύμφωνα με το in.gr.

Κινητοποίηση στο Ελληνικό Προξενείο στο Μόντρεαλ στον Καναδά πραγματοποιήσε ο Εργατικός Σύλλογος Ελλήνων του Κεμπέκ, το Σάββατο 1 Μάρτη 2025. «Όλοι εμείς που βρισκόμαστε εδώ σήμερα όπως και πριν από 2 χρόνια ενώνουμε τις φωνές μας με τους γονείς των θυμάτων. Και τους λέμε ότι θα αγωνιστούμε και θα παλέψουμε οι 57 νεκροί των Τεμπών να είναι οι τελευταίοι. Για να μη θρηνησει ξανά κανένας γονιός το παιδί του στον βωμό του κέρδους των επιχειρηματικών ομίλων. Για να σταματήσουμε να μετράμε νεκρούς και αυτοί τα κέρδη τους. Τα Τέμπη δεν ήταν μια κακιά στιγμή. Ήταν έκφραση μιας απάνθρωπης πολιτικής που συσσωρεύει προβλήματα και ανασφάλεια. Μιας πολιτικής που μπροστά στην ανταποδοτικότητα και το κέρδος δεν λογαριάζει ούτε την ανθρώπινη ζωή» είπε μεταξύ άλλων ο Νίκος Λιακόπουλος, μέλος του ΔΣ του Εργατικού Συλλόγου.

Στέλιος Μιχαηλίδης

ΛΟΝΔΙΝΟ

Φωτό: Δέσποινα Καραγιάννη

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Φωτό: Δήμητρα Κομνιανού

ΒΟΛΟΣ

Φωτό: Μάνος Βοαδός

ΠΑΡΙΣΙ

Φωτό: Ιάννης Δελατόλας

Σε όλη τη χώρα

Η 28η Φεβράρη έμεινε στην ιστορία σαν η μεγαλύτερη σε συμμετοχή και μαζικότητα Γενική Απεργία, όχι μόνο για το ενάμιση εκατομμύριο διαδηλωτές που πλημμύρισαν την Αθήνα, αλλά και για τα συγκλονιστικά συλλαλητήρια σε όλη τη χώρα. Δύσκολα θα βρει κανείς σημείο στη χώρα που να μην εκφράστηκε με πρωτοφανή μαζικότητα η οργή για την κυβέρνηση των δολοφόνων. Ο ενθουσιασμός και η διάθεση για συνέχεια είναι χαρακτηριστικό και των ανταποκρίσεων που μας έστειλαν σύντροφοι/ισσες και φίλοι/ες από όλη την Ελλάδα.

Θεσσαλονίκη

Μεγαλειώδης η απεργιακή συγκέντρωση και η πορεία σήμερα στη Θεσσαλονίκη! Εκατοντάδες χιλιάδες κατέκλυσαν όλο το κέντρο της Θεσσαλονίκης σε μια συγκέντρωση που ξεκινούσε από το Συντριβάνι και έφτανε μέχρι τον Βαρδάρη, από την Άνω πόλη μέχρι την Παραλία. Πραγματοποιήθηκε πορεία από την Εγνατία, το Σιδηροδρομικό Σταθμό, την οδό Λαγκαδά, Αγίου Δημητρίου και το ΥΜΑΘ που διήρκεσε τουλάχιστον τρεις ώρες. Παρέλυσε η πόλη από τους απεργούς που με εκατοντάδες προσυγκεντρώσεις, στους εργατικούς χώρους και στις γειτονιές, πλημμύρισαν για χιλιόμετρα τους δρόμους μέχρι να φτάσουν στον τόπο της συγκέντρωσης. Μαζικό παρών έδωσαν οι μαθητές και μαθήτριες που είχαν κατέβει με τα πανό των σχολείων τους καθώς και οι φοιτητές με τους συλλόγους τους. Ανάρπαστες έγιναν οι πικετες της Εργατικής Αλληλεγγύης "ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΔΟΛΟΦΟΝΩΝ" με τον κόσμο να ενισχύει για να τις κρατήσει!

ΣΕΚ Θεσσαλονίκης

Γιάννενα

Πάνω από 30.000 συμμετείχαν στην απεργιακή συγκέντρωση και στην πορεία που ακολούθησε! Ιστορική διαδήλωση για την πόλη μας. Δεκάδες σωματεία, φοιτητικοί σύλλογοι, μαθητές ακόμα και οι αγρότες με τα τρακτέρ συμμετείχαν οργανωμένα στη διαδήλωση. Τα συνθήματα από το μπλοκ του ΣΕΚ ενάντια στην κυβέρνηση των δολοφόνων, αλλά και για την απεργιακή κλιμάκωση είχαν μεγάλη απήχηση στους διαδηλωτές, όπως και η πικέτα της Εργατικής Αλληλεγγύης! Επόμενος σταθμός η απεργιακή 8 Μάρτη, 12 το μεσημέρι στην Περιφέρεια. Έχουμε τη δύναμη να τους τσακίσουμε με την εργατική τάξη μπροστά!

ΣΕΚ Ιωαννίνων

Πάτρα

Συγκλονιστική η συγκέντρωση σήμερα! Πάνω από 80.000 κόσμος. Το κύμα της απεργίας και η πίεση του κόσμου, έκλεισε ένα σωρό εργασιακούς χώρους, μαγαζιά, σούπερ μάρκετ, δημόσιες υπηρεσίες. Σήμερα απέργησαν και διαδήλωσαν χιλιάδες εργαζόμενοι και εργαζόμενες, και διαδήλωσαν ακόμα περισσότεροι που ίσως δεν είχαν ξανακατέβει ποτέ σε διαδήλωση. Στην συγκέντρωση η ραχοκοκαλιά ήταν μια σειρά από σωματεία, οι φοιτητικοί σύλλογοι, μαθητές με τα πανό των σχολείων τους, οι οργανώσεις της Αριστεράς, ανάμεσά τους το ΣΕΚ και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ και μια ποικιλία από συλλογικότητες κοινωνικές και πολιτικές. Η μισή Πάτρα ήταν στον δρόμο. Συνεχίζουμε, κλιμακώνουμε με απεργίες και καταλήψεις, για να τελειώνουμε με την κυβέρνηση των δολοφόνων. Όπως έλεγε συνέχεια και η ντουντουκα του ΣΕΚ "Στα Τέμπη και την Πύλο κάναν δολοφονία - Κάτω η Νέα Δημοκρατία".

ΣΕΚ Πάτρας

Ηράκλειο Κρήτης

Πανεργατική σεισμός και στο Ηράκλειο. Δεν υπάρχει φωτογραφία να δείχνει όλο το πλήθος. Το υπολογίζω πολύ συντηρητικά πάνω από 50.000. Δεν έχει ξαναγίνει τόσο μαζική συγκέντρωση. Ό,τι συνδικάτο υπήρχε βρέθηκε στο δρόμο. Όταν ξεκίνησε η πορεία κάναμε 40 λεπτά να αρχίσουμε να βαδίζουμε. Συνεχίζουμε! Το ποτάμι πίσω δεν γυρνά! Κάτω η κυβέρνηση των δολοφόνων, κρατικοποίηση χωρίς αποζημίωση με εργατικό έλεγχο. Επόμενος σταθμός η απεργιακή 8 Μάρτη.

Γιάννης Βαλαής

Χανιά

Χωρίς προηγούμενο η απεργιακή πορεία στα Χανιά. Στις εικόνες φαίνεται ένα μέρος μόνο της συγκέντρωσης, καθώς ο κόσμος έχει κατακλύσει τους δρόμους από την Αγορά μέχρι την πλατεία 1866, ενώ ανατολικά αρκετά μετά την Δασκαλογιάννη, γεμάτοι επίσης είναι όλοι οι κεντρικοί δρόμοι γύρω από την Τζανακάκη.

Χαρακτηριστικό είναι πως όταν η κεφαλή της πορείας είχε περάσει από την Πλατεία Δικαστηρίων, μία ώρα μετά υπήρχαν ακόμα χιλιάδες κόσμου και δεκάδες μπλοκ που δεν είχαν ξεκινήσει ακόμα από την Αγορά.

Είναι σαφές πως μιλάμε για την μεγαλύτερη διαδήλωση στην μεταπολιτευτική ιστορία της πόλης. Συνεχίζουμε και κλιμακώνουμε μέχρι να τους ανατρέψουμε. Επόμενος σταθμός η απεργιακή 8 Μάρτη, 12μ Αγορά.

ΣΕΚ Χανίων

Βόλος

40.000 κατέβηκαν σήμερα σε μια ιστορική γενική απεργία. Η εργατική τάξη μίλησε: Κάτω η Νέα Δημοκρατία - Κρατικοποιήσεις των τρένων. Συνεχίζουμε για να τους ανατρέψουμε.

ΣΕΚ Βόλου

Καβάλα

"Η μεγαλύτερη συγκέντρωση που έχει δει ποτέ η Καβάλα. Όλοι μαζί με μια φωνή φωνάξαμε... όλων των νεκρών θα γίνουμε φωνή το έγκλημα αυτό να μη συγκαλυφθεί!"

Γιάννα Κούκου

Ξάνθη

Δεν έχω χάσει καμία απεργιακή συγκέντρωση τα τελευταία 20 χρόνια. Αυτό που ζήσαμε σήμερα στην Ξάνθη ήταν πρωτοφανές. Χιλιάδες κόσμου ξεχύθηκαν στους δρόμους της Ξάνθης. Κόσμος κάθε ηλικίας για να απαιτήσει δικαιοσύνη, να απαιτήσει "οξυγόνο" και ανατροπή αυτής της λαομίσητης κυβέρνησης.

Τζεμαλί Μηλιαζήμ

Μυτιλήνη

"Κόσμος ξεπέρασε τις 7-8 χιλιάδες. Ήταν όλοι εκεί. Δεν μπορούσες να κουνηθείς από το πυκνό πλήθος. Είχαν έρθει από την πόλη και τα χωριά. Μια άλλη συγκέντρωση ήταν στην Καλλονή, στο κέντρο του νησιού με 1.200 άτομα. Επίσης στη Λήμνο συγκέντρωση με 2.000. Επίσης στον ξεχασμένο από θεό κι ανθρώπους Αη Στράτη, με συνολικό πληθυσμό 257 άτομα, έγινε συλλαλητήριο με 59 άτομα!

Παρασκευάς Ψάνης

Νάξος

Πρωτόγνωρες εικόνες για τη Νάξο. 4 με 5 χιλιάδες κόσμος. Μαγαζιά κλειστά, πανό από μαθητές, δασκάλους, εργαζόμενους στο Δήμο, τα νοσοκομεία και πολλούς ακόμα συλλόγους. Έγινε συγκέντρωση και πορεία στην Χώρα που κατέληξε στο πρωτοδικείο.

Κατερίνα Αγγελή

Αλεξανδρούπολη

Συλλαλητήριο με 15.000 στην Αλεξανδρούπολη δεν έχει ξαναγίνει. Είναι πρώτη φορά. Η πόλη είχε κλείσει ολόκληρη, δεν δούλευε κανείς. Δεν μπορούσες καν να περπατήσεις από το ένα σημείο στο άλλο λόγω του πολύ κόσμου και του συνωστισμού. Στη συγκέντρωση μίλησε συγγενής θύματος της δολοφονίας των Τεμπών που χαρακτήρισε έγκλημα αυτό που έγινε το οποίο πάει να συγκαλυφθεί. «Δολοφόνοι – δολοφόνοι» ήταν το σύνθημα. Πολλά εργατικά σωματεία κατέβηκαν. Έγινε πορεία και κάποια δρώμενα μέσα στα δικαστήρια.

Γιώργος Μποτσιδής

Ζάκυνθος

Συγκλονιστική η συγκέντρωση στην Ζάκυνθο! Η μεγαλύτερη που έχει γίνει ποτέ. Πάνω από 10.000 κόσμος. Τεράστια η συμμετοχή και στην απεργία. Τα πάντα ήταν κλειστά. Λουκέτα παντού! Δεκάδες σωματεία, δάσκαλοι, καθηγητές, οικοδόμοι, ξενοδοχοϋπάλληλοι, ιδιωτικοί υπάλληλοι, δημόσιοι υπάλληλοι, συνταξιούχοι, φαρμακεία, και άλλοι που σίγουρα ξεχνώ, σχολεία με τα πανό τους, σύλλογοι γονέων, οι φοιτητές του Ιονίου Πανεπιστημίου, το Εργατικό Κέντρο Ζακύνθου, η συλλογικότητα Αντάμα, η πρωτοβουλία για τα Τέμπη στην Ζάκυνθο. Χιλιάδες κόσμου που απεργούσε και διαδήλωνε για να μην επαναληφθούν τα ίδια εγκλήματα ξανά. Η πολιτική τους είναι βουτηγμένη στο αίμα των περικοπών και των ιδιωτικοποιήσεων από τα Τέμπη μέχρι την Πύλο.

Το μήνυμα σήμερα ήταν δυνατό και καθαρό. Οι ζωές μας πάνω από τα κέρδη τους. Αυτό φώναζε χιλιάδες κόσμου σε όλη την πορεία. Διεδικώντας την παραδειγματική τιμωρία όσων ευθύνονται. Ό,τι επικοινωνιακό τρικ και να χρησιμοποιήσει αυτή η κυβέρνηση, οι μέρες της είναι μετρημένες. Το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω.

Τόνια Λαχανιώτη

Λαμία

Το μεγαλύτερο συλλαλητήριο που έγινε ποτέ στην ιστορία της Λαμίας. Πάνω από 10.000 κόσμος στη συγκέντρωση διαμαρτυρίας για τα 57 θύματα στα Τέμπη.

Παρέλυσε το κέντρο της Λαμίας που πλημμύρισε με κόσμο, κάθε ηλικίας, στο μεγαλύτερο συλλαλητήριο που έγινε ποτέ στην πόλη. Οι πρώτες εκτιμήσεις κάνουν λόγο για πάνω από 10.000 άτομα, αφού είναι ο τριπλάσιος κόσμος από το προηγούμενο συλλαλητήριο για τα Τέμπη στη Λαμία, που είχε 3.500 κόσμος.

LamiaReport

Σαμοθράκη

Σήμερα, 28/2/25 η συμμετοχή του κόσμου της Σαμοθράκης στη συγκέντρωση μνήμης και στη πορεία διαμαρτυρίας κατά της συγκάλυψης από την κυβέρνηση του εγκλήματος των Τεμπών ξεπέρασε το ένα τέταρτο του μόνιμου πληθυσμού του νησιού. Πρωτοστάτησε η μαθητιώσα νεολαία με τους εκπαιδευτικούς αλλά κι αθρόα έλευση του κόσμου απ' όλα τα χωριά του νησιού. Η φωνή των κατοίκων της Σαμοθράκης ενώνεται με τη φωνή όλων των ανθρώπων που ζητούν δικαιοσύνη για τα 57 αδέρφια μας που δολοφονήθηκαν στα Τέμπη αλλά και δικαιοσύνη: Οι ένοχοι στη φυλακή. Θα είμαστε εδώ κάθε φορά που οι περιστάσεις το απαιτούν. Για να μην ξεχάσουμε ποτέ την ανθρωπιά μας και να στηρίξουμε τους συγγενείς των θυμάτων. Αλληλεγγύη και δικαιοσύνη. Ασφάλεια για τους πολίτες αυτής της ταλαιπωρημένης Χώρας.

Εμμανουήλ Στεργίου

Καλαμάτα

Πρωτοφανής συγκέντρωση στην Καλαμάτα όπως και παντού. Στην πόλη ήταν κλειστά τα πάντα. Πάνω από 15.000 διαδήλωσαν. Εντυπωσιακό ήταν ότι ο κόσμος δεν έφευγε. Παρέμενε στο συλλαλητήριο από τις 10πμ μέχρι και μετά τις 2 το μεσημέρι. Κι όταν έγινε η διαδήλωση – με μεγαλύτερη διαδρομή απ' ότι άλλες φορές – τα τελευταία μπλοκ ξεκινούσαν να βαδίζουν, αφού είχαν επιστρέψει τα μπλοκ που ήταν στην κεφαλή της πορείας.

Χριστίνα Λαδά, πρόεδρος ΣΕΠΕ Καλαμάτας

Σύρος

5 χιλιάδες κόσμος σε διαδήλωση είναι πρωτόγνωρο για τη Σύρο. Οι παλιότεροι έλεγαν ότι κάτι τέτοιο έχουν να το δουν από τη Μεταπολίτευση. Κατέβηκε κόσμος που δεν τον είχες ξαναδεί να διαδηλώνει. Οι μαθητές/ριες και οι φοιτητές/ριες έδιναν τον παλμό με τα συνθήματά τους. Πολλά σωματεία εργαζομένων κατέβηκαν όπως οι εκπαιδευτικοί, οι υγειονομικοί, οι εργαζόμενοι της αποκεντρωμένης διοίκησης, οι μηχανικοί, το Εργατικό Κέντρο Κυκλάδων, οι ιδιωτικοί υπάλληλοι κ.α. Πρέπει να δούμε τι θα γίνει μετά όμως. Να έχει συνέχεια.

Ζωή Γκρέτση

Αντίπαρος

Μαζική κινητοποίηση και στην Αντίπαρο! Δάσκαλοι και καθηγητές, μαθητές και σύλλογοι του νησιού μας οργάνωσαν συγκέντρωση στο χώρο του δημοτικού και γυμνασίου σχολείου Αντιπάρου! Οι περισσότερες επιχειρήσεις κλειστές με τον κόσμο να συγκεντρώνεται στο σχολείο από όπου ξεκίνησε και η πορεία και κατέληξε στο λιμάνι! Οι μαθητές κρέμασαν πανό και άφησαν 57+1 μπαλκόνια ως φόρο τιμής στα θύματα της δολοφονίας των Τεμπών!

Χριστίνα Γραμμένου,

μέλος συλλόγου γονέων και κηδεμόνων Δημοτικού και νηπιαγωγείου δήμου Αντιπάρου

Ήταν πρωτόγνωρη η συμμετοχή του κόσμου, καθώς ποτέ δεν έχει παρουσιαστεί στην ιστορία του νησιού μεγαλύτερη λαϊκή συμμετοχή. Όλες οι ηλικίες, όλες οι ιδεολογίες ενώθηκαν. Το μήνυμα της Αντιπάρου είναι ότι η αντίδραση μπορεί να έρθει από παντού, κι από το πιο μικρό νησί.

Σωτήρης Σκούρτης, ιατρός ΕΣΥ

Φωτό: Στέλιος Μικαηλίδης, Γιώργος Πίτσας, Παλαιστινιακή Παροικία Ελλάδας, Θεόδωρος Τσαλεπίς, Λεωνίδας Γεωργίου

ΑΘΗΝΑ

ΑΘΗΝΑ

ΑΘΗΝΑ

ΑΘΗΝΑ

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ΑΘΗΝΑ

ΑΗ ΣΤΡΑΤΗΣ

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

Είμαστε σήμερα εδώ στην μεγαλύτερη πανεργατική απεργία των τελευταίων δεκαετιών. Στείλαμε μήνυμα όχι μόνο για δικαιοσύνη αλλά και για να φύγει η κυβέρνηση. Σήμερα οι εργαζόμενοι στο Υπουργείο Οικονομικών είχαμε ίσως τη μεγαλύτερη συμμετοχή σε απεργία, υπήρξαν ολόκληρες υπηρεσίες που έκλεισαν κεντρικά. Πάμε να κλιμακώσουμε.

Νίκος Τουρνάς, ΔΣ ΟΣΥΟ

Σήμερα κατεβήκαμε με το πανό μας η Πρωτοβουλία για σωματείο των εργαζομένων στο πράσινο, με σύνθημα Τέμπη-Πύλος-Παλαιστίνη-Γυναικοκτονίες-Κάτω η κυβέρνηση των δολοφόνων. Είναι δείγμα της ριζοσπαστικοποίησης ότι ένας πολύ δύσκολος χώρος όπως ο δικός μας προσπαθεί να οργανωθεί και να κερδίσει όλους τους κηπουρούς που δουλεύουν μεμονωμένα και στις εργολαβίες Αν με ρώταγες πριν από έξι μήνες ότι θα συνέβαινε αυτό θα γελούσα. Αλλά ο αγώνας των Τεμπών μας ενώνει όλους και μας δίνει δύναμη να οργανωθούμε και να παλέψουμε.

Αλέξανδρος Παπαγεωργίου, κηπουρός

Σήμερα συμμετέχουμε σαν Παλαιστινιακή Παροικία στο συλλαλητήριο γιατί είμαστε κομμάτι της κοινωνίας, είμαστε κομμάτι των ελεύθερων λαών που απαιτούν Δικαιοσύνη στην Ελλάδα και παντού. Γιατί το έγκλημα είναι το ίδιο, οι εγκληματίες είναι οι ίδιοι και στα Τέμπη και στην Γάζα όπου υπάρχει αδικία. Οι λαοί πρέπει να ξεσηκωθούν για δικαιοσύνη, ελευθερία, ελευθερία του λόγου της έκφρασης, της είδησης, βλέπετε απαγόρευσαν τα ντρόουνς για να μην υπάρχει εικόνα του κόσμου. Αλλά με ντρόουνς ή χωρίς ντρόουνς σήμερα το μήνυμα έχει σταλεί.

Μοχάμεντ Ελ Σαϊντ,

πρόεδρος Παλαιστινιακής Παροικίας

Οι εργαζόμενοι στον επισιτισμό-τουρισμό θεωρήσαμε και εμείς χρέος μας να είμαστε παρόντες σήμερα εδώ, στην πανεργατική απεργία που τιμάει σήμερα τη μνήμη των θυμάτων των Τεμπών αλλά παλεύει ταυτόχρονα για όλα τα δικαιώματα που μας έχουν καταργήσει. Ζητάμε δικαιοσύνη, τα δικαιώματά μας πίσω, συλλογικές συμβάσεις, αυξήσεις στους μισθούς, να πάρουμε τις ζωές μας πίσω. Σήμερα έγινε η αρχή και χρειάζεται πανεργατική συνέχεια να ανατρέψουμε την κυβέρνηση που μας κλέβει τις ζωές.

Χουάνα Σταυριανού, Δίκτυο εργαζόμενων στον επισιτισμό-τουρισμό η Καμαριέρα

Στην Υγεία ζούμε τα δικά μας Τέμπη. Οι ελλείψεις είναι τεράστιες, το προσωπικό είναι ελάχιστο, οι συνθήκες για τους εργαζόμενους είναι άθλιες και για τους ασθενείς που φτάνουν στα δημόσια νοσοκομεία, η πρόσβαση όλο και πιο δύσκολη.

Έλενα, νοσοκόμα στο Νοσοκομείο Γεννηματά

Το έγκλημα των Τεμπών δεν θα περάσει. Ζητάμε στελέχωση των ψυχιατρικών νοσοκομείων, να ξαναεναχθούν στο ΕΣΥ, να πάψει το «πρώην ΨΝΑ». Από τα Τέμπη μέχρι τα νοσοκομεία μιλάμε για εγκληματικές ενέργειες της κυβέρνησης που στόχο έχει να γκρεμίσει κάθε πτυχή του δημόσιου τομέα. Δεν θα περάσει!

Γιάννης Σαρρής, ειδικευόμενος ψυχίατρος

Ο λόγος στις/ους απεργούς διαδηλωτές

Σήμερα στην 24ωρη απεργία συμμετέχουμε όλοι οι εργαζόμενοι των δήμων της χώρας. Ζούμε στο πετσί μας τα θανατηφόρα αποτελέσματα της ιδιωτικοποίησης. Στους δήμους η υποχρηματοδότηση και η έλλειψη εργαζόμενων σημαίνει χιλιάδες ατυχήματα σε όλους τους χώρους δουλειάς, στα απορριματοφόρα, στα φορτηγά, στους δρόμους. Και είναι πανεργατικός το αίτημα, χρηματοδότηση ΤΩΡΑ στους δήμους, χρηματοδότηση και να κρατικοποιηθούν οι σιδηρόδρομοι και να μη μείνουν τα κέρδη στους καπιταλιστές. Στο Κερατσίνι οργώσαμε όλη την προηγούμενη εβδομάδα τους χώρους δουλειάς με εξορμήσεις για την απεργία. Το σωματείο έβαζε πούλμαν να ανεβάσει συναδέλφους για την απεργία, το κλίμα είναι αγωνιστικό δεν κάνουμε πίσω, θα διεκδικήσουμε όλα μας τα αιτήματα.

Δημήτρης Αργυροκαστρίτης,
εργαζόμενος στο Δήμο Κερατσινίου

Είμαστε σήμερα εδώ ανεξαρτήτως φύλου, χαρακτηριστικών, ταυτότητας, είμαστε όλοι άνθρωποι και απαιτούμε τα αυτονόητα. Είναι πολύ σημαντικό τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ να είναι έξω στους δρόμους γιατί είμαστε κομμάτι της κοινωνίας. Απαιτούμε υγεία, περίθαλψη, στέγαση και σύνταξη για όλους.

Γιάννος Κανελλόπουλος,
πρόεδρος Proud Senior Greece-
Ομάδα Υποστήριξης ΛΟΑΤΚΙ Ατόμων
50 και Άνω

Καμία συγκάλυψη! Το ποτήρι ξεχειλίζει. Μιλάνε για «εγκληματική αμέλεια». Αλλά δεν πρόκειται για αμέλεια. Είναι από αμέλεια η υποστελέχωση από τον ΟΣΕ μέχρι τα νοσοκομεία; Ότι το σύστημα καταρρέει; Ο Άδωνις πάει να βγάλει ότι δουλεύουν όλα μέλι γάλα, ας ρωτήσει εμάς πώς βγαίνουν οι βάρδιες, οι ασθενείς δεν θεραπεύονται με τον ήλιο.

Παναγιώτα Αποστόλου,
υγειονομικός στο Αιγινήτειο

Να αποδοθεί δικαιοσύνη, να τιμωρηθούν οι υπεύθυνοι, αυτό ζητάμε. Κλείσαμε το σχολείο μας, κάναμε κατάληψη, σχεδόν όλοι οι καθηγητές μας απέργησαν, είμαστε ενωμένοι στον αγώνα αυτό. Παλεύουμε και προσπαθούμε για το καλύτερο.

Γιάννης, μαθητής 7ο ΓΕΛ Ιλίου

Από την Intracom έχουμε συγκέντρωση πάνω στο Σύνταγμα. Θα κατέβουν πολλοί συναδέλφοι, φάνηκε το πράγμα από τις προηγούμενες μέρες, η μισή ΙΝΤΡΑΚΟΜ τουλάχιστον. Κάναμε περιοδείες όλο το προηγούμενο διάστημα. Το ζήτημα είναι να συνεχίσουμε για να δώσου-

με απάντηση στο έγκλημα αυτό. Χρειάζεται κρατικοποίηση χωρίς αποζημίωση για τους ιδιώτες και τους εργαζόμενους να ελέγχουν μια ενιαία εταιρεία, αλλιώς υπάρχει αδιέξοδο με την ιδιωτικοποίηση.

Γιάννης Θεοχάρης,
εργαζόμενος στην
Ιντρακόμ

Σήμερα απεργούν τα θέατρα και οι πρόβες. Οι ηθοποιοί στηρίζουν όλον τον κόσμο σε όλη την επικράτεια και όχι μόνο. Κατέβηκαν αφενός για να συμπαρασταθούν στους συγγενείς των θυμάτων, αφετέρου για να δώσουμε ένα μήνυμα σε αυτή τη δολοφονική κυβέρνηση ότι έληξε, μέχρι εδώ ήταν. Στα τελευταία Διοικητικά Συμβούλια που κάναμε, σύσσωμοι οι ηθοποιοί του σωματείου ηθοποιών, και όχι μόνο, θα απεργήσουν σήμερα και μετά έχουμε μία συνάντηση και γύρο εκδηλώσεων. Θα μοιράζουμε μέσα στα θέατρα τρικάκι για τα Τέμπη και για την Πύλο γιατί είναι μία δολοφονική κυβέρνηση. Δεν θα τελειώσει σήμερα, θα συνεχιστεί. Έχουμε μετά το σημερινό ένα έκτακτο Διοικητικό Συμβούλιο που θα λάβουμε μέτρα μέχρι να πέσει η κυβέρνηση αυτή.

Αλέξανδρος Μαρτζούκος,
μέλος ΔΣ ΣΕΗ

Μένω εδώ στην Αθήνα για πάνω από δύο χρόνια. Σχετικά με το ατύχημα που συνέβη, είμαστε μαζί με τους Έλληνες για να πιέσουμε να γίνει έρευνα για το ατύχημα και θέλουμε αυτό να συμβεί το συντομότερο γιατί σκοτώθηκαν πάρα πολλοί άνθρωποι και οι περισσότεροι ήταν νέοι. Όλοι οι Λιβανέζοι θέλουμε να πούμε μια πραγματική ιστορία γι' αυτό το συμβάν. Έχω μαζί μου την παλαιστινιακή σημαία γιατί είμαστε μαζί με την Παλαιστίνη και τον Λίβανο. Ισραηλινός στρατός υπάρχει ακόμη στο Νότιο Λίβανο και τώρα έχουμε έναν νέο πρόεδρο που προσπαθεί να βγάλει τον ισραηλινό στρατό έξω από τα σύνορα του Λιβάνου. Θέλουμε ειρήνη σε όλες τις αραβικές χώρες.

Κάζιμ, μετανάστης από τον Λίβανο

Από το υπουργείο Πολιτισμού σχεδόν όλοι οι σύλλογοι καλούν σήμερα εδώ. Παρά την προσπάθεια που έκανε ο γενικός γραμματέας του Υπουργείου να μας ζητήσει προσωπικό ασφαλείας. Έχουν κλείσει όλοι οι χώροι.

Σταυρούλα Ψυχογιπούλου,
εργαζόμενη στο Υπουργείο
Πολιτισμού

στιγμή να βάλουμε σα φοιτητές όλα μας τα αιτήματα και για τις διαγραφές και για την ιδιωτικοποίηση των σχολών μας και να συζητήσουμε για την υποχρηματοδότηση στα νοσοκομεία και στην εκπαίδευση. Στην προηγούμενη συνέλευση καταλήξαμε όλες οι δυνάμεις, ακόμη και οι πιο συντηρητικές να κάνουμε τριήμερη κατάληψη, και ήταν πολύ πολιτική. Στην ουσία συζητούσαμε το τι σημαίνει εργατικός έλεγχος, τι σημαίνει ιδιωτικοποίηση. Γενικά οι φοιτητές έχουν διάθεση γι' αυτές τις θεωρητικές συζητήσεις και την όρεξη να τις κάνουν πράξη.

Μάρω Σταμούλη,
φοιτήτρια Φιλοσοφικής
σχολής

Το μήνυμα είναι ένα. Όχι στην συγκάλυψη όχι στην ατιμωρησία, όλοι οι ένοχοι στη φυλα-

κή, όλα τα κοινωνικά αγαθά στο κράτος. Από τα ξεμερώματα βρισκόμαστε σε όλα τα λιμάνια της Ελλάδας κλιμάκια της ΠΕΝΕΝ, υπάρχει καθολική συμμετοχή δεν κινείται κανένα πλοίο κανένα δρομολόγιο από όλα τα νησιά μας. Οι εφοπλιστές βρέθηκαν προ τετελεσμένων.

Αντώνης Νταλακογιώργος,
πρόεδρος της ΠΕΝΕΝ

Σήμερα είμαστε πιο πολλοί από κάθε άλλη φορά. Έτσι έπρεπε να γίνει. Δίνουμε το παρών με το σωματείο μας για να τιμήσουμε τους νεκρούς και να πούμε στην κυβέρνηση ότι δεν πρόκειται να ξεχαστεί το έγκλημα και να γίνει συγκάλυψη. Θα συνεχίσουμε στο δρόμο, όλοι μαζί, για το καλύτερο. Σαν σωματείο παλεύουμε για συλλογική σύμβαση, προσπαθούμε να προστατέψουμε τους συναδέλφους μας από κάθε πρόβλημα. Το 2023 τα Τέμπη ήταν η πρώτη φορά που συμμετείχαμε σε απεργία. Τώρα εδώ και μέρες οργανώνουμε την κινητοποίηση, μοιράσαμε ανακοινώσεις, ενημερώσαμε τους συναδέλφους. Είμαστε δυνατόι και θα γίνουμε ακόμα πιο δυνατόι.

Αργύρης Καμπακλής,
πρόεδρος Σωματείου Εργαζομένων
Τσαμούρης ΑΕ

Ο καπιταλισμός μπαίνει στην απάνθρωπη φάση του, αυτό δείχνει η ιδιωτικοποίηση. Πρέπει σε όλες τις χώρες, παντού, να δείξουμε δυνατή αντίθεση στο σύστημα. Γιατί αλλιώς θα βλέπουμε Τέμπη, Πύλους

και αεροπλάνα να πέφτουν όπως στις ΗΠΑ. Τα τρένα πρέπει να κρατικοποιηθούν υπό εργατικό έλεγχο. Όσα έγιναν τα είχαν προειδοποιήσει τα σωματεία και αν αυτά είχαν τον έλεγχο δεν θα είχε γίνει τίποτα. Το κυνήγι του κέρδους έφερε αυτούς τους θανάτους. Το κέρδος σκότωσε. Η κυβέρνηση σκότωσε. Θα νικήσουμε!

Αναστασία Κοτάκη,
μέλος Σωματείου Υποστήριξης
Διεμφυλικών

Όλοι στους δρόμους, τέλος στις δολοφονίες, τέλος σε αυτήν την δεξιά κυβέρνηση είναι το μήνυμα που στέλνουμε σήμερα. Τα Τέμπη ευελπιστώ να είναι η αφορμή που ενώνει άτομα με διαφορετικά υπόβαθρα και πεπειθήσεις. Σήμερα είναι απεργία, είναι δικαίωμα του εργαζόμενου, δεν πρέπει να σκέφτεται αν ο εργοδότης δεν θα το επιτρέψει, είναι δικαίωμα μας, είναι τρόπος να στείλουμε τα μηνύματα που στέλνουμε προς τα έξω. Έχουμε δει και άλλες μεγάλες απεργίες όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό, στη Γαλλία, στην Πορτογαλία απέναντι σε θεσμικά πλαίσια που πήγαιναν να περάσουν. Είναι το δικό μας μέσο για να πούμε ότι φτάνει, ως εδώ.

Έυα Ζαβιτσάνου, γεωγράφος
στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Το μήνυμα των λαϊκών αγορών είναι "ναι στη δικαιοσύνη των 57 ψυχών". Οι λαϊκές σήμερα είναι όλες κλειστές.

Δήμητρα Δημητριάδου,
ταμίας του σωματείου Λαϊκών
Αγορών "Άγιος Γεώργιος"

Να φύγει ο Μητσοτάκης, να φύγουν γιατί δεν τους χρειαζόμαστε πια. Να πάνε στη φυλακή. Όχι άλλα Τέμπη και Πύλος. Οι πρόσφυγες δεν έχουν δουλειά, δεν έχουν τίποτα, φεύγουν από τα μέρη τους γιατί υποφέρουν. Να φύγουν όλοι οι δικτάτορες που είναι πάνω.

Έμμα Νουαλά,
κοινότητα Καμερούν

Είμαι εδώ για να στηρίξω και τις οικογένειες των θυμάτων των Τεμπών αλλά παράλληλα γιατί θεωρώ πως πρέπει όλοι να κατέβουμε στους δρόμους και να δείξουμε τη δυσαρέσκεια μας. Πιστεύω ότι είναι δύσκολο να πέσει η κυβέρνηση, αλλά πιστεύω ότι είναι πολύ σημαντικές οι απεργίες και οι κατάληψεις - αποχές για να καταλάβει το κράτος ότι δεν συμφωνούμε μαζί τους και ότι δεν πρέπει να γίνει άλλο δυστύχημα.

Ελένη, 2ο ΓΕΛ Μεταμόρφωσης

Σταθμός για την Απελευθέρωση

Από την Κλάρα Τσέτκιν μέχρι σήμερα. Ο αγώνας για Απελευθέρωση των γυναικών είναι αγώνας όλων των εργατών.
Η 8η Μάρτη κουβαλάει το βάρος των αγώνων των γυναικών της εργατικής τάξης. Αναδειχθηκε μέσα από το σοσιαλιστικό κίνημα που τόνισε τη σημασία των αγώνων που έδιναν οι γυναίκες στα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ου αιώνα. Πάνω από έναν αιώνα μετά συνεχίζει και εμπνέει τους αγώνες του σήμερα. Δεν είναι μόνο πηγή έμπνευσης. Η επαναστατική παράδοση των αγώνων των γυναικών δίνει πολύτιμα διδάγματα και απαντήσεις σε ερωτήματα και διαμάχες που αφορούν την γυναικεία καταπίεση, τον σεξισμό, την ομοφοβία και τρανσφοβία σήμερα, και την πάλη απέναντι στο σύστημα που τα δημιουργεί.

Ιστορία

“Η ιστορία της αντίστασης των γυναικών απέναντι στην καταπίεση δεν ξεκινάει μόνο 100 χρόνια πριν. Απλώνεται σε όλη την ιστορική περίοδο των ταξικών κοινωνιών, από την εξέγερση του Σπάρτακου και των δούλων στην αρχαία Ρώμη, μέχρι το κυνήγι των μαγισσών μέσα στην κρίση της φεουδαρχίας”, αναφέρει η **Μαρία Στύλλου** στο βιβλίο της “Η πάλη για την απελευθέρωση των γυναικών”.

Στα τέλη του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ου συμβαίνει μία ποιοτική αλλαγή. Με την ανάπτυξη του καπιταλισμού εκατομμύρια γυναίκες μπαίνουν στην παραγωγή λόγω της εκβιομηχάνισης. Οι γυναίκες πλέον αναδεικνύονται ως αναπόσπαστο κομμάτι της εργατικής τάξης, του “ιστορικού νεκροθάφτη”, όπως έγραφε ο Μαρξ, του καπιταλισμού. Έτσι, η πάλη για την απελευθέρωση των γυναικών παίρνει νέες διαστάσεις. Οι αγώνες των γυναικών για συνδικαλισμό, για το δικαίωμα στην ψήφο και δράση τους στο αντιπολιτικό κίνημα παίζουν καθοριστικό ρόλο. Στην Αμερική, την Ευρώπη και την Ελλάδα ξεσπών απεργίες και ιδρύονται συνδικάτα σε νέους κλάδους τα οποία οργανώνουν και πρωτοστατούν γυναίκες.

Η πρώτη μεγάλη απεργία γυναικών στην Ελλάδα ήταν εκείνη στο εργοστάσιο υφαντουργιών των αδελφών **Ρετσίνα** στον Πειραιά το 1892 και έχει μείνει στην ιστορία που εργατικού κινήματος της χώρας. Στις αρχές του 1890 οι αδελφοί Ρετσίνα είχαν 5 εργοστάσια στον Πειραιά και απασχολούσαν 2000 εργάτες και εργάτριες. Στις αρχές του 20ου αιώνα ήταν η μεγαλύτερη κλωστοϋφαντουργία της χώρας και στη συνέχεια από τις σημαντικότερες των Βαλκανίων. Στο βιβλίο της **Ίριδας Αυδή Καλκανλή** “Εκείνο το πρωί” δίνονται σημαντικές πληροφορίες για την ιστορική απεργία των γυναικών. Οι εργάτριες ξεσηκώθηκαν αυθόρμητα

και ανοργάνωτα απέναντι στην προσπάθεια των εργοδοτών τους να μειώσουν κατά 20% το ποσό της αμοιβής τους, που έτσι κι αλλιώς ήταν πενιχρή. Ο ξεσηκωμός τους αποτελεί ορόσημο του εργατικού κινήματος της Ελλάδας γιατί η τολμή τους να απεργήσουν έδωσε ώθηση στους μετέπειτα εργατικούς αγώνες.

Η παρουσία των γυναικών στις ταξικές συγκρούσεις ξεχώριζε στον 19ο αιώνα και στον 20ο όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη και την Αμερική. Το 1866 για πρώτη φορά το “Ίση αμοιβή για ίση εργασία” έγινε αίτημα μέσα σε συνδικάτο στις ΗΠΑ. Το 1912 στα κλωστήρια στο **Λώρενς** της Μασαχουσέτης έγινε η απεργία των εργατριών που κλόνισε την άρχουσα τάξη στις ΗΠΑ και έμεινε στην ιστορία. “Ψωμί και τριαντάφυλλα” ήταν το σύνθημα που έγραφαν τα πλακάτ των απεργών εργατριών, και έδωσε στην απεργία το όνομα με το οποίο είναι γνωστή σήμερα. Στα εργοστάσιο οι μισές εργάτριες ήταν κορίτσια και νεαρές από 14 μέχρι 18 χρονών. Ήταν ανοργάνωτες, χαμηλόμισθες και δούλευαν σε θανατηφόρες συνθήκες. Η κύρια συννοσηπονιά της εποχής έβλεπε τους ανειδίκευτους εργάτες των κλωστηρίων ως αδύνατο να οργανωθούν. Κι όμως, όταν ανακοινώθηκε νόμος που θα μείωνε τον μισθό των εργατών στα κλωστήρια, οι πρώτες που ξεσηκώθηκαν ήταν Πολωνές γυναίκες. Σταμάτησαν τους εργαλειούς και αποχώρησαν φωνάζοντας και ηγαιώνοντας από κλωστήριο σε κλωστήριο. Κλείσανε τις πύλες ενός κλωστηρίου και το ρεύμα. Την πρώτη μέρα ξεσηκώθηκαν 10.000 εργάτες και εργάτριες, την επόμενη 25.000.

Οι Βιομηχανικοί Εργάτες του Κόσμου, οι θρυλικοί **Γουόμπλς** ήταν το σωματείο που πρωτοστάτησε στην απεργία. Καλωσόριζε ειδικευμένους και μη ειδικευμένους εργάτες, άντρες και γυναίκες, ντόπιες και μετανάστες. Στόχευε στη μεγαλύτερη δυνατή ενότητα της εργατικής τάξης. Η απεργία κράτησε 10 βδομάδες και ο τρόπος

1912, Απεργία για «Ψωμί και Τριαντάφυλλα», Λώρενς Μασαχουσέτης

οργάνωσης των εργατών ήταν εντυπωσιακός. Οργάνωσαν τη διανομή του φαγητού, την ιατρική φροντίδα για όλους τους εργάτες που ήταν 50.000 και σχεδόν για όλη την πόλη με πληθυσμό 86.000. Σοσιαλιστές από άλλες πόλεις προσφέρθηκαν να φροντίζουν τα παιδιά των απεργών στα σπίτια τους σε αλληλεγγύη στους απεργούς. Κέρδιζαν αύξηση όχι μόνο για τους ίδιους αλλά και για άλλους εργάτες σε άλλες υφαντουργίες καθώς τα αφεντικά φοβήθηκαν το ξεσπάσμα και άλλων απεργιών.

8 Μάρτη

Η 8 Μάρτη καθιερώθηκε ως Διεθνής Μέρα για την πάλη για ίσα δικαιώματα των γυναικών σε όλες τις χώρες το 1910, μετά από πρόταση της Γερμανίδας επαναστάτριας **Κλάρα Τσέτκιν**, στο δεύτερο συνέδριο της Διεθνούς Οργάνωσης Σοσιαλιστριών Γυναικών στην Κοπεγχάγη. Η Τσέτκιν πρότεινε αυτήν την ημερομηνία προς τιμήν του εμπνευστικού αγώνα των εργατριών της κλωστοϋφαντουργίας της Νέας Υόρκης. Αυτές, το 1908 διαδήλωσαν κατά εκατοντάδες στην καρδιά του Μανχάταν. Στην πλειοψηφία τους ήταν μετανάστριες από όλες τις χώρες που δούλευαν σε άθλιες συνθήκες. Πάλεψαν για το δικαίωμα των γυναικών στην ψήφο και την είσοδο των γυναικών

στα συνδικάτα και κέρδισαν το χτίσιμο ενός ισχυρού συνδικάτου. “Εκτοτε, η 8 Μάρτη έχει παίξει καθοριστικό ρόλο στην πάλη για τα δικαιώματα των γυναικών σε όλο τον πλανήτη”.

Η Τσέτκιν, μέλος του Γερμανικού Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος (SPD) από το 1878 έδωσε μεγάλες μάχες μέσα στο κόμμα για να μπορούν οι γυναίκες της εργατικής τάξης να γράφονται μέσα στα συνδικάτα. Ένα απόσπασμα από το συνέδριο του SPD στην Κολωνία το 1893 φωτίζει αυτή τη μάχη: “Λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλές χιλιάδες γυναικών είναι ενεργές στη βιομηχανία, είναι ζωτικό για τα σωματεία να τις εντάξουν στο κίνημα τους. Σε ξεχωριστές βιομηχανίες που η γυναικεία εργασία παίζει σημαντικό ρόλο, κάθε προσπάθεια που αποβλέπει σε καλύτερους μισθούς, λιγότερες ώρες εργασίας θα ήταν καταδικασμένο από την αρχή λόγω της στάσης των γυναικών που δεν είναι οργανωμένες. Μάχες που ξεκινάουν ευνοϊκά καταλήγουν σε αποτυχία γιατί τα αφεντικά εξαπατούσαν τις γυναίκες που δεν είναι οργανωμένες σε συνδικάτα”.

Πλάι σε αυτή τη μάχη η Τσέτκιν έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην πάλη για τα πολιτικά δικαιώματα των γυναικών. Αυτό πρακτικά σήμαινε την πάλη για το δικαίωμα στην ψήφο και την οργάνωση των γυναικών μέσα στα πολιτικά κόμματα. Τα κινήματα για

την κατάκτηση του δικαιώματος της ψήφου είχαν φουντώσει στις αρχές του 20ου, με πιο γνωστές τις σουφραζέτες της Βρετανίας που κέρδισαν την ψήφο το 1918. Ήταν ένα κίνημα το οποίο είχε στην ηγεσία του αστές γυναίκες όμως οι εργάτριες δώσανε σημαντικές μάχες μέσα σε αυτό. Η νίκη της επανάστασης στη Ρωσία το 1917 επίσης έδωσε ώθηση στο κίνημα των σουφραζετών. Στο ίδιο το κίνημα, ιδιαίτερα στις ΗΠΑ είχαν ανοίξει ζητήματα σχετικά με το αν η απόκτηση του δικαιώματος της ψήφου θα αφορούσε και τις μαύρες γυναίκες. Η **Άντζελα Ντέιβις** δίνει εικονά γι’ αυτές τις διαμάχες αλλά και για την ταξική σκοπιά του δικαιώματος της ψήφου. Χαρακτηριστικά αναφέρει: “Η απόκτηση της ψήφου για τις γυναίκες της αστικής τάξης είναι ένα βήμα για να ριζούν τα εμπόδια που τις δυσκολεύουν και στην εκπαίδευση και την καριέρα τους. Η ψήφος για τις εργάτριες γυναίκες είναι ένα δυνατό όπλο για να παλέψουν την εκμετάλλευση, τον έλεγχο της κυρίαρχης τάξης και στην προσπάθεια τους να κατακτήσουν ολοκληρωμένα την ανθρωπιά τους. Η ψήφος βοηθάει τις εργάτριες να συμμετέχουν σε ένα επίπεδο ανώτερο από πριν στη μάχη για να πάρει το προλεταριάτο την πολιτική εξουσία και να χτίσει τον σοσιαλισμό τη μόνη κοινωνία που μπορεί να λύσει το γυναικείο ζήτημα”.

Διαδηλώσεις 8 ΜΑΡΤΗ

Αθήνα , Πλατεία Κλαυθμώνος, 1μμ	Χανιά , Πλατεία Αγοράς, 12μμ
Θεσσαλονίκη , Αγαλμα Βενιζέλου, 12μμ	Ξάνθη , Κεντρική Πλατεία, 12μμ
Ηράκλειο , Λιοντάρια, 12μμ	Βόλος , Άγιος Νικόλαος, 1μμ
	Γιάννενα , Περιφέρεια, 12μμ

Κάλεσμα συμμετοχής στην απεργία της 8 Μάρτη εξέδωσε η ΑΔΕΔΥ.

Συγκεκριμένα «καλεί τα Νομαρχιακά Τμήματα, τις Ομοσπονδίες και τα Σωματεία να αναδείξουν με κάθε τρόπο την παγκόσμια μέρα των γυναικών και τα σύγχρονα αιτήματα της εργαζόμενης γυναίκας, οργανώνοντας συζητήσεις κι εκδηλώσεις στα σχολεία, στα νοσοκομεία, στους δήμους, στα Υπουργεία και σε όλους τους χώρους εργασίας διανεμώντας τον οδηγό κατά της βίας και παρενόχλησης σε όλα τα φυσικά της μέλη. Στην **Αθήνα το Σάββατο, 8 Μαρτίου 2025, καλεί σε συγκέντρωση στην πλατεία Κλαυθμώνος, στη 1:00μμ και πορεία προς το Σύνταγμα.**»

Αστικός φεμινισμός

Το ζήτημα των αστών φεμινιστριών το άνοιξε και η Κλάρα Τσέτκιν προκλώνοντας τα ξεκαθαρίσματα μέσα στο γυναικείο κίνημα. Το 1907, στο πρώτο διεθνές συνέδριο σοσιαλιστριών Γυναικών στη Στουτγκάρδη, η

διαχωρισμό της κοινωνίας. Το βιβλίο του **Ένγκελς** “Η καταγωγή της οικογένειας, της ατομικής ιδιοκτησίας και του κράτους” τοποθετεί τη γυναικεία καταπίεση, την “ιστορική ήττα του γυναικείου φύλου”, στην εμφάνιση των ταξικών κοινωνιών. Η Τσέτκιν είχε μελετήσει τον Ένγκελς και επέμενε ότι η πάλη γυναικών και αντρών είναι κοινή γιατί και οι δύο υποφέρουν μέσα στην ταξική κοινωνία. Με όπλο αυτήν την ανάλυση, απέρριπτε τις συμμαχίες με τις αστές φεμινίστριες γιατί δεν θα μπορούσαν να χτυπήσουν το πρόβλημα στη ρίζα του, στην ταξική κοινωνία. Αφετέρου, στήριζε σθεναρά ότι η πάλη για την απόκτηση της ψήφου δεν είναι τελικός στόχος των διεκδικήσεων γιατί πάλι η ρίζα του προβλήματος θα έμενε ανεπρόσπαστη.

Τελικά τα όρια της συνεργασίας με τις αστές φεμινίστριες αποδείχθηκαν λίγο μετά, στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Το SPD στο γερμανικό κοινοβούλιο ψήφισε τις στρατιωτικές δαπάνες σηματοδοτώντας την είσοδο της Γερμανίας στον πόλεμο. Οι γυναίκες αστές στήριξαν τις κυβερνήσεις τους με αντάλλαγμα την παραχώρηση του δικαιώματος της ψήφου. Μειοψηφικές ήταν οι φωνές της **Ρόζας Λούξεμπουργκ** και της Κλάρας Τσέτκιν που έβραζαν την εναλλακτική της εργατικής αντίστασης στον πόλεμο διεμνη με τα αιτήματα των γυναικών. Η Ρωσική Επανάσταση το 1917 στη Ρωσία και ένα χρόνο μετά η Γερμανική Επανάσταση, τις δικαίωσε.

Ρωσική επανάσταση

Στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, η γυναικεία απασχόληση γνώρισε κατακόρυφη αύξηση καθώς πολλοί εργάτες είχαν φύγει στο μέτωπο. Οι γυναίκες αναπλήρωσαν τη θέση τους στα εργοστάσια. Το 50% το 1917 των εργατών στα εργοστάσια στη Ρωσία ήταν γυναίκες, με τα ποσοστά όμως των συνδικαλισμένων γυναικών να είναι πολύ χαμηλά. Το μπολσεβίκικο κόμμα αναγνώρισε την ανάγκη ένταξης των γυναικών στα συνδικάτα και οι πρωτοβουλίες του στράφηκαν στο γυναικείο κομμάτι της εργατικής τάξης, με στόχο να κερδηθεί συνδικαλιστικά και πολιτικά.

Το 1913, οργάνωσαν τον εορτασμό της διεθνούς ημέρας των γυναικών, η οποία παρά την απαγόρευση γιορτάστηκε σε 5 πόλεις. Μαζί με την Πράβδα, την καθημερινή εφημερίδα των μπολσεβίκων, έβγαλαν και ένα ειδικό συμπλήρωμα με τίτλο “Εργασία και καθημερινή ζωή των εργατριών” που ενημέρωνε για τις δράσεις, για πορνείες και τις διαδηλώσεις που θα γίνονταν την Διεθνή ημέρα των Γυναι-

κών. Αυτό ήταν το έναυσμα για την κυκλοφορία, έναν χρόνο μετά της εφημερίδας Rabolnitsa (Εργάτρια). Η Rabolnitsa λειτουργήσε ως οργανωτής της μάχης ενάντια στη γυναικεία καταπίεση. Οργάνωνε καμπάνιες σχετικά με τη γυναικεία εργασία, τα προβλήματα μέσα στην οικογένεια, τους βρεφονηπιακούς σταθμούς και τη μητρότητα.

Η εφημερίδα με τις δράσεις που οργάνωνε έθεσε τα θεμέλια. Τα αποτελέσματα φάνηκαν στις 23 Φλεβάρη του 1917, στη Διεθνή Ημέρα των γυναικών (με το παλιό ημερολόγιο). Εκείνη τη μέρα εκατοντάδες εργάτριες της κλωστοϋφαντουργίας διαδήλωσαν στους δρόμους της Πετρούπολης ζητώντας ψωμί και ειρήνη. Αυτό ήταν το ξεσπάσμα της Ρωσικής Επανάστασης. Οι γυναίκες έγιναν “η σπίθα που άναψε την πυρκαγιά”, επιβεβαιώνοντας τους φόβους της αστυνομίας που χρησιμοποίησε από το Γενάρη του 1917 την ίδια φρασεολογία στις αναφορές της.

Άληματα

Τα άλματα που τσάκισαν τη γυναικεία καταπίεση στην πράξη ήταν αλίγο μετά, στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Το SPD στο γερμανικό κοινοβούλιο ψήφισε τις στρατιωτικές δαπάνες σηματοδοτώντας την είσοδο της Γερμανίας στον πόλεμο. Οι γυναίκες αστές στήριξαν τις κυβερνήσεις τους με αντάλλαγμα την παραχώρηση του δικαιώματος της ψήφου. Μειοψηφικές ήταν οι φωνές της **Ρόζας Λούξεμπουργκ** και της Κλάρας Τσέτκιν που έβραζαν την εναλλακτική της εργατικής αντίστασης στον πόλεμο διεμνη με τα αιτήματα των γυναικών. Η Ρωσική Επανάσταση το 1917 στη Ρωσία και ένα χρόνο μετά η Γερμανική Επανάσταση, τις δικαίωσε.

Ρωσική επανάσταση

Οι πτυχές της καθημερινής ζωής άλλαξαν άρδην με τη δημιουργία κοινοτικών πλυντηρίων, εστιατορίων, παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών. Εξαπλώθηκε και το δίκτυο των νοσοκομείων και των σταθμών άμεσης βοήθειας. Ό,τι έκλεινε τη γυναικεία καταπίεση άνοιξε με τη βία της αναπαραγωγής και της φροντίδας των παιδιών. Έτσι οι γυναίκες απέκτησαν τη δυνατότητα συμμετοχής στο νεοσύστατο τότε εργατικό κράτος. Οι πτυχές της καθημερινότητας αφορούσαν και τη σεξουαλική ζωή. Απαγορεύτηκε η επέμβαση του κράτους σε οποιοδήποτε σεξουαλικό ζήτημα από τη στιγμή που δεν αποτελούσε επίθεση. Όλες οι μορφές σεξουαλικής απόλαυσης αντιμετωπίστηκαν ως φυσιολογικές. Η ελευθερία που δόθηκε στον γάμο αναφορικά με τη διευκόλυνση στο διαζύγιο, κατέστησε τις σχέσεις εθελουσιαστικές και συντροφικές.

Η εργατική επανάσταση άνοιξε τον δρόμο για τη γυναικεία απελευθέρωση. Οι απεργίες των γυναικών του 19ου και του 20ου αιώνα δείχνουν πως όταν υπάρχει συλλογική δράση,

διαδηλώσεις, απεργίες και καμπάνιες, οι ιδέες αρχίζουν να αλλάζουν.

Σήμερα

Το νήμα των αγώνων μέχρι σήμερα είναι τεράστιο. Από τον Μεσοπόλεμο μέχρι τον Μάη του ‘68 και τους αγώνες της Μεταπολίτευσης στην Ελλάδα, μέχρι την Αραβική Άνοιξη του 2011. Η εργατική τάξη σπάει τα ιδεολογήματα της άρχουσας τάξης που τη διαχωρίζουν στην πράξη, σπάει τον σεξισμό και τον ρατσισμό και ενώνεται στις μάχες. Και τότε ο τρόπος με τον οποίο οργάνωνει την καθημερινότητα ξεπερνάει κατά πολύ σε ποιότητα τον υπάρχοντα.

Η επαναστατική παράδοση στην οποία στηρίζεται το ΣΕΚ ήταν βασικός οδηγός για την αναβάθμιση της 8ης Μάρτη σε ημέρα απεργίας, προσπάθεια η οποία έχει ξεκινήσει από το 2018. Έκτοτε, κάθε χρόνο γίνεται όλο και πιο θεαλωδώς, γεμίζει με νέες συνδέσεις και δεδομένα. Το 2023, η 8 Μάρτη ήταν μια τεράστια πανεργατική απεργία, γεμάτη οργή για το έγκλημα των Τεμπών, αποτέλεσμα των δολοφονικών ιδιωτικοποιήσεων.

Το 2024, συνέπεσε με την ψήφιση του νομοσχεδίου της Νέας Δημοκρατίας για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Χιλιάδες ήταν οι απεργοί που βρέθηκαν στο δρόμο με τις γυναίκες στην πρώτη γραμμή να διαδηλώνουν απέναντι στην κυβέρνηση της φτώχειας, του σεξισμού, του ρατσισμού και του πολέμου. Οι απεργοί συναντήθηκαν με το τεράστιο πανελλαδικό συλλαλητήριο των καταλήψεων των φοιτητικών συλλόγων και ακολούθησε μια οργισμένη διαδήλωση. Συνθήματα ενάντια στην κυβέρνηση, ενάντια στον σεξισμό, ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις εναλλάσσονταν με συνθήματα ενάντια στο σφαγέα Νετανιάχου για Λευτεριά στην Παλαιστίνη.

Φέτος η 8 Μάρτη έρχεται μετά την συγκλονιστική πανεργατική απεργία της 28 Φλεβάρη για να δώσει τη συνέχεια. Το “δολοφόνοι δολοφόνοι” που ηχούσε παντού υποδεικνύει την εγκληματική πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων που βάλλει πρώτα και κύρια τις γυναίκες. Η μητέρα της **Κυριακής Γρίβα** που μίλησε στην εξέδρα, έδειξε την οργή που προκάλεσε η άρνηση της αστυνομίας να προστατεύσει το παιδί της. Είναι μια κυβέρνηση που υπολείπει τις επιταγές ενός δολοφονικού συστήματος που έχει ανοίξει ο δρόμος για να την ανατρέψουμε. Αυτή την εβδομάδα σηρίζουμε τις εκδηλώσεις της **Κίνησης για την Απεργιακή 8 Μάρτη** στις γειτονιές, τους εργατικούς χώρους και τις σχολές. Απεργούμε και διαδηλώνουμε στις 8 Μάρτη φέτος. Είναι απεργία-σταθμός στην κατεύθυνση να πείσει η κυβέρνηση των δολοφόνων για να μπορέσουμε να έχουμε οξυγόνο.

Σοφία Γαρμπή

Μία ακόμα τρομακτική αποκάλυψη για το έγκλημα της Πύλου και τη συγκάλυψή του έγινε την περασμένη εβδομάδα (27/2) από την Εφημερίδα των Συντακτών και το OmniaTV. Μετά τη δημοσιοποίηση ηχητικών ντοκουμέντων από τις επικοινωνίες του λιμενικού εκείνη τη μέρα, τα δύο Μέσα επανήλθαν, αυτή τη φορά με φωτογραφία του προσφυγικού αλιευτικού στην πλήρη του ομορφιά που είναι κρεμασμένος ένας κομμένος μπλε κάβος. Πρόκειται για το γνωστό «μπλε σκοινί» που, σύμφωνα με τους επιζώντες, χρησιμοποιήθηκε το λιμενικό για να ρυμουλκήσει το Αντριάνα προκαλώντας τη βύθισή του.

Όπως αναφέρει το δημοσίευμα: «Είναι ίσως η τελευταία γνωστή φωτογραφία του αλιευτικού πριν χαθεί στον βυθό μαζί με τους περισσότερους από τους 750 επιβάτες του. Επαληθεύει τις μαρτυρίες επιζώντων για την ύπαρξη μπλε κάβου με τον οποίο έγινε η ρυμούλκηση, διαψεύδει τους ισχυρισμούς του Λιμενικού και προσθέτει άλλο ένα κομμάτι στο παζλ της συγκάλυψης και της απόκρυψης στοιχείων από τη Δικαιοσύνη.

Σύμφωνα με πληροφορίες, τη φωτογραφία έστειλε στις 5.04 το απόγευμα στις 14 Ιουνίου ο Α.Κ., αξιωματικός του μοιραίου Παράκτιου Περιπολικού του Λιμενικού Σώματος 920 (ΠΠΛΣ 920), στον πλοίαρχό του, Μιλτιάδη Ζουριδάκη, μέσω της εφαρμογής συνομιλιών Viber. Ωστόσο, ο κ. Ζουριδάκης δεν κατέθεσε τη συγκεκριμένη φωτογραφία στις Αρχές, αποκρύπτοντάς την, ενώ κατέθεσε δύο άλλες φωτογραφίες του μοιραίου αλιευτικού στις οποίες δεν απεικονίζεται ο μπλε κάβος».

Η φωτογραφία όχι μόνο επιβεβαιώνει την

Συνεχίζονται οι αποκαλύψεις για το έγκλημα της Πύλου

Η φωτογραφία του αλιευτικού των προσφύγων με το «μπλε σκοινί». Πηγή: Εφημερίδα των Συντακτών

πρόσδεση του Αντριάνα την οποία η ηγεσία του λιμενικού είχε τις πρώτες ώρες μετά το ναυάγιο κατηγορηματικά αρνηθεί. Αλλά και καταρρίπτει το αφήγημα που χρησιμοποίησε μετά, όταν αναγκάστηκε να παραδεχτεί ότι πράγματι έγινε πρόσδεση. Είναι το αφήγημα ότι οι πρόσφυγες ήθελαν να συνεχίσουν το τα-

ξίδι τους προς την Ιταλία και γι' αυτό έλυσαν τον κάβο μόνοι τους. Όπως συνεχίζει το δημοσίευμα:

«Η φωτογραφία που δημοσιοποιούμε σήμερα δείχνει κάτι διαφορετικό: το αλιευτικό βρίσκεται σε ελαφρά κλίση, ενώ από την πλήρη του κρέμεται κομμάτι μπλε κάβου που έχει κο-

πεί, γεγονός που διαψεύδει ότι έλυσαν τον κάβο οι πρόσφυγες. Ο κάβος έχει κοπεί ή λυθεί από το Λιμενικό».

Υπενθυμίζουμε ότι το σενάριο της μη θέλησης των προσφύγων να διασωθούν είχε αρχίσει να κατασκευάζεται από το λιμενικό παράλληλα με τη διάπραξη του εγκλήματος. Αυτό αποκάλυψαν τα ηχητικά των επικοινωνιών στα οποία ακούγονται οι λιμενικοί να προσπαθούν με κάθε τρόπο, τόσο πριν όσο και μετά τη βύθιση του Αντριάνα, να στήσουν αποδείξεις με την υποτιθέμενη επιθυμία των προσφύγων να συνεχίσουν το ταξίδι τους στην Ιταλία.

Η απόπειρα απόκρυψης της συγκεκριμένης φωτογραφίας αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο να υπάρχουν κι άλλες που δεν έχουν φτάσει στα χέρια της δικαιοσύνης. Άλλωστε και τα ηχητικά που έχουν παραδοθεί από το λιμενικό στο Ναυτοδικείο Πειραιά είναι λειψά, με το πιο κρίσιμο κομμάτι τους, δυο ώρες πριν και λίγα λεπτά μετά το ναυάγιο, να έχει προς το παρόν εξαφανιστεί. Η συγκάλυψη του εγκλήματος συνεχίζεται από κυβερνητική πλευρά, γι' αυτό δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία. Αλλά όπως και στα Τέμπη, το μόνο που καταφέρνει είναι να εξοργίζει το κίνημα και να δυναμώνει τον αγώνα του για να τιμωρηθούν όλοι οι ένοχοι.

Βίντεο και ηχητικά ντοκουμέντα από το βράδυ της δολοφονίας του Παύλου Φύσσα εξέτασε το Εφετείο της Χρυσής Αυγής την Πέμπτη 27 Φλεβάρη (146η δικάσιμος). Πρόκειται για κρίσιμο υλικό από κάμερες ασφαλείας σε καταστήματα και σπίτια της περιοχής, καθώς και από αστυνομικές επικοινωνίες με τις ομάδες ΔΙΑΣ που κλήθηκαν και ήταν παρούσες στη δολοφονική επίθεση.

Ξεκινώντας από τις αστυνομικές συνομιλίες, οι πιο γνωστές φράσεις που ακούστηκαν ήταν: «πενήντα άτομα με ρόπαλα κατευθύνονται προς το κατάστημα με την επωνυμία Κοράλλι», «επί της Παύλου Μελά και Κεφαλληνίας... είκοσι άτομα της Χρυσής Αυγής... απ' ότι διακρίνουμε υπάρχουν και κάτι σιδηρομπουνιές και κάτι ρόπαλα», «άτομα της ΧΑ κυνηγάνε έτερα άτομα επί της Τσαλδάρη, τους κηνυγάνε για να τους πιάσουν», «έστριψαν αριστερά στην Τσαλδάρη», «επί της Τσαλδάρη υπάρχει ένταση», «πριν ήταν καμιά είκοσι-είκοσι πέντε... τώρα έχουν σπάσει», «ένα άτομο είναι αιμόφυρτο, ενδεχομένως από μαχαίρι, μας δηλώνει έναν άλλο ότι του έχει επιτεθεί», «λίγο το ασθενοφόρο γρήγορα», «κέντρο παράκληση το ΕΚΑΒ, το άτομο ενδεχομένως έχει μαχαιρωθεί στην καρδιά, έχει χάσει τις αισθήσεις του τώρα...».

Έγινε έτσι καθαρό και στο δευτε-

Η ΔΙΚΗ ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ

«Ψηφίστε μας για να μην ξαναψηφίσετε»

ροβάθμιο δικαστήριο το πώς εξελίχθηκε η επίθεση, καθώς και το αυτή έγινε μπροστά στα μάτια των αστυνομικών με τους ίδιους να παρακολουθούν αμέτοχοι. Συγκεκριμένα, γνώριζαν από την αρχή ότι οι επιτιθέμενοι ήταν χρυσαυγίτες, όπως και ότι ήταν βαριά οπλισμένοι. Τους έβλεπαν να κηνυγούν τον Φύσσα και την παρέα του χωρίς να παρεμβαίνουν. Τους άφησαν να «σπάσουν» ανενόχλητοι στα γύρω στενά χωρίς να κάνουν ούτε μία σύλληψη εκτός του Ρουπακιά -κι αυτόν γιατί τους τον υπέδειξε ο ίδιος ο Παύλος Φύσσας λίγο πριν καταλήξει στο πεζοδρόμιο. Αντίθετα αυτοί που οδηγήθηκαν στο τμήμα με χειροπέδες ήταν κάποιοι από τους φίλους του που έτρεξαν να σωθούν.

Τα ηχητικά συμπλήρωθηκαν από τα βίντεο. Αυτά που έχουν καταγράψει τη πομπή του τάγματος εφόδου με αυτοκίνητα και μηχανές προς το σημείο της επίθεσης. Αυτό που αποτυπώνει τη στιγμή που οι φίλοι του Φύσσα τρέχουν κυνηγημένοι από την Τσαλδάρη σε ένα στενό και δευτερόλεπτα μετά εμφανίζεται το αυτοκίνητο του Ρουπακιά, με τον οδη-

γό να κατεβαίνει και να κοιτάει προς το σημείο της επίθεσης, πριν μπει στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας. Αλλά και ένα ακόμα από πυλωτή πολυκατοικίας στο οποίο ακούγονται οι φίλοι του Φύσσα την ώρα που τους προσαγάγουν οι αστυνομικοί.

Κρίσιμα στοιχεία

Η ημέρα είχε ξεκινήσει με σχολιασμό από τους δικηγόρους της κατάθεσης του τελευταίου μάρτυρα κατηγορίας, Ηλία Σταύρου. Το πρώην μέλος της ΧΑ, που κατέθεσε στις δυο προηγούμενες συνεδριάσεις τη Δευτέρα 24 και την Τρίτη 25 Φλεβάρη (144η και 145η δικάσιμος), μετέφερε την εμπειρία του από την ένταξη του στην οργάνωση, αναδεικνύοντας μια σειρά κρίσιμα στοιχεία που ενισχύουν τον ναζιστικό εγκληματικό χαρακτήρα της.

Όπως είπε η Χρύσα Παπαδοπούλου από την Πολιτική Αγωγή της οικογένειας Φύσσα, ο μάρτυρας επιβεβαίωσε την απαραβίαση ιεραρχία και πειθαρχία της οργάνωσης, καθώς και τη στοχοθεσία των πολιτικών της αντιπάλων με φακέλωμά τους σε κάθε περιοχή. Περιέγραψε

αναλυτικά τη δομή -μέλος, γραμματέας, περιφερειάρχης, αρχηγός- και την απόλυτη υπακοή στις εντολές ενός ανωτέρου «γιατί ο αρχηγός τον έχει τοποθετήσει εκεί». Αποκάλυψε το «αστείο» που έλεγαν μεταξύ τους «ψηφίστε μας για να μην ξαναψηφίσετε». Μίλησε για τις οργανωμένες επιθέσεις κατ'εντολή και συμμετοχή της ηγεσίας καθώς και για τον διπλό λόγο της κρύβοντας στο ευρύ κοινό τις εθνικοσοσιαλιστικές και παγανιστικές ιδέες της.

Τα όσα στοιχεία συνεισέφερε ο μάρτυρας για τη ρητορική μίσους, τη στρατιωτικού τύπου οργάνωση, το ναζιστικό χαρακτήρα με ορκωμοσίες στο χειμερινό ηλιοστάσιο υπό τις σημαίες του Γ' Ράιχ, ανέδειξε και ο Θεόδωρος Θεοδωρόπουλος, επίσης από την Πολιτική Αγωγή της οικογένειας Φύσσα. Στάθηκε στην γνωριμία του μάρτυρα με τον Ρουπακιά ως μέλος του πενταμελούς, «τον συναγωνιστή Γιώργο» όπως είπε ότι του τον σύστησαν σε ομιλία στον Πειραιά. Τόνισε τη σύνδεση που έκανε ανάμεσα στη βία και την ηγεσία, αλλά και όσα είπε για την αλυσίδα των εντολών με βάση το

βίντεο «ό,τι κινείται σφάζεται».

Οι διαρκείς εναλλαγές της υπεράσπισης απέναντι στον μάρτυρα φανερώνουν τη σημασία της κατάθεσής του, ξεκίνησε ο Κώστας Σκαρμέας από την Πολιτική Αγωγή των Αιγυπτίων αλιεργατών. Θυμίζοντας ότι πρωτόδικα τον είχαν παρουσιάσει σαν «τρελό» σε αντίθεση με τώρα που απέδωσαν σε άλλους λόγους την παρουσία του στο δικαστήριο, ο συνήγορος ανέδειξε έξι σημαντικά σημεία που επιβεβαίωσε η κατάθεσή του: Τον εθνικοσοσιαλισμό ως ιδεολογία της οργάνωσης. Την αυστηρή κάθετη δομή της. Τις οργανωμένες επιθέσεις. Τα όπλα, το φακέλωμα των πολιτικών αντιπάλων, τις απειλές για να μην τολμήσει να αποχωρήσει. Τα ψέματα περί «περαστικού Ρουπακιά». Τις ομάδες ασφαλείας, δηλαδή τα τάγματα εφόδου, ως επιθετικά κι όχι αμυντικά όργανα.

A.B.

Επόμενες δικάσιμοι

Μάρτης: 6, 12, 13, 18, 21, 24, 26, 27/3

Με ορμή για τις 22 Μάρτη

Νέα ορμή πήραν μετά τον απεργιακό σεισμό της 28ης Φλεβάρη τα αντιρατσιστικά-αντιφασιστικά συλλαλητήρια του Σαββάτου 22 Μάρτη. Η σύγκρουση με τις ρατσιστικές πολιτικές, που από τη μια δολοφονούν στα σύνορα και τις θάλασσες και από την άλλη στρώνουν το δρόμο στην ακροδεξιά και τους νεοναζί, αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της πάλης για την ανατροπή της κυβέρνησης.

Αυτό το μήνυμα έστειλαν οι επιζώντες του ναυαγίου της Πύλου και οι δικηγόροι τους που έδωσαν το παρών στην απεργιακή συγκέντρωση της Αθήνας κάτω από το πανό της ΚΕΕΡΦΑ με την απαίτηση «Να τιμωρηθούν οι δολοφόνοι της Πύλου». «Είμαστε εδώ επιζώντες του ναυαγίου της Πύλου, γιατί πριν ενάμιση χρόνο 750 άνθρωποι βρεθήκαμε σε ένα πλοίο στη θάλασσα και πάνω από 600 πνίγηκαν», μας είπε ο **Αμπντάλα**. «Το λιμενικό δεν έκανε τίποτα για να μας σώσει, μας βύθισε. Και έστειλαν εννιά άτομα στη φυλακή για ένα χρόνο χωρίς λόγο. Ακόμα περιμένουμε χαρτιά. Ακόμα περιμένουμε δικαιοσύνη».

Το ίδιο μήνυμα έστειλε ο αδερφός, οι φίλοι και οι συνάδελφοι του μετανάστη ντελιβερά **Μοχάμεντ Καμράν** που δολοφονήθηκε μέσα στο ΑΤ Αγίου Παντελεήμονα οι οποίοι βρέθηκαν, μαζί με άλλα μέλη της **Πακιστανικής Κοινότητας Ελλάδας «Η Ενότητα»**, στο ίδιο σημείο. Αλλά και η **Παλαιστινιακή Παροικία Ελλάδας** που μαζί με τη **Συμμαχία Σταματήστε τον Πόλεμο-Αλληλεγγύη στην Παλαιστίνη** ένωσαν τις φωνές τους με το τεράστιο πλήθος του Συντάγματος ενάντια στη γενοκτονία του Παλαιστινιακού λαού και την ισλαμοφοβία.

Ο αγώνας είναι κοινός. Ο κόσμος που πλημμύρισε τους δρόμους στις 28 Φλεβάρη και με κάθε ευκαιρία φώναζε «Δολοφόνοι» δεν κάνει διακρίσεις ανάμεσα στο έγκλημα των Τεμπών και τα άλλα εγκλήματα της κυβέρνησης. Ούτε τα σεξιστικά -η μητέρα της **Κυριακής Γρίβα** που δολοφονήθηκε μπροστά στα μάτια των μπάτσων έξω από το ΑΤ Αγίων Αναργύρων αφού προηγουμένως της είχαν πει «το περιπολικό δεν είναι

28 Φεβράρη, Αθήνα. Επιζώντες του ναυαγίου της Πύλου στο Σύνταγμα. Φωτό: Λένα Βερδέ

ταξι» προκάλεσε ποτάμια δακρύων και οργής όταν ανέβηκε στην εξέδρα του Συντάγματος- ούτε και τα ρατσιστικά.

Το έδειξε την παραμονή της απεργίας η εκδήλωση των εργαζόμενων στο Ασκληπιείο Βούλας με τους συγγενείς των θυμάτων των Τεμπών. Η πρόεδρος του Σωματείου **Δ. Τσοσονίδου** διάβασε την επιστολή-χαιρετισμό των οικογενειών των θυμάτων της Πύλου και καταχειροκροτήθηκε από το ακροατήριο.

Κρατικά εγκλήματα

Το έδειξε η ίδια η **Μαρία Καρυστιανού** στη μαζική εκδήλωση στο ΑΠΘ στις 14 Φλεβάρη. Η πρόεδρος του Συλλόγου Συγγενών Θυμάτων Τεμπών ενέταξε το ναυάγιο της Πύλου στα κρατικά εγκλήματα «που είχαν το ίδιο αποτέλεσμα, τον πόνο για τους πολίτες και την ατιμωρησία για τους ενόχους».

Το έδειξε ο **Νίκος Πλακιάς** που έχασε τις δύο κόρες και την ανηψιά του στα Τέμπη. Σε μια συγκλονιστική ανάρτησή του λίγες μέρες πριν την απεργία έγραψε: «Όλοι μιλάνε για τα κορίτσια της οικογένειάς μου και τα άλλα παιδιά που ήτανε στο τρένο. Μέσα όμως σε αυτό ήταν και ένα παιδί που ήρθε στη χώρα μας για ένα καλύτερο α-

ριο. Το όνομά του **MIA MOHAMMADED EDRIS** ετών 34. Ας μην τον ξεχάσουμε».

Το έδειξαν οι εργαζόμενοι/ες στον **Συνήγορο του Πολίτη**. Ο Σύλλογός τους κάλεσε στην απεργία με αιχμή την κόντρα με την προκλητική επίθεση που δέχτηκε η Ανεξάρτητη Αρχή από το Υπουργείο Ναυτιλίας για το πόρισμά της για το ναυάγιο της Πύλου.

Το δείχνουν επίσης τα Σωματεία που έχουν ήδη πάρει αποφάσεις για συμμετοχή στο συλλαλητήριο στις 22 Μάρτη: **Ε' ΕΛΜΕ, ΕΛΜΕ Σιβιτανιδείου, ΕΛΜΕ Ανω Λιοσίων, ΣΕΠΕ Αμαρουσίου, Σύλλογος Εργαζόμενων Δήμου Καλλιθέας, Σύλλογος Εργαζόμενων Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας, Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών**. Αλλά και το **Δημοτικό Συμβούλιο Καλλιθέας** που έχει υιοθετήσει ψήφισμα με το οποίο απαιτεί να μην συγκαλυφθεί το έγκλημα της Πύλου, να γίνει η δίκη στο Ναυτοδικείο και να αποδοθούν ευθύνες σε όλους τους ενόχους, όσο ψηλά κι αν βρίσκονται.

Το ίδιο ισχύει διεθνώς. Σε μια σειρά χώρες όπου έγιναν συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις για τα Τέμπη, το επόμενο μεγάλο κινηματικό ραντεβού είναι στις 22 Μάρτη ενάντια στον ρατσισμό και τους φασίστες. Από τη Γερμανία όπου η άνοδος του AfD έχει ανοίξει διάπλατα τη μάχη μέχρι τις ΗΠΑ όπου ο Τραμπ έχει προαναγγείλει άγριο πογκρόμ κατά μεταναστών και προσφύγων.

Η ΚΕΕΡΦΑ δίνει όλες της τις δυνάμεις για την επιτυχία των συλλαλητηρίων. Όστε η φετινή Διεθνή Ημέρα Δράσης Ενάντια στον Ρατσισμό και τους Φασίστες να είναι σταθμός στον αγώνα ενάντια στα ρατσιστικά εγκλήματα, τις κυβερνήσεις που τα διαπράττουν, την ακροδεξιά και τους φασίστες που τα αξιοποιούν. Για να πάνε στη φυλακή οι δολοφόνοι της Πύλου και των Τεμπών. Για να τσακιστούν οι ρατσιστικές πολιτικές της Ευρώπης Φρούριο. Για να σταματήσουν οι πολεμικές συγκρούσεις. Για να ανοίξουν τα σύνορα και να δοθούν χαρτιά, άσυλο, στέγη σε όλους τους πρόσφυγες και τους μετανάστες.

Λένα Βερδέ

Διαδηλώσεις 22 Μάρτη

- Αθήνα**, Σύνταγμα, 3μμ
- Θεσσαλονίκη**, Άγαλμα Βενιζέλου, 12μ
- Χανιά**, Αγορά, 12μ
- Ηράκλειο**, Λιοντάρια, 12μ
- Πάτρα**, Πλατεία Γεωργίου, 12μ
- Βόλος**, Πλατεία Αγίου Νικολάου, 12μ
- Γιάννενα**, Περιφέρεια, 12μ
- Ξάνθη**, Κεντρική Πλατεία, 12μ
- Κομοτηνή**, Κεντρική Πλατεία, 12μ

Στους δρόμους διεθνώς

Μεγαλώνει ο κατάλογος των χωρών όπου ετοιμάζονται αντιρατσιστικές-αντιφασιστικές διαδηλώσεις το Σάββατο 22 Μάρτη. Εκτός από τις οργανώσεις από 13 χώρες που έχουν υπογράψει το κάλεσμα του διεθνούς συντονισμού **World Against Racism and Fascism**, σε μια σειρά ακόμα χώρες σε όλο τον κόσμο υπάρχουν πρωτοβουλίες για κινητοποιήσεις εκείνη τη μέρα.

Η Συμμαχία ενάντια στην Ακροδεξιά, τον Φασισμό και τον Ρατσισμό στην **Κύπρο**, το **Red Party** στην **Νορβηγία**, το **ATTAC** στην **Ουγγαρία** και το **Stop the War on Palestine** στην **Αυστραλία** απευθύνουν ήδη κάλεσμα για διαδηλώσεις, ενώ αντίστοιχη πρωτοβουλία υπάρχει στις **ΗΠΑ**. Ξεχωρίζει η κινητοποίηση που ετοιμάζει στο **Πακιστάν** η **Επιτροπή οικογενειών θυμάτων ναυαγίου της Πύλου**, απαιτώντας την τιμωρία όλων των ενόχων για τη δολοφονία των 600 και πλέον προσφύγων.

Το κάλεσμα του **World Against Racism and Fascism** έχουν μέχρι στιγμής υπογράψει:

- African Diaspora Workers Network (ADWN, South Africa)*
- Aufstehen gegen Rassismus, Stand up against Racism, Germany*
- Comite 21 maart, Committee 21 March, The Netherlands*
- Faellesinitiativet mod Racisme og Diskrimination, United against racism and discrimination, Denmark*
- KEERFA, United movement against racism and fascist threat, Greece*
- Kopanang Africa Against Xenophobia (KAAX, South Africa)*
- Marche des Solidarites, March of Solidarity, France*
- Platform Stop Racisme en Fascisme, Netherlands*
- Save Immigrants Osaka, Osaka, Japan*
- Spolesne proti rasismu a fasismu, Together against racism and fascism, Czech republic*
- Stand up to Racism, Britain*
- Toronto East Anti-hate Mobilization (TEAM), Canada*
- Tunisian human rights league, Tunisia*
- Unitat contra el feixisme i el racisme, Unity Against Fascism and Racism, Catalunya*
- Zjednoczeni Przeciw Rasizmowi, United Against Racism, Poland*

Εκδηλώσεις της ΚΕΕΡΦΑ για τις 22 Μάρτη

ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3
Σύλλογος Ιλιός 7μμ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3
καφέ πλ. Σουρμένων 7μμ

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

ΤΕΤΑΡΤΗ 19/3 7μμ

ΠΑΤΗΣΙΑ-ΓΑΛΑΤΣΙ-ΚΥΨΕΛΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ 15/3
αίθουσα του δήμου,
Καλογερά 18, 6μμ

ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ - ΓΚΥΖΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 15/3
Πολυδύναμο 7ης κοινότητας,
Πανόρμου 59, 6.30μμ

ΝΙΚΑΙΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ 15/3
πλ. Σπάθα, Νεάπολη 7μμ
+ hip hop live με τους
Zoumpas και Ropa Porty

ΠΕΡΑΙΑΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 19/3 αιθ. Β'
δημοτικής κοινότητας 7μμ

ΠΑΤΡΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 αιθ. ΕΒΕ,
Αράτου 21, 6.30μμ
Ομιλητές/τριες: Δήμητρα
Λιναρδάκη, δικηγόρος
επιζώντων Πύλου, Χάρης
Χαλακατεβάκης,
γραμματέας ΦΣ
Αρχιτεκτονικής Πάτρας,
Πέτρος Κωνσταντίνου,
συντονιστής ΚΕΕΡΦΑ

ΒΟΛΟΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ 15/3 Θόλος 7μμ

ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ

Όχι στα καζάνια του θανάτου

ΟΧΙ ΣΤΑ ΚΑΖΑΝΙΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ –
ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΟΞΥΓΟΝΟ ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΜΑΣ

Η κυβέρνηση της Ν.Δ αναβαθμίζει τις υποδομές της OIL ONE στην Δραπετσώνα δίνοντας άδεια για την συλλογή και μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων σε πανελλαδικό επίπεδο για τα επόμενα δέκα χρόνια. Η OIL ONE θα μεταφέρει και θα υποδέχεται απόβλητα από όλη την Ελλάδα και θα επεξεργάζονται δίπλα στις εργατογειτονίες της Δραπετσώνας, δίπλα στο πάρκο λιπασμάτων που χρησιμοποιείται καθημερινά από χιλιάδες εργαζόμενους και νεολαία της περιοχής. Η παραχώρηση αυτή εξυπηρετεί τις ανάγκες των εφοπλιστών, για να μεγάλωνουν τα κέρδη τους δεν διστάζουν να δηλητηριάζουν το οξυγόνο μας βάζοντας σε κίνδυνο την υγεία των κατοίκων.

Είναι έγκλημα ήδη η ύπαρξη των καζανιών της oil one, με τα αέρια που παράγει να κάνει αβίωτη την ζωή των κατοίκων από την βρώμα. Τώρα αναβαθμίζεται ακόμα περισσότερο με την δυνατότητα να επεξεργάζεται απόβλητα από όλη την χώρα.

Δεν θα τους αφήσουμε να μας στερήσουν το οξυγόνο μας. Η τεράστια πανεργατική απεργία που έγινε στις 28 Φλεβάρη δείχνει τον δρόμο

25/2, Συγκέντρωση στο Δημοτικό Συμβούλιο Δραπετσώνας. Φωτό: Παντελής Παναγιωτακόπουλος

για να ανατρέψουμε την κυβέρνηση και να ανοίξουμε την προοπτική ότι στους χώρους δουλειάς και στις εργατογειτονίες θα κάνει κουμάντο ο ίδιος ο κόσμος και όχι οι εφοπλιστές και τα αφεντικά που το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι τα κέρδη τους και όχι οι ζωές μας.

Την προηγούμενη εβδομάδα στο δημοτικό συμβούλιο του δήμου Κερατσινίου Δραπετσώνας έγινε μια πρώτη μαζική συγκέντρωση με

την συμμετοχή εκατοντάδων κατοίκων και φορέων που διεκδικούν από τον δήμο να μπει μπροστά στον αγώνα για να φύγουν τα καζάνια του θανάτου από την γειτονιά μας. Την Κυριακή στις 9 Μάρτη στις 11 το πρωί η πρώτη κινητοποίηση με αποκλεισμό του περιφερειακού δρόμου μπροστά στα καζάνια της oil one.

ΣΕΚ Κερατσινίου-Δραπετσώνας

ΣΧΟΛΕΣ ΒΟΛΟΥ

Γενικές συνελεύσεις ανατροπής

Όπως σε όλες τις πόλεις της χώρας έτσι και στον Βόλο έγινε μια μεγαλειώδης απεργία την Παρασκευή 28/2 με πρωτοφανείς αριθμούς. 40.000 με 50.000 άνθρωποι κατέβηκαν στην απεργία, δεδομένα πρωτοφανή για τον Βόλο.

Η ίδια εικόνα κυριάρχησε και σε όλες τις υπόλοιπες επαρχιακές πόλεις της Ελλάδας που έγιναν απεργιακές συγκεντρώσεις. Ο Βόλος είναι μια πόλη των 120.000 άρα αυτό μας δείχνει πόσο οργανωμένος είναι ο κόσμος και τη διάθεση του που είναι ακόμα μεγαλύτερη να συνεχίσει. Αυτό φάνηκε από την εξόρμηση με την Εργατική Αλληλεγγύη που κάναμε που έδειχνε τη διάθεση να πέσει η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και την αναζήτηση εναλλακτικής.

Ταυτόχρονα, είναι πλέον καθαρό ότι η κρατικοποίηση με εργατικό έλεγχο σε όλους τους τομείς είναι η μόνη λύση. Η οργή φάνηκε και στις συνελεύσεις μας στα πανεπιστήμια. Σε όλες τις συνελεύσεις ο κόσμος περίμενε να ακούσει τι δυνατότητες έχουμε και πώς μπορούμε να προχωρήσουμε με βασικό πυλώνα τα Τέμπη για να ανοίξουμε και τα υπόλοιπα μέτωπα για την ανατροπή.

Η απεργία της 8ης Μάρτη και η παγκόσμια ημέρα δράσης ενάντια στον ρατσισμό και τον φασισμό στις 22 Μάρτη σηματοδοτούν την συνέχεια. Η σύνδεση της γενοκτονίας στην Παλαιστίνη με τις διαγραφές των φοιτητών και την διάλυση των νοσοκομείων γίνεται αντιληπτή περισσότερο από κάθε άλλη φορά.

Εντυπωσιακή ήταν η εικόνα της Ιχθυολογίας. Εκεί η συνέλευση έφτασε να γίνεται με τον διπλάσιο κόσμο από την προηγούμενη φορά.

Στην Αρχιτεκτονική η τοποθέτηση του ΣΕΚ στις Σχολές επικεντρώθηκε στην οργάνωση της απεργίας της 28ης Φλεβάρη μέσα από την κατάληψη της σχολής. Η συνέχεια του κινήματος και των καταλήψεων ήταν ένα ακόμη στοιχείο της συζήτησης της συνέλευσης.

Μέσα σε αυτή την βδομάδα στις εξορμήσεις μας για την απεργία της Παρασκευής ο κόσμος ο οποίος συζητήσαμε είχε όρεξη να συζητήσει πολιτικά για την απεργία.

Η εβδομάδα η οποία έρχεται είναι πολύ πιο κρίσιμη από την προηγούμενη. Από την πλευρά μας χρειάζεται να προχωρήσουμε κλιμακώνοντας το κίνημα. Είναι ώρα οι φοιτητές να συνεχίσουν με καταλήψεις διαρκείας.

Γιώργος Ζιάκας,
φοιτητής Χωροταξίας Βόλου

Ν. ΙΩΝΙΑ

Σε αποχή από την εργασία το τριήμερο 1-3 Μαρτίου προχώρησαν οι εργαζόμενοι στην καθαριότητα του δήμου Νέας Ιωνίας, σε συνέχεια της Γενικής Απεργίας της Παρασκευής. Το σωματείο εργαζομένων στην απόφασή του για την κινητοποίηση διεκδικεί: «Να ανακληθούν οι εκβιαστικές, εκφοβιστικές και παράνομες αναφορές που έχουν γίνει σε συναδέλφους μας στο γκαράζ. Να πληρωθούν άμεσα οι υπερωρίες Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου. Να χορηγηθούν άμεσα τα μέσα ατομικής προστασίας του έτους 2024 και σε χρήματα του 2023».

Η δημοτική αρχή δεν δίστασε να στείλει απειλητικά μηνύματα στους εργαζόμενους προκειμένου να σπάσει τη συμμετοχή. Όπως καταγγέλλουν οι εργαζόμενοι έλαβαν μήνυμα με την υπογραφή του ίδιου του δημάρχου **Μανούρη** που απειλούσε ότι «δεν υφίσταται κανένα καθεστώς αποχής από την εργασία και κάθε τέτοια προσπάθεια θα αντιμετωπιστεί ως αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων σας».

«Η τρομοκρατία δεν θα περάσει. Καλούμε τη Διοίκηση του Δήμου, αντί για προσωπικά μηνύματα, να ικανοποιήσει τα αιτήματα των συναδέλφων και για ό,τι θέλει να απευθύνεται στο Δ.Σ του Συλλόγου εργαζομένων» απαντά το σωματείο εργαζομένων.

Με τη μεριά των εργαζομένων στέκεται το αντικαπιταλιστικό σχήμα **Εκτός Σχεδίου** στη Νέα Ιωνία καταγγέλοντας ότι «ο Δήμαρχος απέναντι σε όλη αυτή την κατάσταση, που ο ίδιος κι η δημοτική του αρχή δημιούργησε, αποφάσισε να επιστρατεύει την τρομοκρατία, ιδιαίτερα σε ευάλωτους εργαζόμενους που είτε έχουν ημερομηνία λήξης είτε με δικαστικές αποφάσεις παραμένουν στην εργασία... Η δημοτική αρχή Μανούρη, πίστη στις επιταγές της κυβέρνησης της ΝΔ, προηγούμενων κυβερνήσεων και της ΕΕ, θέλει να αποφασίζει και να διατάζει. Θέλει να μπορέσει τάχιστα να προχωρήσει στις ιδιωτικοποιήσεις των υπηρεσιών του Δήμου. Να προχωρήσει στις συμπράξεις με ιδιωτικά συμφέροντα... Θέλει στην ουσία να μετατρέψει το Δήμο σε επιχείρηση και τους κατοίκους σε πελάτες. Στην ουσία στηρίζει και θέλει να εφαρμόσει την ίδια πολιτική ξεπουλημάτων (ιδιωτικοποίηση, κατακερματισμός, ελλιπές προσωπικό), όπως αυτή που εφαρμόστηκε και στον σιδηρόδρομο, την πολιτική που ευθύνεται για το έγκλημα των Τεμπών. Τα υπόλοιπα είναι απλά για τα μάτια του κόσμου».

ΔΟΕ-ΟΛΜΕ

Σε νέο κύκλο γενικών συνελεύσεων σε ΣΕΠΕ και ΕΛΜΕ άμεσα και απόφαση για νέα απεργία καλούν οι Παρεμβάσεις σε ΔΟΕ και ΟΛΜΕ, μετά τη μεγαλειώδη απεργία της 28ης Φλεβάρη.

«Αυτή η κυβέρνηση πρέπει να ανατραπεί, γιατί πρέπει κάθε κυβέρνηση να αισθάνεται καυτή την ανάσα του λαού. Για να μπορέσει το λαϊκό κίνημα να κερδίσει κατακτήσεις στην παιδεία, την εργασία και τα δικαιώματα υπέρ των εργαζομένων, της νεολαίας, υπέρ της κοινωνικής πλειοψηφίας! Γιατί η πραγματική αντιπολίτευση, που κάθε κυβέρνηση φοβάται και δεν μπορεί να ελέγξει, είναι οι κοινωνικοί αγώνες!» σημειώνουν μεταξύ άλλων.

«Απεργιακός πολύμορφος αγώνας διαρκείας!

Ανατροπή της δολοφονικής πολιτικής της αδικίας και της συγκάλυψης. Ποτέ και πουθενά Τέμπη και Πύλος Ξανά! Συμμετέχουμε σε δράσεις και κινητοποιήσεις (με αποφάσεις των ομοσπονδιών, των σωματείων μας ή και ευρύτερων συντονισμών) στην κατεύθυνση της συνέχισης του αγώνα ενάντια στη συγκάλυψη. Αγώνας για τιμωρία των ενόχων και ανατροπή της κυβερνητικής πολιτικής των ιδιωτικοποιήσεων, της λιτότητας, της φτώχειας και του πολέμου» συνεχίζουν και καλούν σε «Νέο κύκλο Γενικών Συνελεύσεων άμεσα (ΣΕΠΕ/ΕΛΜΕ και προέδρων) και απόφαση για ΑΠΕΡΓΙΑ στην ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ και ευρύτερα το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μάρτη. Συνεχίζουμε τον συντονισμό ΕΛΜΕ και ΣΕΠΕ, προωθούμε τη συνεργασία με γονείς, μαθητές, άλλα σωματεία και συλλογικότητες».

Είναι η ώρα, η οργή και η αγανάκτηση του εκπαιδευτικού κόσμου να ενωθεί με αυτόν της κοινωνίας και να βγει στους δρόμους! Να απαιτήσει ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ και ζωή με δικαιώματα! Να δοθεί απάντηση στο τσουνάμι των πειθαρχικών, στην επίθεση στο απεργιακό δικαίωμα και στον δημόσιο χαρακτήρα του σχολείου. Αγωνιζόμαστε ενάντια σε ωνάσεια, επαγγελματικές ακαδημίες, PISA, νέο διευθυντή δικτάτορα, αλλαγές στα πειθαρχικά και ενάντια στο σύνολο των αντιεκπαιδευτικών μέτρων.

Να ΣΤΑΜΑΤΗΣΟΥΜΕ τώρα ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΑΥΤΑΡΧΙΣΜΟ κι ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ της ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ και ΟΛΑ τα άλλα ΑΝΤΙΛΑΪΚΑ ΜΕΤΡΑ

Η ΟΡΓΗ μας να γίνει ΔΥΝΑΜΗ-ΕΝΟΤΗΤΑ-ΑΓΩΝΑΣ για την ΑΝΑΤΡΟΠΗ των πολιτικών τους».

ΚΥΜΑ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ

Να κλιμακώσουμε σε διαρκείας

Την προηγούμενη εβδομάδα πραγματοποιήθηκε γύρος Γενικών Συνελεύσεων στις σχολές της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης, της Κρήτης, του Βόλου και άλλων πόλεων της Ελλάδας με κέντρο τη συμμετοχή των φοιτητικών συλλόγων με καταλήψεις στην πανεργατική απεργία στις 28 Φλεβάρη. Ένα κομμάτι σχολών, μέσα σε αυτές το Φυσικό, το Γεωπονικό, η ΣΕΜΦΕ στην Αθήνα και η Αρχιτεκτονική στον Βόλο βρισκόντουσαν ήδη υπό κατάληψη την προηγούμενη βδομάδα και προχωρούσαν σε εκ νέου Γενικές Συνελεύσεις.

Οι συνελεύσεις άνοιξαν ζητήματα στρατηγικής σχετικά με το πως μπορεί να νικήσει το κίνημα των Τεμπών και το ποια ακριβώς θα είναι η νίκη του. Η συζήτηση ήταν πολλά βήματα παραπέρα από το “όχι στη συγκάλυψη” και αυτό δείχνει το πως οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θέλουν και έχουν την όρεξη να παλέψουν απέναντι στην κυβέρνηση και τις δολοφονικές της πολιτικές αλλά και το πως έχουν την πείρα της πολιτικοποίησης μέσα στα πανεπιστήμια με τις ιδέες της Αριστεράς.

Στα πλαίσια της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς μέσα στα πανεπιστήμια που κατέβηκαν στις γενικές συνελεύσεις τέθηκε το αίτημα της κρατικοποίησης του σιδηροδρόμου χωρίς αποζημίωση για τη Hellenic Train με εργατικό έλεγχο. Στην περίπτωση της Φιλοσοφικής σχολής η συζήτηση άνοιξε γύρω από την 8η Μάρτη, τις ρίζες της γυναικείας καταπίεσης και γύρω από το αν το υποκείμενο που μπορεί να σπάσει το σεξισμό και τη γυναικεία καταπίεση είναι οι

28/2, Γενική Απεργία, Αθήνα. Φωτό: Στέλιος Μικαηλίδης

φεμινιστικές συλλογικότητες γενικά και αόριστα ή ίδια η εργατική τάξη.

Στις σχολές που παρεμβαίνει το ΣΕΚ υπήρξε η σύνδεση των δολοφονικών ιδιωτικοποιήσεων, με τον ρατσισμό και τις δολοφονικές επαναπροωθήσεις στα σύνορα, με το ναυάγιο της Πύλου να είναι το πιο φονικό παράδειγμα αυτών των πολιτικών. Η σύνδεση επίσης των ιδιωτι-

κοποιήσεων με τη γενοκτονία στην Παλαιστίνη είναι κοινός τόπος για όλη την Αριστερά στα πανεπιστήμια.

Σε αρκετές καταλήψεις συγκροτήθηκαν συντονιστικές επιτροπές κατάληψης που οργάνωναν δράσεις, όπως τη δημιουργία πανό για την απεργία, τα μοιράσματα σε γειτονιές και εργατικούς χώρους και εκδηλώσεις.

Συνολικά, περίπου 150 ήταν οι σύλλογοι οι οποίοι έλαβαν απόφαση μέσα από τη Γενική τους Συνέλευση για συμμετοχή στην πανεργατική απεργία στις 28 του Φλεβάρη με κατάληψη. Το πανό της κατάληψης της Φιλοσοφικής σχολής βρέθηκε στο Σύνταγμα με το σύνθημα “Καταλήψεις διαρκείας απέναντι στην κυβέρνηση των δολοφόνων”.

Αυτήν την εβδομάδα υπάρχει νέος γύρος γενικών συνελεύσεων ο οποίος θα είναι κρίσιμος. Τα πολιτικά ζητήματα των συνελεύσεων της προηγούμενης βδομάδας και του προηγούμενου διαστήματος θα συζητηθούν με τον αέρα της πανεργατικής απεργίας που παρέλυσε τα πάντα.

Η απεργία ήταν αυτή που έκανε την 28 Φλεβάρη να μείνει στην ιστορία και την εργατική τάξη να λειτουργήσει συλλογικά. Ο δρόμος έχει ανοίξει αλλά η δικαίωση δεν θα έρθει μέσα από κοινοβουλευτικές διαδικασίες και προτάσεις μομφής. Η μομφή έγινε στους δρόμους, αυτή τη στιγμή χρειάζεται συνέχεια και κλιμάκωση της πάλης με τα αιτήματα που έχουν ανοίξει οι αγώνες της εργατικής τάξης και μπορούν να επιβάλλουν τη δικαίωση. Η κλιμάκωση το επόμενο διάστημα χρειάζεται να είναι απεργιακή με πρώτο σταθμό την απεργία της 8ης Μάρτη για την Παγκόσμια Ημέρα της γυναίκας. Οι φοιτητικές καταλήψεις θα παίξουν ρόλο στο πλευρό του εργατικού κινήματος.

Οι εκδηλώσεις για την 8η Μάρτη που διοργανώνει η Κίνηση για την απεργιακή 8 Μάρτη στις σχολές θα αναδείξουν τις συνδέσεις ανάμεσα στις δολοφονικές ιδιωτικοποιήσεις, στον σεξισμό και τη γυναικεία καταπίεση ενώ παράλληλα θα δώσουν τον τόνο για την επόμενο μεγάλο σταθμό στην απεργία του Σαββάτου.

Σ.Γ.

ΦΛΣ ΑΘΗΝΑ

Την Τρίτη 25 Φεβρουαρίου η μαζικότερη συνέλευση της Φιλοσοφικής η οποία έφτασε κάποια στιγμή να αγγίζει νούμερα πάνω από 300 άτομα, βγήκε με μαχητική απόφαση για τριήμερη κατάληψη της σχολής για τα Τέμπη κόντρα σε μια κυβέρνηση που οδήγησε σε αυτό το έγκλημα και έρχεται τώρα να πρωτοστατήσει στην συγκάλυψή του.

Οι ιδιωτικοποιήσεις σκοτώνουν, η κυβέρνηση πρέπει να πέσει, ο σιδηρόδρομος πρέπει να κρατικοποιηθεί κάτω από τον έλεγχο των εργατών, αυτές ήταν οι φράσεις που συμπυκνώνουν το πολιτικό σκηνικό που το φοιτητικό σώμα έβαλε στην συζήτηση. Η συζήτηση ήταν από τις πιο πολιτικές των τελευταίων ετών με τις ηγεσίες της ρεφορμιστικής αριστεράς να μην μπορούν να επιχειρηματολογήσουν γιατί προτείνουν ένα συντηρητικό πλαίσιο μάχης αφού όλο το αμφιθέατρο στήριζε τον δρόμο των καταλήψεων από την αρχή. Θέλουμε να αλλάξουν οι ζωές μας, να μην συμβούν ξανά νέα Τέμπη και το θέλουμε τώρα. Δεν περιμένουμε να ψηφίσουμε σωστά για να αλλάξουν τα πράγματα αλλά τώρα οργανώνουμε το πως θα πάρουμε τις

ζωές μας στα χέρια μας. Ο ρόλος των επαναστατών μέσα σε αυτές τις συνθήκες γίνεται κεντρικός. Μπορεί να καθορίσει ότι η οργή του κόσμου δεν θα πέσει στο κενό αλλά θα γίνει οργάνωση και δράση. Δύο μήνες πέρσι το φοιτητικό κίνημα αντιστάθηκε στην πρώτη απόπειρα της κυβέρνησης για ιδιωτικοποιήσεις, φέτος βγαίνει πάλι μπροστά να φωνάξει ότι το κεφάλαιο σκοτώνει. Με αυτό το πρόταγμα κατεβήκαμε στους δρόμους στις 28 Φλεβάρη στην μεγαλύτερη πανεργατική απεργία που είχε να δει το κίνημα εδώ και χρόνια.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ενώσαμε τις φωνές μας μαζί με τους εργάτες και τις εργάτριες απαιτώντας εδώ και τώρα να πέσει η κυβέρνηση των δολοφόνων. Να πάμε μέχρι τέλους την μάχη για την ανατροπή του συστήματος που υπηρετούν. Ξανά θα βρεθούμε στα αμφιθέατρα να συνεδριάσουμε και να αποφασίσουμε την συνέχεια του κινήματος για να δώσουμε τη χαριστική βολή στο κουφάρι της κυβέρνησης.

Μαριάννα Σπυριδάκη,
φοιτήτρια Φιλοσοφικής

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Από την προηγούμενη βδομάδα οι σχολές Ασπη Θεσσαλονίκη μπήκαν σε νέο γύρο γενικών συνελεύσεων αποφασίζοντας 2ήμερες και 3ήμερες καταλήψεις και συμμετοχή στην ιστορική απεργία στις 28 Φλεβάρη. Στις 28 οι φοιτητικοί σύλλογοι και οι μαθητές κατέβηκαν συγκροτημένα και οργανωμένα στο δρόμο, δίπλα στα σωματεία όχι μόνο για τη δικαιοσύνη, την αλήθεια και λόγω θρήνου.

Αυτή είναι μια εικόνα που αποτυπώνεται στις συνελεύσεις στις οποίες παρεμβήκαμε και στις εξορμήσεις μας. Δεν υπήρχε καμία και κανένας που αφενός δε θα κατέβαινε στην απεργία, αφετέρου δεν συνέδεε τα Τέμπη με την κυβέρνηση των δολοφόνων, της ιδιωτικοποίησης, της διάλυσης των κοινωνικών αγαθών. Στην Πληροφορική πάνω από 70 άτομα συζητούσαν ποια είναι η προοπτική πολιτικά ώστε να τελειώνουμε με τις ιδιωτικοποιήσεις, τις κρατικές δολοφονίες, τους βιασμούς, τις καταστροφές. Την ημέρα της απεργίας, συζητούσαμε επίσης για την Πύλο και για το ότι δίπλα στους 57 νεκρούς των τρένων είναι και οι πάνω από 600 νεκροί της Μεσογείου. Επάνω λοιπόν σε όλα αυτά ανοίγει πιο εύκολα η συζήτηση του ότι θέλουμε μια παιδεία και μια

κοινωνία που να μη βασίζεται στα κέρδη, θέλουμε κρατικοποιήσεις με εργατικό έλεγχο, ενίσχυση του κοινωνικού κράτους, λεφτά για τις ανάγκες μας για να μη θρηνώμε άλλους νεκρούς.

Αυτή τη βδομάδα έχουμε να ανοίξουμε ξανά αυτά τα ζητήματα στις συνελεύσεις μας, την Πληροφορική, τα Μ.Μ.Ε. και το Μουσικό, να πάρουμε αποφάσεις για 8 και 22 Μάρτη και να βάλουμε μπροστά το σύνθημα Καταλήψεις διαρκείας, προτείνοντας συντονιστικά, εκδηλώσεις και δράσεις. Έχουμε επιπλέον να οργανώσουμε εκδήλωση για το ναυάγιο της Πύλου στο Α.Π.Θ., ένα από τα μεγαλύτερα ρατσιστικά εγκλήματα που έχουμε δει τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Τέλος δίπλα σε όλες τις καμπάνιες, έχουμε να συζητήσουμε με τις φοιτήτριες και τους φοιτητές για τον εργατικό έλεγχο και τις αντικαπιταλιστικές ιδέες για να μεγαλώσουμε το επαναστατικό κόμμα και άρα την προοπτική να ανατρέψουμε και τη Ν.Δ. και το ίδιο το σύστημα της καταπίεσης, της εκμετάλλευσης, του θανάτου

Τζένη Δεμιρτζίδου,
φοιτήτρια Θεσσαλονίκη

ΤΕΤΑΡΤΗ 5 ΜΑΡΤΗ

ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ

Βραζιλιάνα 7μμ
Ομιλήτρια: Αργυρή Ερωτοκρίτου, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη

ΕΞΑΡΧΕΙΑ

Καφέ Homesick, Μεταξά 26, 7.30μμ
Ομιλήτριες: Εφάτ Γιάκουμπ, Παλαιστινιακή Παροικία, Ειρήνη Ζιάκα, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη

ΠΑΤΗΣΙΑ-ΓΑΛΑΤΣΙ-ΚΥΨΕΛΗ

Γραφεία Γ' ΕΛΜΕ, Γκράβα
Ομιλήτριες: Rihab Charida, Παλαιστίνια κινηματογραφίστρια, Σοφία Γαρμπή, φοιτήτρια ΦΛΣ, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη

ΠΑΓΚΡΑΤΙ

Showhat 7μμ
Ομιλήτριες: Μαρία Χαρχαρίδου, Δ.Σ. σωματείου Γεννηματάς, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη, Κατερίνα Τσαλαμπάση, δασκάλα

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ

Σύλλογος Ιμβρίων 7.30μμ
Ομιλήτριες: Μιρέντ ελ Σαϊντ, Παλαιστινιακή Παροικία, Χρυσάνθη Καθοπούλη, νοσηλεύτρια, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ

Άλσος Κιντή 7μμ
Ομιλήτριες: Άννα Στάμου, Μουσουλμανική Ένωση Ελλάδας, Αναστασία Πουλουτίδου, ΔΣ ΣΕΠΕ Θουκυδίδης, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη, Lama Altobah, ακτιβίστρια με καταγωγή από την Παλαιστίνη

8 Μάρτη Για την απελευθέρωση των γυναικών Απεργιακή συγκέντρωση πλ. Κλαυθμώνος 1μμ

Χαιρετισμοί από μητέρα Ζακ Κωστόπουλου, μητέρες από Πύλο, Παλαιστίνιες, εργατικά σωματεία, φοιτητικές καταλήψεις, σχολεία
Καθηληπτικό πρόγραμμα και πορεία στο ΣΥΝΤΑΓΜΑ 2μμ

ΝΕΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Βίλλα Στέλλα (Γαλήνης και Σοφίας, πλησίον σταθμού ΗΣΑΠ) 7.30μμ
Ομιλήτριες: Ασπασία Θεοφίλου, Καλλιτέχνης και ακτιβίστρια, Κίνημα Strong Me, Αγγελική Κουσιδού, Νοσηλεύτρια στο Νοσοκομείο "Αγία Όλγα", Θεοδώρα Γεωργιπούλου, Κοινωνική Λειτουργός, Κέντρο Υγείας Νέας Ιωνίας, Αφροδίτη Φράγκου, Εκπαιδευτικός, Κίνηση Απεργιακή 8 Μάρτη, Ράνια Σαμπανέχ, Παλαιστίνια
Συντονίζει η Μαρία Ντάσιου, Γιατρός στο Κέντρο Υγείας Νέας Ιωνίας

ΝΙΚΑΙΑ

δημαρχείο 7μμ
Ομιλήτρια: Παρή Κουτσουδάκη, συνδικαλίστρια στην Έρευνα, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη

ΠΕΡΑΙΑΣ

αίθ. β' δημοτικής κοινότητας 7μμ
Ομιλήτριες: Μαντώ Καλογερόγιαννη, εργαζόμενη επιστημονικού προσωπικού Κρατικού Νίκαιας, Τιάνα Ανδρέου, συνδικαλίστρια ΟΣΥΟ, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη, Ματίνα Πούλου, δικηγόρος

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

καφέ Στουπί, Δελφών 4, 7μμ
Ομιλήτριες: Γεωργία Αθανασοπούλου, νηπιαγωγός, Σύλλογος Δασκάλων Έλλη Αλεξίου, Θένια Ασλανίδη, γιατρός στο Αττικό νοσοκομείο, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη, Αθηνά Σκάρου, δασκάλα, Σύλλογος Δασκάλων Έλλη Αλεξίου

ΙΛΙΟΝ

Πολιτιστικό Κέντρο Μελίνα Μερκούρη 7.30μμ
Ομιλήτριες: Κατερίνα Πατρικίου, πρόεδρος σωματείου εργαζομένων νοσοκομείου Αγ. Σάββα, Ολυμπία Μανάγια, συνταξιούχος Εθνικής Τράπεζας

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Καφέ Μαρίνα 7μμ
Ομιλήτρια: Νίκη Ζουγανέλη

ΞΑΝΘΗ

Καφέ Φιλοίστρον 8.30μμ

Ομιλήτρια: Βάσω Αλεξοπούλου

Θεσσαλονίκη

ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ

Καφέ Πέτρος 7.30μμ
Ομιλήτρια: Κατερίνα Αβραμίδου, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη

ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

ΕΔΟΘ 8μμ
Ομιλήτρια: Ιωάννα Κατλαμούση, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη

ΤΟΥΜΠΑ-ΧΑΡΙΛΑΟΥ

Καφέ Γιώτης, Μικρού 6, 7.30μμ
Ομιλήτρια: Τζένη Δεμιρτζίδου, φοιτήτρια, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη

ΠΕΜΠΤΗ 6 ΜΑΡΤΗ

ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Δημαρχείο Αγίας Παρασκευής 7.30 μμ
Ομιλήτριες: Χριστίνα Κυριαζή, Μέλος στο ΔΣ του Συλλόγου Εργαζομένων στο Δήμο Αγίας Παρασκευής, Χριστίνα Μανωλακάκη, Δημοσιογράφος και μέλος του "Φυσάει Κόντρα στην Αγία Παρασκευή", Τζωρτζίνα Πράττη, Πρωτοβουλία «Στη φυλακή οι δολοφονοί της Zackie-Oh», Μυρτώ Μαργέλη, Γιατρός στο Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Κίνηση Απεργιακή 8 Μάρτη

ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ

Πολυδύναμο κέντρο 7ης δημοτικής κοινότητας, Πανόρμου 7μμ
Ομιλήτριες: Μαρία Ζησιμάτου, πρόεδρος εργαζομένων νοσοκομείου Έλενα, Έλλη Πανταζοπούλου, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη

ΚΑΛΛΙΘΕΑ

Καφέ Dome, Σαπφούς 122, 7μμ
Ομιλήτρια: Ζαννέτα Λυσικάτου, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη

ΧΑΝΙΑ

καφέ Μίνωος 6μμ
Ομιλήτρια: Μαργαρίτα Παπαμηνά, Δ.Σ. συλλόγου Δασκάλων Χανίων, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη

Στις σχολές

ΠΑΔΑ1

ΠΕΜΠΤΗ 6/3 έξω από το Κ8, 1μμ
Ομιλήτρια: Κατερίνα Θωίδου, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΠΕΜΠΤΗ 6/3 αίθριο Φιλοσοφικής 2μμ
Ομιλήτρια: Τιάνα Ανδρέου, συνδικαλίστρια ΟΣΥΟ

Στους εργατικούς χώρους

ΑΑΔΕ

ΤΕΤΑΡΤΗ 5/3 κτίριο ΓΔΗΛΕΔ, κυλικείο 12.30μμ
Ομιλήτρια: Τιάνα Ανδρέου, συνδικαλίστρια ΟΣΥΟ

ΝΟΣΟΚΟΜΕΟ ΑΙΓΙΝΗΤΕΟ

ΤΕΤΑΡΤΗ 5/3, 2.30μμ
Ομιλήτρια: Αργυρή Ερωτοκρίτου, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη,

ΝΟΣΟΚΟΜΕΟ ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

ΠΕΜΠΤΗ 6/3 αίθουσα εκδηλώσεων ΚΕΚ 12.30μμ
Ομιλήτριες: Μαρία Ζησιμάτου, πρόεδρος εργαζομένων νοσοκομείου Έλενα Βενιζέλου, Ζαννέτα Λυσικάτου, Κίνηση για την Απεργιακή 8 Μάρτη
Οργανώνεται από το σωματείο εργαζομένων

ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΟ

ΠΕΜΠΤΗ 6/3 αίθουσα «Παλιά τραπεζαρία» 12.30μμ
Ομιλήτριες: Αργυρή Ερωτοκρίτου, Κίνηση για την Απεργιακή 8 Μάρτη, Πηνελόπη Κουτσουδάκη, γιατρός Δρομοκαϊτείο

ΝΟΣΟΚΟΜΕΟ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

ΠΕΜΠΤΗ 6/3 κτίριο 2, ανατολικό αμφιθέατρο 1.30μμ
Ομιλήτριες: Θένια Ασλανίδη, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη, Μαρία Χαρχαρίδου, μέλος Δ.Σ. σωματείου Νοσ.Γεννηματάς

ΝΟΣΟΚΟΜΕΟ ΑΓΛΑΪΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7/3 γραφεία σωματείου 1.30μμ
Ομιλήτρια: Ζαννέτα Λυσικάτου, Κίνηση για την Απεργιακή 8 Μάρτη

ΝΟΣΟΚΟΜΕΟ ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7/3 αμφιθέατρο 12μ.σ.
Ομιλήτριες: Αργυρή Ερωτοκρίτου, Κίνηση για Απεργιακή 8 Μάρτη, Κατερίνα Πατρικίου, πρόεδρος σωματείου εργαζομένων

ΣΑΛΑΜΙΝΑ

ΠΕΜΠΤΗ 13/3 καφέ Σελίνια 5μμ
Η πάλη ενάντια στο ρατσισμό και τη φασιστική απειλή
Ομιλητής: Παναγιώτης Παναγιωτακόπουλος

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 Καφέ Μαρίνα 7μμ
Ουκρανία: Η «ειρήνη» τους μυρίζει πόλεμο
Ομιλητής: Γιάννης Βαλαής

ΧΑΝΙΑ

ΠΕΜΠΤΗ 13/3 καφέ Μίνωος 6μμ
Ρόζα Λούξεμπουργκ: Μαζική απεργία, κόμμα, συνδικάτα
Ομιλητής: Χρήστος Κιούπης

Θεσσαλονίκη

ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 καφέ Ποέτα 8.30μμ
60 χρόνια από τη δολοφονία του Μάλκομ Χ
Ομιλήτρια: Ιωάννα Κατλαμούση

ΤΟΥΜΠΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 Coffee Story 7.30μμ
Βάρκιζα – η πιο άδικη συνθηκολόγηση
Ομιλήτρια: Δήμητρα Κομνιανού

ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 καφέ Πέτρος 7μμ
1905 – Η επανάσταση που γέννησε τα σοβιέτ
Ομιλητής: Νίκος Χατζάρας

Εξορμήσεις με την εργατική αλληλεγγύη

ΠΕΜΠΤΗ 6/3

ΚΕΡΑΤΣΙΝΙ Πλ. Λαού 6.30μμ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7/3

ΚΥΨΕΛΗ Πλ. Κυψέλης Γερμανός 7μμ

ΝΙΚΑΙΑ Μετρό 5.30μμ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ Σωτήρος 6.30μμ

ΚΕΡΑΤΣΙΝΙ

Αμφιάλη Μνημείο Φύσσα 7μμ

Ν. ΙΩΝΙΑ Λ. Ηρακλείου Πολιτιστικό

Κέντρο 6:30μμ

Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟ Σταθμός ΗΣΑΠ 6.30μμ

ΜΑΡΟΥΣΙ Πεζόδρομος Ερμού 6.30μμ

ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ

Πετροπούλεως "Τζάντε" 7.30μμ

ΠΑΤΗΣΙΑ

Σταθμός ΗΣΑΠ Αγ.Νικόλαος 7μμ

ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ Μετρό 7μμ

ΑΝΩ ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ Σταθμός ΗΣΑΠ 7μμ

ΚΑΤΩ ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ

Σταθμός ΗΣΑΠ 7μμ

ΚΑΛΛΙΘΕΑ Μαντζαρωτάκη και

Θησέως 7μμ

Ν. ΚΟΣΜΟΣ

Γαλαξίας, πλ. Φραντζή 6.30μμ

ΖΩΓΡΑΦΟΥ Μάρκετ Iv 6μμ

ΙΛΙΟΝ Κεντρική πλατεία Ιλίου 7μμ

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ Πεζόδρομος Περιστερίου

"Κελάρι" 7μμ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΔΥΤΙΚΑ Πλ.Τερψυθέας 6.30μμ

ΛΑΜΠΡΑΚΗ

Σβώλου με Γούναρη 6.30μμ

ΧΑΡΙΛΑΟΥ

Παπαναστασίου με Μαρτίου 6.30μμ

ΣΑΒΒΑΤΟ 8/3

ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ

Πλ. Ελευθερίας 10.30μμ

ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Σκλαβενίτης 10μμ

ΕΞΑΡΧΕΙΑ Λαϊκή Καλλιδρομίου 10μμ

ΓΑΛΑΤΣΙ Γαλασιού και Βεΐκου 10μμ

ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ ΑΒ 10μμ

ΒΥΡΩΝΑΣ Hondos Center 10μμ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ Σκλαβενίτης 10μμ

ΧΑΝΙΑ πλ. 1866 10μμ

Μαρξιστικά Φόρουμ

ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 καφέ Βραζιλιάνα 7μμ
Ο ιμπεριαλισμός με Τραμπ 2.0
Ομιλητής: Χρήστος Αργυρόπουλος

ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ – ΚΟΥΚΑΚΙ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 καφέ Τρίκυκλο 7μμ
Επικίνδυνοι καιροί στον πλανήτη γη
Ομιλήτρια: Τάνια Βριζάκη

ΚΑΛΛΙΘΕΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 καφέ Ζάτοπεκ 7μμ
1905 – Η επανάσταση που γέννησε τα σοβιέτ
Ομιλήτρια: Βίκυ Βρακά

ΚΑΤΩ ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ - ΘΗΣΙΟ

ΠΕΜΠΤΗ 13/3 καφέ Περιβολάκι 7μμ
Υγεία – Αντίσταση στην καταστροφή
Ομιλήτρια: Ελεάννα Τσώλη

ΠΑΤΗΣΙΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 γρ.κοινότητας Καμερούν, Φυλής 231, 7.30μμ
Βάρκιζα – η πιο άδικη συνθηκολόγηση
Ομιλήτρια: Άννα Αδαμίδη

ΓΑΛΑΤΣΙ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 γραφεία ΕΛΜΕ, Γκράβα 7.30μμ
Βάρκιζα – η πιο άδικη συνθηκολόγηση

Ομιλητής: Στέλιος Τζομπανάκης

ΕΞΑΡΧΕΙΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 19/3 Μαρξιστικό Βιβλιοπωλείο 8μμ
Κόμμα, τάξη, κίνημα
Ομιλήτρια: Ειρήνη Ζιάκα

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 στέκι Αριστερής Κίνησης 7μμ
Ρόζα Λούξεμπουργκ: Μεταρρύθμιση ή επανάσταση
Ομιλήτρια: Λίτσα Στυλιανοπούλου

ΙΛΙΟΝ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 καφέ Leon Kop (πατάρι), πλ. Αναργύρων 7.30μμ
1905 – Η επανάσταση που γέννησε τα σοβιέτ

Ομιλητής: Βασίλης Καταραχιάς

ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 καφέ Everest 7.30μμ
Η Αριστερά της σύγκρουσης
Ομιλητής: Θανάσης Λυμπερόπουλος

ΑΙΓΑΛΕΩ

ΠΕΜΠΤΗ 13/3 Μέρρες Ραδιοφώνου 7.30μμ
1905 – Η επανάσταση που γέννησε τα σοβιέτ

Ομιλητής: Σπύρος Γεωργακόπουλος

ΜΑΡΟΥΣΙ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 καφέ Γαρδένια, Πλ. Ηρώων 7.30μμ

Ρόζα Λούξεμπουργκ: Μαζική απεργία, κόμμα και συνδικάτα

Ομιλητής: Αλέξανδρος Παπαϊωάννου

ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 πλ. Φελέκη 8μμ
Ρόζα Λούξεμπουργκ: Μαζική απεργία, κόμμα και συνδικάτα
Ομιλητής: Γιώργος Ράγκος

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 δημαρχείο 8μμ
Ρόζα Λούξεμπουργκ: Μαζική απεργία, κόμμα και συνδικάτα
Ομιλητής: Νεκτάριος Χαϊντάρ

ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΧΑΛΑΝΔΡΙ

ΠΕΜΠΤΗ 13/3 δημαρχείο Αγ.Παρασκευής 7.30μμ

Ρόζα Λούξεμπουργκ: Μαζική απεργία, κόμμα και συνδικάτα

Ομιλήτρια: Ρία Φρύσσα

ΠΕΡΑΙΑΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 αιθ. Β' δημοτικής κοινότητας 7μμ

Ο ιμπεριαλισμός με Τραμπ 2.0

Ομιλήτρια: Πέγκυ Γαλάκου

ΝΙΚΑΙΑ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/3 δημαρχείο 7μμ
1905 – Η επανάσταση που γέννησε τα σοβιέτ

Ομιλητής: Γιώργος Σύρος

εργατική αλληλεγγυή

Βδομαδιατική Εφημερίδα εκδίδεται από το ΣΕΚ

Ιδιοκτήτης: Αναστασιάδης Αναστάσιος του Βασιλείου, Φειδίου 14, 106 78 Αθήνα

Εκδότης: Αναστασιάδης Αναστάσιος

Διευθυντής: Γκαργκάνας Παναγιώτης, Αναξαγόρα 14Α, 10552 Αθήνα τηλ. 210 5241001

Σύνταξη: Λένα Βερδύ, Σοφία Γαρμπή, Σωτήρης Κοντογιάννης, Νίκος Λούντος, Στέλιος Μιχαηλίδης, Λεάνδρος Μπόλαρης, Μάνος Νικολάου, Γιώργος Πίττας, Αφροδίτη Φράγκου

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση:

Γ. Κούβαρης

Εκτύπωση: News Press Hold,

παρ. Ορφέως 13, 194 00 Κορωπί

Γραφεία: Αναξαγόρα 14Α, 105 52 Ομόνοια

e-mail: ergatikii@gmail.com

τηλ.: 210 5241001,

Κωδικός ΕΛΤΑ 217856

Τα αφεντικά της Big Tech με τον Elon Musk επικεφαλής εγκαταστάθηκαν για τα καλά στον οβάλ γραφείο.

Πριν ακόμα από την επιστροφή του Τραμπ στον Λευκό Οίκο που είχε την στήριξη τους, στην Αριστερά αναπαράγονται αντιλήψεις με κύριο εκφραστή τον **Γιάνη Βαρουφάκη** ότι ο καπιταλισμός έχει πεθάνει. Στις δυστοπικές φαντασιώσεις του Βαρουφάκη αλλά και ενός ολόκληρου ρεύματος διανοούμενων βρίσκεται αυτή η θέση, ότι δηλαδή τον καπιταλισμό τον σκότωσε μια μετάλλαξη του κεφαλαίου: μηχανές δικτυωμένες μέσω του «υπολογιστικού νέφους» που τρέχουν αλγόριθμους σχεδιασμένους και να διαμορφώνουν τις καταναλωτικές μας επιθυμίες και να τις ικανοποιούν άμεσα, παρακάμπτοντας έτσι τους δύο πυλώνες του καπιταλισμού: Αγορά και Κέρδος. Αυτό το μοντέλο υποτίθεται ότι σπάει τα όρια του καπιταλισμού και φέρνει σε ύπαρξη ένα νέο μοντέλο παραγωγής.

Έχει αξία αρχικά να σταθούμε σε τι εννοούμε με τον όρο φεουδαρχία και τι με τον όρο καπιταλισμός. Όταν μιλάμε για μία φεουδαρχική κοινωνία μιλάμε για μία κοινωνία βασισμένη στους κολίγους που είχαν στην ιδιοκτησία τους μέσα παραγωγής όπως ζώα, άροτρα, σπόρους που παρήγαγαν και ύστερα ένα μέρος της παραγωγής τους το απομυζούσε βίαια μία φεουδαρχική τάξη γαιοκτημόνων μέσω της γαιοπροσόδου. Πρόκειται για μία εντελώς διαφορετική δυναμική εκμετάλλευσης που λάμβανε χώρα στην φεουδαρχία.

Υπάρχουν δύο στοιχεία που ο **Μαρξ** υπογραμμίζει όταν αναφέρεται στον καπιταλισμό και αυτό είναι σημαντικό όταν αναλύουμε το κεφάλαιο των πλατφορμών. Το πρώτο είναι ότι είναι μία μορφή εκμετάλλευσης βασισμένη στην μισθωτή εργασία. Οι εργάτες έχουν την δυνατότητα να έχουν πρόσβαση στα μέσα παραγωγής μέσω μίας σχέσης μισθωτής εργασίας με έναν καπιταλιστή. Μέσω αυτής της σχέσης, οι εργάτες υφίστανται εκμετάλλευση, με άλλα λόγια παράγουν περισσότερη αξία απ' όση παίρνουν πίσω με την μορφή του μισθού, αυτό που ο Μαρξ ονομάζει το «κρυμμένο μυστικό της παραγωγής». Το δεύτερο χαρακτηριστικό του καπιταλισμού είναι ότι είναι ένα σύστημα ανταγωνιστικής συσσώρευσης.

Αυτή είναι η λογική του καπιταλισμού και πατάμε πάνω της όταν αναλύουμε την λειτουργία των κεφαλαίων πλατφορμών και αν αυτή συμβαίνει στο έδαφος του καπιταλισμού. Δεύτερον ένα πολύ σημαντικό σημείο για τον καπιταλισμό στο οποίο ο Μαρξ στέκεται στο Κομμουνιστικό Μανιφέστο είναι ότι ο καπιταλισμός δημιουργεί τις υλικές συνθήκες για τον σοσιαλισμό. Αυτό το κάνει μέσω δύο μηχανισμών: Πρώτον η μάχη της ανταγωνιστικής συσσώρευσης ευνοεί την ανάπτυξη των μέσων παραγωγής στο σημείο που είναι ορατή η εικόνα μίας κοινωνίας χωρίς ελλείψεις που ελέγχεται από τα κάτω από συνηθισμένους ανθρώπους. Δεύτερον δημιουργεί τον «ιστορικό νεκροθάφτη», μία μάζα από μισθωτούς εργάτες που κατέχουν έναν κεντρικό ρόλο στην παραγωγή και οι οποίοι μπορούν να σταματήσουν τα γρανάζια της μηχανής παραγωγής κέρδους, να επιβάλλουν τον εαυτό τους πάνω από το κεφάλαιο, να συγκρουστούν με το σύστημα και να βάλουν τις βάσεις για μία σοσιαλιστική κοινωνία.

Χρειάζεται να σταθούμε σε αυτά τα βασικά επιχειρήματα του Μαρξ γιατί αν έχουν δίκιο οι

Ο Έλον Μασκ χαιρετά ναζιστικά στην ορκωμοσία του Τραμπ. Φωτό: Mike Segar/Reuters

Έχουν βάση οι θεωρίες της “τεχνοφεουδαρχίας”;

θεωρίες γύρω από την τεχνοφεουδαρχία, που βλέπουν μία υπέρβαση του καπιταλισμού και μία επιστροφή σε μία μορφή φεουδαρχίας, αυτό σημαίνει ότι πρέπει να διαγράψουμε τους αγώνες των εργατών από τα κάτω, εκεί που παράγεται ο πλούτος και να αναζητήσουμε λύσεις από τα πάνω. Τώρα όλοι υποκλίνονται στην μεγαλειώδη απεργιακή 28η Φλεβάρη αλλά ο Βαρουφάκης χαρακτήριζε την γενική απεργία στις 20 Νοέμβρη (που ήταν μία μεγάλη απεργία) ως αποτυχία σε άρθρο του στην Guardian εντοπίζοντας μάλιστα την αποτυχία αυτή στις οικονομικές πληγές της εργατικής τάξης.

Κρίσεις

Αρχικά όσον αφορά τον χρηματοπιστωτικό τομέα η αφετηρία είναι να κατανοήσουμε ότι ο καπιταλισμός είναι ένα ασταθές, δυσλειτουργικό σύστημα που γεννάει κρίσεις. Από την κρίση που ξέσπασε το 2008-09, μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers, δύο καθοριστικά γεγονότα συνέβησαν. Πρώτον η λογική της εξαρτώμενης από το χρέος ανάπτυξης έχει γίνει γενικευμένη στο σύστημα. Πλάι στις ΗΠΑ, ο Παγκόσμιος Νότος και η Κίνα έχουν γίνει περισσότερο εξαρτώμενες από την επέκταση της πίστωσης επειδή ακριβώς η κρίση της κερδοφορίας είναι γενικευμένη.

Δεύτερον ένα νέο μοτίβο έχει εδραιωθεί από το ξέσπασμα της κρίσης. Τα κράτη και οι κεντρικές τράπεζες έχουν παρέμβει μέσω εξαιρετικά χαμηλών επιτοκίων δανεισμού και οι κεντρικές τράπεζες επιστράτευσαν την “ποσοτική χαλάρωση” γεμίζοντας το χρηματοπιστωτικό σύστημα με φθηνό χρήμα σαν αντίδοτο στην κρίση. Αυτό πυροδότησε νέες φούσκες στα κρυπτονομίσματα, τις πρώτες ύλες, την ενέργεια την αγορά ακινήτων, πρόσφατα το AI. Το ίδιο ακριβώς συνέβη και το 2000-2001 με την φούσκα των εταιρειών .com.

Η δεύτερη διάσταση αφορά τι γίνεται στην

οικονομία των πλατφορμών ή την νεοοικονομία, την οικονομία δηλαδή που κυριαρχείται από την Amazon, την Google, την Facebook και τις ανερχόμενες εταιρείες τεχνητής νοημοσύνης όπως ο OpenAI και η Meta. Είναι λάθος να αντιμετωπίζουμε αυτούς τους καπιταλιστές σαν φέουδα που λειτουργούν με μία ξεχωριστή λογική έξω από τον καπιταλισμό.

Το επιχείρημα ότι η Amazon είναι μία τεράστια αγορά δεν είναι μοναδικό στην τωρινή φάση της καπιταλιστικής ανάπτυξης. Το ίδιο ισχύει για την Walmart για παράδειγμα που έχει τζίρο ίσο με το ΑΕΠ της Νορβηγίας και τεράστια διαπραγματευτική ισχύ σε σχέση με τους καπιταλιστές που συνεργάζονται μαζί της. Όταν εξετάζουμε τα κεφάλαια των πλατφορμών πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί όταν εντοπίζουμε τον μηχανισμό της δημιουργίας των καταναλωτών τα reactions, τα likes, τις φωτογραφίες και τα posts.

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν είναι σημαντικό στο πώς λειτουργούν, αλλά δεν βρίσκεται εκεί η ουσία του πώς αυτές οι εταιρείες μεγαλώνουν, επεκτείνονται, ανταγωνίζονται και βγάζουν κέρδη. Το μεγαλύτερο μέρος των κερδών της Google για παράδειγμα προκύπτει από την πώληση διαφημίσεων σε άλλους καπιταλιστές. Για να το πετύχει αυτό η Google είναι πρώτα απ' όλα ένας μεγάλος εργοδότης μισθωτής εργασίας. Η μητρική εταιρεία της Google η Alphabet απασχολεί 160.000 εργαζόμενους διεθνώς, όσους περίπου και η αυτοκινητοβιομηχανία General Motors, ένας διαχρονικός πυλώνας του αμερικάνικου καπιταλισμού. Πρέπει να κατανοήσουμε την επιτυχία της Google, της Amazon, της Facebook πάνω από όλα ως πολύ αποτελεσματικές καπιταλιστικές επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται τους εργάτες και απομυζούν κέρδη από αυτούς.

Αυτό δεν σημαίνει ότι αυτά τα κεφάλαια εί-

ναι αμιγώς μονοπωλιακά και ο ανταγωνισμός μεταξύ τους έχει εξαλειφθεί. Για παράδειγμα η Google που κύρια δραστηριότητα της είναι η διαφήμιση, βλέπει το παγκόσμιο μερίδιό της να υποχωρεί από το 31% στα παγκόσμια έσοδα το 2016 σε περίπου 27,5 % το 2020 και οι ανταγωνιστές της όπως η Facebook, η Alibaba, η Temu αυξάνουν το μερίδιο τους. Με άλλα λόγια αυτή η διαδικασία του ενδοκαπιταλιστικού ανταγωνισμού συνεχίζεται στην σφαίρα της οικονομίας των πλατφορμών.

Αυτό που καθρεφτίζει η λειτουργία των κεφαλαίων πλατφορμών είναι η αναπαραγωγή σε ένα ολόενα και πιο υψηλά επίπεδα της λογικής του καπιταλισμού.

Προφανώς ο εκμεταλλευτικός τρόπος λειτουργίας αυτών των κεφαλαίων αντανάκλαται στο τι συμβαίνει στους χώρους δουλειάς. Φυσικά είναι η απόλυτη βαρβαρότητα να εργάζεται κάποιος στις αποθήκες της Amazon φορώντας μια ηλεκτρονική κονσόλα περασμένη στον λαιμό του και να βρίσκεται διαρκώς κάτω από έλεγχο, αλλά δεν αποτελεί ένα νέο φαινόμενο.

Αναταραχή

Ας σκεφτούμε την αναταραχή που επήλθε στην παραγωγή όταν ο **Χένρι Φορντ** εισήγαγε για πρώτη φορά τον βιομηχανικό κινητό μεταφορικό ιμάντα σε ένα εργοστάσιο παραγωγής αυτοκινήτων, μία άλλη μορφή αυτοματοποιημένου ελέγχου της εργασίας. Και όπως ακριβώς έχουν εμφανιστεί σε προηγούμενες φάσεις της αυτοματοποιημένης παραγωγής τώρα βλέπουμε ξανά την αντίσταση από τους εργάτες και σε αυτό χρειάζεται να σταθούμε. Σήμερα οι προσπάθειες συνδικαλισμού στις αποθήκες της Amazon είναι ένα αποφασιστικό βήμα για την εργατική τάξη στις ΗΠΑ και διεθνώς. Στις αποθήκες της Amazon στις ΗΠΑ οι αποθηκάριοι έκαναν απεργιακά Χριστούγεννα στη «μεγαλύτερη» απεργιακή κινητοποίηση στην Amazon, όπως ανακοίνωσε το συνδικάτο, το οποίο εκπροσωπεί περίπου 10.000 εργαζόμενους σε 10 από τις εγκαταστάσεις της εταιρείας.

Χριστούγεννα με απεργία έκαναν και οι εργαζόμενοι της Teleperformance στην Ελλάδα. Η Teleperformance είναι γαλλική πολυεθνική εταιρεία η οποία είναι εργοδότης για 420.000 εργαζόμενους σε 88 χώρες και προσφέρει υπηρεσίες πληροφορικής, διαχείρισης μέσω κοινωνικής δικτύωσης και τεχνικής υποστήριξης με την χρήση AI. Στην Ελλάδα απασχολεί 13.000 εργαζόμενους που ίδρυσαν επιχειρησιακό σωματείο διεκδικώντας ΣΣΕ με αυξήσεις και αξιοπρεπείς συνθήκες δουλειάς και παλεύουν ενάντια στις εκδικητικές απολύσεις συνδικαλιστών.

Κάθε μέρα που περνάει γίνεται και πιο έντονο ότι αυτό που ζούμε δεν είναι το τέλος του καπιταλισμού, αλλά η λειτουργία του με έναν γκροτέσκο χαρακτήρα. Ο πλούτος των δισεκατομμυριούχων αυξήθηκε τρεις φορές γρηγορότερα το 2024 απ' ό τι το 2023 και μέσα στην επόμενη δεκαετία αναμένονται 5 τρισεκατομμυριούχοι. Σε παγκόσμια κλίμακα αυτήν την στιγμή υπάρχουν 1,7 δις μισθωτοί εργάτες περισσότεροι από όσους υπήρξαν ποτέ στην ιστορία του καπιταλισμού. Η δουλειά μας είναι να κινητοποιήσουμε το 1,7 δις για να απαλλοτριώσουμε τους δισεκατομμυριούχους και να χτίσουμε μία νέα κοινωνία, τον σοσιαλισμό.

Κώστας Πολύδωρος

Γέμισε την Τρίτη 25 Φλεβάρη η αίθουσα της ΕΣΗΕΑ στην εκδήλωση για τη δουλεία στην αρχαιότητα που οργάνωσε το Μαρξιστικό Βιβλιοπωλείο με αφορμή την παρουσίαση της επανέκδοσης του βιβλίου του Δημήτρη Κυρτάτα «Δούλοι, δουλεία και δουλοκτητικός τρόπος παραγωγής στην ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα» με ομιλητές τον συγγραφέα του βιβλίου και τους Κώστα Βλασόπουλο και Ευ-

τυχία Μπαθρέλλου. Τη συζήτηση συντόνισε η Φύλια Πολίτη, δημοσιογράφος και ακολούθησε πλούσια συζήτηση με πολλές παρεμβάσεις και ερωτήσεις. Παρακάτω δημοσιεύουμε αποσπάσματα από τις εισηγήσεις των τριών ομιλητών. Ολόκληρη τη συζήτηση μπορείτε να την παρακολουθήσετε στην ιστοσελίδα <https://www.youtube.com/watch?v=yRVXeTNL-SPE>

Κώστας Βλασόπουλος

Το βιβλίο εκδόθηκε πρώτη φορά το 1987, όχι από έναν μεγάλο πανεπιστημιακό ή εμπορικό εκδοτικό οίκο, αλλά από τις εκδόσεις του Πολίτη, ένα περιοδικό της Αριστεράς. Κι αυτό έχει μεγάλη σημασία για τη συζήτηση, γιατί είναι αποκύημα των πολύ μεγάλων κινημάτων, αγώνων και επαναστάσεων που ξεκινάνε τη δεκαετία του '60 με το Μάη του '68 κι αν μιλάμε για την Ελλάδα, το Πολυτεχνείο και το κίνημα της Μεταπολίτευσης.

Θέλω να επικεντρωθώ σε τρεις κομβικές έννοιες που έφερε η μαρξιστική προσέγγιση του Δ. Κυρτάτα στη μελέτη της αρχαιότητας. Τις έννοιες της τάξης, της εκμετάλλευσης και του δουλοκτητικού τρόπου παραγωγής που άλλωστε αναφέρεται στον τίτλο του βιβλίου.

Στο δεύτερο κεφάλαιο του βιβλίου ο Δημήτρης καταλήγει και σωστά ότι η έννοια της τάξης είναι κομβική, σε συνδυασμό με την έννοια της εκμετάλλευσης. Ότι δηλαδή μια τάξη βγάζει τον πλούτο και τη δύναμή της από την εργασία μιας άλλης τάξης. Αυτό είναι απολύτως καθοριστικό για να καταλάβουμε πως λειτουργούσε η δουλεία στην αρχαιότητα. Κι όπως αναφέρεται, οι έννοιες της τάξης και της εκμετάλλευσης, της ταξικής πάλης παίζουν απόλυτα καθοριστικό ρόλο στην κατανόηση της ιστορίας της αρχαιότητας ακόμα και στις περιπτώσεις που οι δούλοι δεν είχαν τη δυνατότητα να παλέψουν συλλογικά.

Η άλλη βασική έννοια είναι του τρόπου παραγωγής. Η δουλεία δεν παίζει τον ίδιο ρόλο σε κάθε κοινωνία που υπάρχει και χρειαζόμαστε «κλειδιά» για να κατανοήσουμε τον κάθε φορά ρόλο της. Θα μπορούσαμε να διαιρέσουμε τα νοικοκυριά της αρχαιότητας σε δυο κατηγορίες. Τα νοικοκυριά των ανεξάρτητων μικροπαραγωγών, είτε μιλάμε για αγρότες είτε για μικρεμπόρους ή τεχνίτες, όπου βασικά καταναλώνουν αυτά που παράγουν. Όντως υπάρχει εργασία δούλων σε κάποια από αυτά τα νοικοκυριά, αλλά κατά βάση είναι συμπληρωματική.

Αντίθετα, στα νοικοκυριά των πλουσίων η δουλεία παίζει καταλυτικό ρόλο. Γιατί χωρίς τη δουλεία δεν θα υπήρχε άλλη πηγή από την οποία οι πλούσιοι άνθρωποι στις αρχαίες ελληνικές και ρωμαϊκές κοινωνίες θα προσπορίζονταν το πλεόνασμά τους, τον πλούτο τους να το πούμε απλά.

Αυτό μας επιτρέπει να κατανοήσουμε κάποιες ιδιομορφίες των αρχαίων κοινωνιών. Στη σύγχρονη καπιταλιστική κοινωνία, οι εργάτες δεν έχουν έλεγχο στα μέσα παραγωγής, δουλεύουν για τους καπιταλιστές που τον έχουν. Το ίδιο ισχύει στον Μεσαίωνα με τους αγρότες και τους φεουδάρχες. Στην αρχαιότητα, η κατάσταση είναι διαφορετική, γιατί η μεγάλη πλειοψηφία του ελεύθερου πληθυσμού δεν δουλεύει για τους πλούσιους, δουλεύουν για τον εαυτό τους. Σε μια τέτοια κοινωνία από που θα έβρισκαν τον πλούτο τους οι γαιοκτήμο-

νες, αυτοί που είχαν τα εργαστήρια κλπ; Εδώ, ο ρόλος της δουλείας είναι καταλυτικός. Ένα δεύτερο παράδειγμα. Η αρχαία αθηναϊκή δημοκρατία στηριζόταν στην άμεση συμμετοχή της μεγάλης μάζας των πολιτών. Ένα τέτοιο σύστημα θα ήταν αδύνατον να υπάρξει χωρίς την ύπαρξη της δουλείας.

Θα ρωτήσετε, τι σημασία έχουν όλα αυτά σήμερα; Όταν δημοσιεύεται το βιβλίο το 1987, νέες τάσεις άρχισαν να κυριαρχούν στο πανεπιστήμιο και αυτού του τύπου οι αναλύσεις έγιναν μειοψηφικές. Έχει σημασία, λοιπόν, να επιστρέψουμε σε αυτό το βιβλίο, για δύο βασικούς λόγους.

Ο πρώτος είναι η ευρύτερη συζήτηση για την αρχαιότητα. Αυτό που έχει κυριαρχήσει στη μελέτη της οικονομικής ιστορίας της αρχαιότητας είναι μια βαθιά νεοφιλελεύθερη προσέγγιση. Χαρακτηριστικό είναι το βιβλίο του Τζος Όμπερ για την Ανοδο και Πτώση της Κλασικής Ελλάδας, που μεταφράστηκε πρόσφατα στα ελληνικά. Δεν είναι τυχαίο ότι ο Τζος Όμπερ είναι ο κάτοχος της έδρας Μητσστάκη στο πανεπιστήμιο Στάνφορντ.

Τι λέει το βιβλίο; Ότι η αρχαία Ελλάδα ήταν σπουδαία, γιατί υπήρχε πλούτος, και υπήρχε πλούτος γιατί υπήρχε δημοκρατία, αλλά όχι τίποτα ακραίων, προστάτευε το δικαίωμα στην ιδιοκτησία, και έτσι οι αγορές απέκτησαν τεράστιο ρόλο. Άρα, ο συνδυασμός δημοκρατίας και αγοράς έκαναν την αρχαία Ελλάδα φοβερή και τρομερή. Δεν κάνω μια

Θα τα βρείτε στο
μαρξιστικό βιβλιοπωλείο

www.marxistiko.gr

Φειδίου 14 πίσω από Τιάνια-ΡΕΞ • τηλ. 2105247584

καρικατούρα, είναι ακριβώς το βάθος του επιχειρήματος του βιβλίου. Δεν υπάρχει εργασία των δούλων σε αυτή την εικόνα.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι στα 35 χρόνια που έχουν περάσει από την πρώτη έκδοση του βιβλίου έχουν γίνει πολύ σημαντικές αλλαγές στη μελέτη της δουλείας στην αρχαιότητα. Είναι η προσπάθεια να μελετηθούν άλλες όψεις της δουλείας πέρα από τον οικονομικό της ρόλο. Όμως, θα αποκτήσουν την πραγματική τους αξία, αν ενσωματωθούν σε ένα μοντέλο που είναι σε θέση να απαντήσει στα μεγάλα ερωτήματα. Από αυτή την άποψη, οι μεγάλες εξελίξεις στη μελέτη της δουλείας στην Αρχαιότητα σε αυτά τα 35 χρόνια, δεν αναιρούν την αξία των εργαλείων που παρουσίασα πριν, αλλά στην πραγματικότητα επιτείνουν τη σημασία τους.

Ευτυχία Μπαθρέλλη

Νομίζω ότι η μέχρι τώρα κουβέντα μας έχει δείξει ότι μία από τις πολύτιμες υπηρεσίες που προσφέρει η επανέκδοση του βιβλίου του Δημήτρη Κυρτάτα είναι η υπόμνηση, η επανασυνειδητοποίηση, της ανάγκης οι δούλοι να ξανα-ιδωθούν ως ιστορικά υποκείμενα.

Πρώτα όμως δυο λόγια γενικά για την εκμετάλλευση και τη βία που βίωναν οι αρχαίοι δούλοι, και κάποιους από τους τρόπους τους να αντιστέκονται σε αυτήν και να βελτιώσουν τις ζωές τους. Πρώτον, η εργασία των δούλων ήταν πανταχού παρούσα στις αρχαίες οικονομίες της Μεσογείου, και ειδικά το πρώτο κεφάλαιο του βιβλίου του Δημήτρη Κυρτάτα αποτελεί εξαιρετική εισαγωγή σε αυτό. Οι δούλοι, ως μεταλλωρύχοι, κτηνοτρόφοι, ψαράδες, εργάτες γης, τεχνίτες, παρήγαν πλούτο για τα αφεντικά τους. Οι δούλοι παρείχαν υπηρεσίες κάθε είδους. Εργάζονταν ως διοικητικοί υπάλληλοι, τραπεζίτες, δάσκαλοι, μουσικοί –ακόμα και ως στρατιώτες. Παρείχαν οικιακές υπηρεσίες, θήλαζαν και μεγάλωναν τα παιδιά των αφεντάδων. Η οικονομία του σεξ στην αρχαιότητα, άμεσα ή έμμεσα, στηριζόταν πάνω στα κορμιά των δούλων.

Τι έκαναν οι δούλοι απέναντι σε όλο αυτό; Κάποιοι επέλεγαν την υπακοή και την αφοσίωση στον αφέντη, για να επιβιώσουν. Κάποιοι έκαναν ερωτικές σχέσεις με τον αφέντη τους ή άλλους 'δυνατούς' ελεύθερους και προσπαθούσαν να εκμεταλλευτούν τις σχέσεις αυτές προς όφελός τους. Άλλοι δραπέτευαν. Πολλοί όμως επέλεγαν δρόμους λιγότερο ατομικούς. Έχτιζαν σχέσεις οικογενειακές, ερωτικές, φιλίας, συνεργασίας – και μεταξύ τους και με άλλους φτωχούς ανθρώπους. Κάποιες φορές προκαλούσαν μαζί προβλήματα στους αφέντες τους,

ΔΟΥΛΟΙ, ΔΟΥΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΟΥΛΟΚΤΗΤΙΚΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Ένα πολύτιμο βιβλίο

δραπέτευαν ή και εξεγείρονταν, αν και σπάνια. Κυρίως, όμως, δημιουργούσαν ή εντάσσονταν σε κοινότητες: κοινότητες θρησκευτικές, εθνικές και, όπως θα δούμε σε λίγο, κοινότητες στους χώρους δουλείας.

Η πηγή που θα δούμε είναι μια επιτύμβια στήλη με χαραγμένο επάνω της ένα ποίημα. Χρονολογείται γύρω στο 200 μ. Χ. (στο 2ο μισό του 2ου μ.Χ. αιώνα ή στο 1ο μισό του 3ου) και βρέθηκε στο Σινγίδουνον – το σημερινό Βελιγράδι – μια ρωμαϊκή τότε πόλη, όπου είχε την έδρα της μια ρωμαϊκή λεγεώνα. Δυστυχώς δεν μπορώ να σας δείξω τη στήλη, αλλά σας διαβάζω το ποίημα.

Του Ξένου είναι ο τάφος που βλέπετε, του ημιονηγού.

Ο Άδης έριξε τη σκιά του και άρπαξε από τα ίδια μου τα χέρια τα ηνία απ' τα ζευγάρια που οδηγούσα.

Με είχε άχτι, να μη δω τη γη της πατρίδας μου, την Κίβυρα, που ποθούσα,

και, αφού σύρθηκε μέσα στο παχνί της δουλείας, ελευθέρωσε το σώμα ενός που ανήκε στο θάνατο.

Αυτή τη στήλη την ανέγειρε ο Ιέρακας, που ήταν σύνδουλός του.

Δε θα σταθώ στη συγκινητική νοσταλγία αυτού του δούλου μουλαρά από κάπου στη νότια Μικρά Ασία (πολύ ανατολικά από την Αλικαρνασσό, βόρεια από την Αντάλεια), που το όνομά του είναι Ξένος και, όπως πολύ ωραία και διακριτικά το αναδεικνύει ο ποιητής, πέθανε κυριολεκτικά «ξένος», στο Βελιγράδι, χωρίς να καταφέρει να ξαναδεί τη μακρινή πατρίδα του, που τόσο ποθούσε. Θα επιστήσω μόνο την προσοχή μας στο ότι τη στήλη και το ποίημα (ποίημα καλού ποιητή – που άρα δε θα είχε αμελητέο κόστος) τα πλήρωσε και φρόντισε για αυτά ένας άλλος δούλος του ίδιου αφέντη, ο σύνδουλος του Ξένου Ιέρακας. Ο Ξένος, αν και ξένος στην κυριολεξία, συνδέθηκε, όπως φαίνεται, στενά με άλλους που είχαν την ίδια μοίρα με αυτόν.

Όταν κοιτάμε την αρχαιότητα, συχνά τραβάνε την προσοχή μας μόνο δούλοι σαν αυτούς των εξεγέρσεων στη Σικελία ή ο, πιο γνωστός, Σπάρτακος και οι σύντροφοί του, και απογοητευόμαστε που οι εξεγέρσεις τέτοιου τύπου όχι μόνο ήταν λίγες, όχι μόνο αποτύχανε, αλλά και ποτέ δεν είχαν ως αίτημα την κατάργηση της δουλείας. Η απογοήτευσή μας, δι-

καιολογημένη ίσως, είναι άτοπη. Ένας τρόπος να το σκεφτούμε διαφορετικά είναι να αναλογιστούμε γιατί, ενώ έχει κηρυχτεί γενική απεργία με αφορμή το έγκλημα των Τεμπών και των οικονομικών και πολιτικών πρακτικών που οδήγησαν σε αυτό, δεν είναι εξίσου εύκολο να γίνει κάτι παρόμοιο εμβέλειας με αφορμή το έγκλημα στην Πύλο – ακόμα κι αν βγάλουμε τελειώς έξω από την εξίσωση το ρατσισμό. Η διαφορά που σας καλώ να εντοπίσουμε παρέα δεν έχει να κάνει τόσο με το ρατσισμό, όσο με τις διαφορετικές δυνατότητες και ευκαιρίες οργάνωσης που έχουν τα θύματα του ενός εγκλήματος σε σχέση με τα θύματα του άλλου.

Μια από τις πολλές υπηρεσίες που προσφέρει η επανέκδοση του βιβλίου του Δημήτρη Κυρτάτα σήμερα, και κλείνω με αυτό, είναι ακριβώς ότι μας βοηθά να κάνουμε διακρίσεις τέτοιου τύπου. Ενώ μας δείχνει δρόμους προσέγγισης της αρχαίας δουλείας που αφορούν και εμάς σήμερα, ταυτόχρονα οι δρόμοι αυτοί μάς οδηγούν και στην καλύτερη και βαθύτερη κατανόησή της.

Δημήτρης Κυρτάτας

Η πρωτοβουλία του Μαξιστικού Βιβλιοπωλείου να επανεκδώσει το βιβλίο μου για τη δουλεία μετά από 38 χρόνια μου δίνει μεγάλη χαρά. Τις δεκαετίες του '70 και του '80 που προσπαθούσα να μυηθώ στη μελέτη της ελληνικής και της ρωμαϊκής αρχαιότητας, οι θεωρητικές συζητήσεις βρίσκονταν στην ημερήσια διάταξη. Κανείς ιστορικός δεν μπορούσε να αγνοήσει τις μεγάλες αφηγήσεις, έστω κι αν είχε στόχο να τις απορρίψει. Ακόμα και οι μικρές λεπτομέρειες τις οποίες διερευνούσαν οι ειδικοί μελετώντας παπύρους και άλλα αρχαιολογικά θραύσματα εντάσσονταν συνήθως σε γενικότερα ερμηνευτικά σχήματα.

Από τη δεκαετία του '90 οι τάσεις αυτές άρχισαν να υποχωρούν, ακόμα και στη Γαλλία που βρισκόταν στην πρωτοπορία των θεωρητικών αναζητήσεων, ιδιαιτέρως γύρω από την ερμηνευτική αξία του μαξισμού. Στις μέρες μας και η απλή μνεία των διενέξεων εκείνης της εποχής θεωρείται παρωχημένη. Χαίρομαι λοιπόν ιδιαίτερα που μπορώ σήμερα να εκμεταλλευτώ την ευκαιρία για να συζητήσω μαζί σας ζητήματα που συνεχίζουν να με απασχο-

λούν, χωρίς να βρίσκω εύκολα συνομιλητές.

Όπως είναι γνωστό, ο Μαξ και ο Ένγκελς στο Μανιφέστο του κομμουνιστικού κόμματος (1847-48) και σε διάφορες άλλες ευκαιρίες, κάνοντας σύντομες αναφορές στην ταξική πάλη της αρχαιότητας αντιπαράθεσαν τους δούλους με τους ελεύθερους ως τυπικούς εκπροσώπους καταπιεζόμενων και καταπιεστών. Ωστόσο, έγκυροι και εμβριθείς μελετητές του μαξισμού έχουν παρατηρήσει από καιρό ότι αυτό δεν είναι ακριβές. Οι δούλοι θα έπρεπε να αντιπαραθεθούν στους ιδιοκτήτες δούλων, τους δεσπότες, όχι γενικώς σε όλους τους ελεύθερους. Η διαπίστωση αυτή είναι απολύτως εύλογη.

Ο δούλος είχε υποβιβαστεί σε αντικείμενο το οποίο βρισκόταν στην κατοχή ενός δεσπότη. Όπως σημειώνει πολύ ωραία ο Μαξ ενώ στη μισθωτή εργασία το απλήρωτο τμήμα της εμφανίζεται ως πληρωμένο, στη δουλεία το σύνολο της εργασίας εμφανίζεται ως απλήρωτο. Στην πραγματικότητα, κέρδος για τον δεσπότη δεν ήταν το σύνολο του παραγόμενου από τον δούλο έργο, αλλά μόνο το περίσσειμα της παραγωγής του, αυτό που οφειλόταν στην υπερεργασία του. Αυτές οι σχέσεις εκμετάλλευσης αφορούσαν έτσι μόνο τον δούλο και τον δεσπότη του, όχι τους ελεύθερους ανθρώπους που δεν κατείχαν δούλους.

Στη Γερμανική Ιδεολογία, θα διαπιστώσουμε ότι γίνεται διάκριση ανάμεσα σε διαφορετικές μορφές δουλείας που ανήκουν σε αρχαϊκότερες και κλασσικότερες κοινωνίες. Στις πρώτες, ως τις αποκαλέσουμε πατριαρχικές, αρχικά υποδουλώθηκαν οι γυναίκες και τα παιδιά μέσα στην οικογένεια και, στη συνέχεια, προέκυψαν και σχετικά λιγοστοί δούλοι με διάφορους άλλους τρόπους αλλά ως κοινοτική ιδιοκτησία. Στην περίπτωση αυτή η διάκριση μεταξύ δούλων και ελευθέρων είναι επαρκής και ακριβής. Στις κλασσικές κοινωνίες ωστόσο οι δούλοι έγιναν ατομική ιδιοκτησία συγκεκριμένων δεσποτών, αφήνοντας έτσι απέξω ελεύθερους ανθρώπους. Στην περίπτωση αυτή θα περίμενε λοιπόν κανείς κάποια ακριβέστερη διατύπωση.

Νομίζω ότι ο Μαξ ειδικά είχε μια πολύ πιο επεξεργασμένη ερμηνεία για το φαινόμενο της δουλείας. Μπορεί για την αρχαιότητα τα στοι-

χεία που διέθετε να ήταν ανεπαρκή και συχνά παραπλανητικά, τόσο αυτός ωστόσο, όσο και ο Ένγκελς, παρακολουθούσαν με μεγάλη προσοχή το φαινόμενο της δουλείας στη δική τους εποχή, που παρέμενε δυναμικό στο Σουρινάμ, τη Βραζιλία και τις Νότιες Πολιτείες της Αμερικής.

Τον Μαξ τον ενδιαφέρουν οι επιπτώσεις της δουλείας στην παγκόσμια οικονομία. Στην προσέγγιση αυτή έχουμε από τη μια μεριά τους δούλους και από την άλλη το σύνολο των ανθρώπων που καρπώνονταν τα αγαθά της βαμβακοπαραγωγής και της βιομηχανίας, χωρίς να είναι αναγκαστικά δεσπότες. Το μεγάλο αίτημα από την πλευρά της ταξικής πάλης δεν ήταν πλέον η απελευθέρωση των δούλων από τους δεσπότες τους, αλλά η κατάργηση της δουλείας από τα παραγωγικά συστήματα συνολικώς, ένας αγώνας που ξεκίνησε δεκατέσσερα χρόνια αργότερα με την έκρηξη του αμερικάνικου εμφυλίου πολέμου και προσέλαβε οικουμενικό χαρακτήρα. Τηρουμένων των αναλογιών μπορούμε να προσεγγίσουμε με έναν παρόμοιο τρόπο και τον θεσμό της δουλείας στην αρχαιότητα.

Με το παράδειγμα αυτό ελπίζω να έδωσα μια ιδέα για τρόπο που εργάστηκα και έγραψα το βιβλίο. Στριφογύριζα διάφορα θεωρητικά σχήματα σπουδαίων μελετητών και εξέταζα από πολλές σκοπιές, όχι για να επιβεβαιώσω ή να απορρίψω μια θεωρία, αλλά για να κατανοήσω καλύτερα την κοινωνική πραγματικότητα. Καθώς οι γνώσεις μου για τα πραγματολογικά δεδομένα ήταν περιορισμένες και καθώς η ιστορική έρευνα έχει προχωρήσει σε μεγάλο βαθμό τα τελευταία πενήντα χρόνια, πολλοί από τους συλλογισμούς μου χρειάζονται διορθώσεις. Πιστεύω ωστόσο ότι η μέθοδος που ακολούθησα πηγαυνοερχόμενος ακατάπαυστα από την κοινωνική πραγματικότητα στο μοντέλο και πάλι πίσω στην πραγματικότητα δεν χάνει την αξία της.

Αν είχα μάλιστα να δώσω μια συμβουλή σε πολλούς νέους ιστορικούς σήμερα θα τους έλεγα να συνεχίσουν τις σημαντικές τους έρευνες γύρω από τα επί μέρους θέματα που τους ενδιαφέρουν και τους απασχολούν αλλά να επιστρέψουν στα μεγάλα θεωρητικά σχήματα που διαμορφώθηκαν από το μέσον περίπου του 19ου αιώνα και τα οποία παρέμεναν ζωντανά και δημιουργικά για έναν περίπου αιώνα. Αυτό θα τους βοηθήσει να αξιοποιούν καλύτερα ακόμα και μικρές λεπτομέρειες της καθημερινής ζωής. Μάλιστα, αν οι μικρές λεπτομέρειες αποκτούν έτσι νόημα στη μελέτη της αρχαιότητας, σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό το αποκτούν όταν μελετούμε τη σύγχρονη πραγματικότητα.

Ο Νετανιάχου παίζει με τη φωτιά

Το Ισραήλ προσπαθεί να πετύχει με μια καινούργια επιβολή απάνθρωπης πολιορκίας στη Γάζα ό,τι δεν πέτυχε με το μακελειό 16 μηνών. Από την περασμένη Κυριακή, το Ισραήλ τσαλαπατώντας όλους τους όρους της συμφωνίας εκχειρίσας που έχει υποτίθεται υπογράψει, απέκλεισε ολόκληρη τη Γάζα από την είσοδο τροφίμων, φαρμάκων και κάθε είδους εμπορεύματος. Η ανθρωπιστική βοήθεια παραμένει αποκλεισμένη στα σύνορα. Ο κόσμος που έχει καταφέρει να γυρίσει πίσω στις πόλεις και τις γειτονιές του πεινάει.

Ο επικεφαλής της UNRWA, της υπηρεσίας του ΟΗΕ για τους Παλαιστίνιους πρόσφυγες, **Φλίπ Λαζαρινί**, δηλώνει το εξής: “Η απόφαση του Ισραήλ να εμποδίσει τη βοήθεια απειλεί τις ζωές των πολιτών που έχουν εξαντληθεί μετά από 16 μήνες ανηλεούς πολέμου. Η ανθρωπιστική βοήθεια πρέπει να συνεχίσει να εισέρχεται στα επίπεδα που είδαμε τις τελευταίες έξι βδομάδες, από τότε που ξεκίνησε η εκχειρία. Αυτή η ροή βοήθειας έφερε χαρά και ανακούφιση στον κόσμο που βρισκόταν σε ανάγκη. Η μεγάλη πλειονότητα των ανθρώπων στη Γάζα εξαρτώνται από αυτή τη βοήθεια για την ίδια τους την επιβίωση. Η βοήθεια δεν μπορεί να μετατρέπεται ποτέ σε πολεμικό όπλο”. Δεν είναι μόνο τα τρόφιμα, αλλά και το καθαρό νερό και φάρμακα και υλικά για την ιατρική περίθαλψη τα οποία μπλοκάρει ολοσχερώς το Ισραήλ.

Το Ισραήλ ισχυρίζεται πως η **Χαμάς** είναι αυτή που παραβιάζει την συμφωνημένη επέκταση της εκχειρίας στη διάρκεια των γιορτών. Αλλά δεν υπάρχει ούτε ένας εξωτερικός παρατηρητής που να δίνει δίκιο στο Ισραήλ. Αντίθετα το Ισραήλ, εκμεταλλεύεται τις γιορτές για να κλιμακώσει τον εκβιασμό. Φέτος συμπίπτουν και οι τέσσερις γιορτές, το Καθολικό, το Ορθόδοξο και το Εβραϊκό Πάσχα στις 20 Απρίλη, ενώ το μουσουλμανικό Ραμαζάνι έχει ήδη ξεκινήσει και διαρκεί όλο το Μάρτη.

Η κυβέρνηση **Νετανιάχου** μπλοκάρει τη βοήθεια και επιχειρεί με το ζόρι να αλλάξει τους όρους της εκχειρίας. Όμως ταυτόχρονα απειλεί διαρκώς να ξεκινήσει ξανά τους βομβαρδισμούς και τον πόλεμο. Αυτό που συμβαίνει είναι ότι δυσκολεύονται να χωνέψουν ότι δεν βγήκαν νικητές στη γενοκτονική τους εκστρατεία. Δυσκολεύονται να αποδεχτούν πως ο κόσμος στη Γάζα, παρά τη βαρβαρότητα που εξαπολύθηκε, πλέον επιστρέφει στις περιοχές του, ακόμη και αν δεν έχει σπίτι, ξαναφτιάχνει τις κοινότητές του. Ενώ η Χαμάς όχι μόνο δεν έχει διαλυθεί, ούτε προκλήθηκε εμφύλιος πόλεμος, αλλά κάνει επίδειξη των στρατιωτικών και οργανωτικών της δυνατοτήτων στις τελετές παράδοσης των ομήρων και στο συντονισμό της επιστροφής των κατοίκων. Αυτή την πραγματικότητα του ανυποχώρητου παλαιστινιακού αγώνα, το Ισραήλ την περιγράφει ως εξής: “η Χαμάς εκμεταλλεύεται τα προίοντα και τα τρόφιμα που μπαίνουν στη Λωρίδα της Γάζας για να χρηματο-

Παλαιστίνια στα ερείπια του σπιτιού της στη Γάζα. Φωτό: Suleiman Hajji/UNWomen

δοτήσει τον τρομοκρατικό μηχανισμό της”.

Οι τιμές των τροφίμων στη Γάζα διπλασιάστηκαν με το που το Ισραήλ μπλοκάρισε τη βοήθεια. Υποτίθεται πως η δεύτερη φάση των διαπραγματεύσεων θα ξεκινούσε το περασμένο Σάββατο και θα απελευθερώνονταν όλοι οι όμηροι, ενώ ταυτόχρονα θα ξεκινούσαν και οι συζητήσεις για μονιμοποίηση της εκχειρίας.

Το Ισραήλ προσπαθεί να εμποδίσει κάθε συζήτηση για μόνιμη εκχειρία, ενώ απαιτεί από τη Χαμάς να απελευθερώσει τους μισούς ομήρους τώρα και τους άλλους μισούς τον Απρίλη.

Ταυτόχρονα, το Ισραήλ συνεχίζει τη μεγαλύτερη στρατιωτική επέμβαση των τελευταίων 20 ετών στη Δυτική Όχθη. Οι Ισραηλινοί συνεχίζουν την τρομοκρατία, έχοντας ήδη προκαλέσει δεκάδες χιλιάδες εσωτερικούς πρόσφυγες και δολοφονώντας καθημερινά νεολαίους Παλαιστίνιους μαχητές και άμαχους.

Στήριξη

Ο Νετανιάχου ψάχνει κάτι για να το πουλήσει σαν νίκη, μέσα σε μια πολιτική σκηνή εντελώς αποσταθεροποιημένη στο Ισραήλ. Γι’ αυτό το λόγο, αξιοποιεί όσο περισσότερο μπορεί τη στήριξη που του δίνει ο Τραμπ για συνέχιση του πολέμου.

Ο Υπουργός Εξωτερικών του Τραμπ, **Μάρκο Ρούμπιο**, υπέγραψε άλλα 4 δις δολάρια σε όπλα προς το Ισραήλ. Ο “φιλειρηνιστής” **Τραμπ** στέλνει στον Νετανιάχου 35.000 βόμβες 4 τόνων η κάθε μία, χωρίς καν να περάσει την απόφαση από το Κογκρέσο.

Η ακροδεξιά του Ισραήλ που συμμετέχει στην κυβέρνηση του Νετανιάχου λέει πως η νέα πολιορκία της Γάζας και ο αποκλεισμός από τα απαραίτητα αγαθά είναι “σημαντικό βήμα στη σωστή κατεύθυνση”. Ο Υπουργός του Νετανιάχου, **Μπεζαλέλ Σμόττριτς** χαρακτήρισε την κίνηση “κατώφλι για τις πύλες της κολάσεως. Θα ανοίξουμε αυτές τις πύλες όσο πιο γρήγορα και όσο πιο θανατερά πάνω στο

βάρβαρο εχθρό μας, μέχρι την απόλυτη νίκη μας”.

Ο Νετανιάχου παίζει με τη φωτιά γιατί συνεχίζει να αποσταθεροποιεί όχι μόνο τη Γάζα, αλλά και τη Δυτική Όχθη και το Λίβανο και τη Συρία, και ακόμη παραπέρα. Τις τελευταίες μέρες έχει εξαπολύσει καινούργιες επιθέσεις στο Λίβανο, δολοφονώντας στελέχη της **Χεζμπολάχ**. Η κατάσταση στη Συρία, και στο κατεχόμενο Γκολάν και στα υπόλοιπα εδάφη στα οποία εισέβαλε με το που έπεσε ο **Άσαντ** δεν μπορεί να παραμείνει επ’ αόριστο σε αναμονή. Ενώ, όπως φαίνεται και από τις εξελίξεις στον Αραβικό Σύνδεσμο, τα αραβικά καθεστώτα και αυτά βρίσκονται σε πανικό για το πόσο ακόμη μπορούν να αντέξουν να ξεφτιλίζονται από τον Τραμπ και τον Νετανιάχου.

Στο μεταξύ, η πίεση πάνω στην κυβέρνηση Νετανιάχου αυξάνεται και από τις αποκαλύψεις για την αποτυχία του ισραηλινού κράτους στις 7 Οκτώβρη του 2023. Ο επικεφαλής του Γενικού Επιτελείου του στρατού παραιτήθηκε το Γενάρη, φοβούμενος τις αποκαλύψεις. Μόλις δημοσιεύτηκε η έκθεση για τα κατορθώματα του στρατού. Τις αντίστοιχες εκθέσεις για την αστυνομία ο Νετανιάχου και οι ακροδεξιοί του σύμμαχοι εμποδίζουν να δημοσιευτούν.

Αυτό που αποκαλύπτεται είναι ότι μια επιχείρηση που οργανωνόταν για χρόνια από πλευράς της Παλαιστινιακής Αντίστασης ο κατά τ’ άλλα πανίσχυρος και παντογνώστης ισραηλινός στρατός όχι μόνο δεν μπόρεσε να την εμποδίσει και να την περιορίσει, αλλά την είχε εντελώς υποτιμήσει. Τόσο μάλιστα ώστε να δώσει άδεια για τη διοργάνωση μουσικού φεστιβάλ στα σύνορα ακριβώς τη νύχτα της επίθεσης. Η ημερομηνία της 7ης Οκτώβρη είχε επιλεγεί από την Αντίσταση ήδη από το Μάη του 2023. Ο ισραηλινός στρατός ακόμη και την ώρα που η επιχείρηση βρισκόταν σε εξέλιξη θεωρούσε πως πρόκειται απλώς για μια θεαματική άσκηση της Χαμάς. Οι στρατηγικοί βρι-

σκονταν κάτω από την εντύπωση ότι η βαρβαρότητα της ισραηλινής επίθεσης το Μάη του 2021 όταν ο στρατός σκότωσε πυροβολώντας στο ψαχνό άοπλους διαδηλωτές που πετούσαν χαρταετούς και χόρευαν, στέλνοντας στο θάνατο 230 ανθρώπους είχε τσακίσει το ηθικό των Παλαιστίνιων και είχε κόψει τους σχεδιασμούς της Χαμάς.

Η επίθεση της 7 Οκτώβρη δεν ήταν “τρομοκρατική” επίθεση αλλά μια επιχείρηση στην οποία πέρασαν τα σύνορα 5.500 μαχητές. Οι μονάδες του ισραηλινού στρατού που ήταν επιφορτισμένες με τη φύλαξη των συνόρων βρέθηκαν ηττημένες και οι ενισχύσεις έφτασαν όταν οι Παλαιστίνιοι είχαν ήδη αρχίσει να αποχωρούν. Επιβεβαιώνεται επίσης από την ισραηλινή έκθεση ότι όταν έφτασαν οι ενισχύσεις, χτύπησαν αδιάκριτα μαχητές και Ισραηλινούς εποίκους. Αδιευκρίνιστος αριθμός Ισραηλινών έπεσαν νεκροί από τα ισραηλινά πυρά που ήρθα για να τους “προστατέψουν”.

Εντολή

Η εντολή που τελικά δόθηκε και εφαρμόστηκε όταν η ηγεσία του ισραηλινού στρατού κατάλαβε ότι έχει χάσει την κατάσταση από τα χέρια της, ήταν αφενός να βομβαρδιστούν τα σπίτια των ηγετών της Χαμάς, αφετέρου να μειώσουν τον αριθμό των ομήρων που θα περνούσαν στα χέρια της Χαμάς με κάθε τρόπο, και ο πιο σύντομος τρόπος ήταν να τους βομβαρδίσουν οι ίδιοι. Μια ισραηλινή όμηρος χτυπήθηκε από ισραηλινό ελικόπτερο αφού πρώτα είχε μπει μέσα στη Λωρίδα της Γάζας. Ισραηλινό τανκ χτύπησε κτίριο στο οποίο υπήρχαν παγιδευμένο πάνω από 10 Ισραηλινοί και τους σκότωσε σχεδόν όλους.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, συναντιούνται στο Κάιρο οι ηγέτες των χωρών του Αραβικού Συνδέσμου για να παρουσιάσουν την “εναλλακτική” τους πρόταση για την ανοικοδόμηση της Γάζας. Ακόμη και οι πιο αμερικανόφιλες ηγεσίες είναι αναγκασμένες να παρουσιάσουν έναν Σύνδεσμο σύσσωμο απέναντι στα σχέδια του Τραμπ και του Νετανιάχου για την “ανοικοδόμηση” της Γάζας, μέσω μετατροπής της σε πολυτελή παραλία πετώντας τους Παλαιστίνιους στην Αίγυπτο και την Ιορδανία.

Όμως, και οι Άραβες ηγέτες αυτό που επιχειρούν είναι να παρουσιάσουν μια Γάζα - ευκαιρία για τους εργολάβους, απαιτώντας από την Αντίσταση να κάτσει στην άκρη για να μπουν οι μπουλντόζες, οι γερανοί και τα κεφάλαια των “επενδυτών”. Παρουσιάζουν κερδοσκοπικά σχέδια για την “ανοικοδόμηση”, την ώρα που το Ισραήλ ακόμη γκρεμίζει και δεν αφήνει να μπει ούτε αλεύρι, ούτε ασπιρίνη στη Γάζα. Αφήνουν καθημερινά όλο και λιγότερες αμφιβολίες για την πραγματικότητα του παλαιστινιακού ζητήματος, η οποία συμπυκνώνεται στη φράση: Αλληλεγγυή στην Αντίσταση μέχρι την τελική νίκη απέναντι στο Ισραήλ.

Νίκος Λούντος